The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKA

100.-101./225.-226. TREŠDIEN, 1953. G. 23. DECEMBRĪ

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50: par 3 mēn. $4.50:
par 6 mēn. $8.50: par 1 gadu $16.00
SLUDINAJUMU MAKSA:
sīlud. daļā $1.40: tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 sleja

Lai jūsu prieks būtu pilnīgs

Tas, ko mēs, cilvēki, visi meklējam, tas, pēc kā visi ilgojamies, ir prieks. Pēc prieka ir izslāpis mazais bērns, kas ar izbrīnas pilnu skatu raugās plašā Dieva pasaulē. Kā teiksmaino zelta putnu jaunatne prieku gaida nolaižamies savu sapņu un cerību ziedošajā dārzā. Un straujāki sāk pukstēt pat sirmgalvja sirds, kad, vientuļi ejot savu ceļu, viņš mūža novakara krēslā kaut kur redz iemirdzamies trauslo, aicinošo prieka ugunīņu.

Bet ilgstošu un paliekamu prieku cilvēks šķiet arī nekur vairs neatrod. Neatrod tādēļ, ka viņš ir atsvešinājies no Dieva un bieži vien dzīvo bez ticības Dievam, kurā atrodams ilgstošā un paliekošā prieka pirmavots

Pasaule šodien ir tikpat skaista un pilnīga kā tad, kad Dievs bija pabeidzis tās radīšanas darbu. Daba — cik tālu cilvēks pats tās krāšņumu nav sagandējis — šodien ir tikpat skaista kā pirms neskaitāmiem gadu tūkstošiem. Zāle ir tikpat zaļa, kā pirmā radīšanas dienā. Puķes — tikpat skaistas un bagātas savā krāsu daudzveidībā kā pasaules pirmsākumos. Ūdeņi tikpat dzidri, un debesis tikpat augstas, kā tad kad Dievs teica vārdus: „Lai top!"

Jā, pasaule šodien ir tāda pati, kā tā bija, Dievam radīšanas darbu pabeidzot. Un cilvēks tajā varētu justies laimīgs un apmierināts, un cilvēkam tajā būtu dauds prieka, ja viņš nebūtu aizgājis no Dieva, un ja viņš vienmēr un visur apzinātos, ka Dievs ir īstenās laimes un patiesā prieka pirmavots.

Jo — lai cilvēks justos laimīgs, viņam ir jāzina, ka Dievs viņu mīl.

Vai ir vēl kāda cita vēsts, kas cilvēkam varētu sagādāt lielāku un gaišāku prieku kā šī: „Tik ļoti Dievs pasauli ir mīlējis, ka Viņš sūtījis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas uz Viņu tic, nepazustu, bet iemantotu mūžīgo dzīvošanu." (Jan. 3 16). Dievs pasauli ir mīlējis. Dievs nav novērsies no cilvēces. Dievs nav gribējis to sodīt un iznīcināt. Dievs nav vēlējies, lai cilvēce dzīvotu sāpēs, postā un ciešanās. Dievs nav gribējis jaunu. Dievs pasauli ir mīlējis. Un mīlot — sūtījis tai Iepriecinātāju — savu Dēlu. Un visur, kur Kristus ir gājis viņa pēdās, ir sekojis prieks. Prieks salauza sāpju ledu sirdīs tiem, kuŗus Viņš dziedināja.

Liels un apskaidrots prieks bija balva tiem, kuŗus no grēka un jaunuma tumsas Kristus ieveda jaunas dzīves gaismā. Prieku sajuta bēdīgie un grūtsirdīgie, kas noskumuši atnāca pie Viņa un dzirdēja Viņa mācību. Jā, ne tikai ar saviem darbiem; bet arī ar saviem vārdiem un mācību Kristus ir vēlējies vairot prieku cilvēku sirdīs un dvēselēs. „To es uz jums esmu runājis, lai mans prieks mājotu jūsos, un jūsu prieks būtu pilnīgs." (Jāņa ev. 15 - 11).

Lūk, tādēļ īsteno un paliekošo prieku pazīst tikai tas, kas savu ceļu caur dzīvi staigā tās mīlestības gaismā, kāda staro no Betlēmes. Īsteno un paliekošo prieku visam mūžam atrod tikai tas, kas tic un zina, ka arī viņu uzrunā Dieva mīlestību caur Jēzu Kristu, mūsu Kungu un mūsu Pestītāju. Līdz ar apustuli Pāvilu tāds cilvēks vienmēr un visur varēs liecināt: „Kas mūs šķirs no Kristus mīlestības? Vai ciešanas, izbailes, vajāšanas, bads, kailums, briesmas vai zobens? — Nē, visās šinīs lietās mēs pārpārim paliekam uzvarētāji Tā spēkā, kas mūs ir mīlējis. Tādēļ es esmu pārliecināts, ka ne nāve, ne dzīve, ne eņģeļi, ne varas, ne tagadne, ne nākotne, ne spēki, ne augstumi, ne dziļumi, ne cita kāda radīta lieta mūs nevarēs šķirt no Dieva mīlestības, kas atklājusies Kristū Jēzū, mūsu Kungā. (Rom. 8. 35 — 39.).

Kaut būtu tā, ka Ziemassvētku vakarā mēs šo vēsti sadzirdētu ne vien ar ausīm, bet — arī ar sirdi. Jo laikmets, kuŗā mēs dzīvojam, ir skarbs. Tas dara visu, lai prieku un cerību nokautu cilvēku dvēselēs. Pasaule šodien atgādina tirgus laukumu, kur valstsvīri, barā salīduši, pērk un pārdod to, kas viņiem pašiem daudzreiz nemaz nepieder, kur tie sola un cenšas viens otru pārsolīt. Un tādēļ vergu šodien ir vairāk kā brīvo cilvēku.

Taisnību šodien daudzās vietās ir nomākusi varmācība. Starp valstīm un tautām ir uzceltas nepārkāpjamas barjēras. Visur runā par mieru un gatavojas karam. Kādu prieku var atrast tagadējā laikmeta cilvēks, ja viņš nav kā kurmis, kas jūtas labi arī savā tumšajā un šaurajā alā? Kādu prieku var atrast cilvēks, kas nav kļuvis akls un kuram vēl palicis pāri kaut kas no sirdsapziņas? Kādu prieku varam atrast mēs, trimdinieki, ja neesam pavisam novērsušies no savas tautas un dzīvojam līdzi savas tēvzemes likteņiem?

Ja pasaulē dzīvotu tikai laimīgi cilvēki, tad Dieva Dēlam nemaz nebūtu jānokāpj no saviem zvaigžņu augstumiem. Taisni tādēļ, ka pasaulē ir bēdas, Kristus ir kā cilvēks atnācis pie cilvēkiem. Dievs negrib vairs pārveidot šo pasauli. Jo to pārveidot — nozīmētu to iznīcināt. Bet — šajā pasaulē caur Kristu Viņš grib dot noskumušiem savu prieku un piekusušiem savu spēku, lai tie no tumsas ietu uz gaismu, no grēka uz žēlastību un no nāves uz dzīvību.

Un kas svētās nakts klusumā ir līdzi ganiem gājis uz Betlēmi, tas atgriežas dzīvē ar gaismas un prieka pielijušu sirdi, jo zina, ka viņa ir mīlējis un mīl Tas, kas mūs visus vada pretim savai augstākai jābūtībai. Un lai kāda ir dzīve, viņš var liecināt: „Gods lai ir Dievam augstībā. Miers virs zemes. Un cilvēkiem labs prāts!"

Māc. Arnolds Lūsis

Ed. Dzeņa speciālzīmējums Latvijai Amerikā

Ingrida Vīksna

SVĒTĀS NAKTS LŪGŠANA

Kungs, mūsu mierā ir rūgtena asiņu garša,
Kungs, mūsu prāts nav labs. Tava baltajā naktī —
Debess ir tumša, un zvaigžņu tik maz, vēl tik maz...

Klausies, kā zvani dimd dievnamu sirmajos torņos,
Paceļas lūgšanu dūju bars, meklējot Tevi.
Kungs, kad reiz atskanēs glābēja saulgriežu vēsts?

Kungs, mūsu mieram šai naktī dedz cerību zvaigzni,
Pacel mūs pāri nīcības tumšajiem trūdiem.
Kungs, Tevi lūdzam, jo mīlestība Tavs vārds.

EDMUNDS ZIRNĪTIS

ZIEMASSVĒTKU JAUSMĀS

Dīvaini saldas bērnības atmiņas vēsmo ap mani dienā priekš Ziemassvētkiem.

Ziemassvētki! Tik siltu un gaišu atmiņu pilna šodien ir mana nabaga sirds! Es esmu atkal bērna dienu varā, pilns ilgu pēc klusuma un gaismas, pēc skaistākā, tīrā, bāltā, pēc laimes, kas ilgtu visu dzīvi un nekad nebeigtos.

Mana bērnība ir jau aiz laika kalna ... tālu tālu.. tik sapņos, atmiņās. Atmiņas aizved mani projām no manis paša uz kādu bērnu, ko es tik labi pazīstu un pēc kā arvien ilgojas sirds — uz bērnu manī.

Aiz loga viz sniega lauki, aicinādami izjust priekšsvētku nakts brīnumu, un, neaizvērtu grāmatu atstājis uz galda, nakti es dodos tālā ceļojumā. Šai naktī es gribu būt viens — viens kluso stundu vientulībā.

Kā mūžīgs celinieks es eju naktī, zvaigžņotā naktī. Aiz manis paliek ielejā pie kalniem pilsēta, ugunīs mirdzēdama. Ēnas grimst krēslā. Tik tumsa vien, zvaigžņotas nakts tumsa glaužas ap mani. Bet gaisma ir debesīs; tās apstarots, es nenomaldīšos prērijā vientulīgajā nakts ceļā.

Es eju garām mājām. Logos mirdz ugunis. Vai tur siltās, gaišās istabās nesēž laudis pie galdiem ar atvērtām grāmatām, gaišām valodām un klusumu sirdīs? Ak Dievs, arī man tagad vajadzētu būt mājās, siltā istabā, pie mīļiem cilvēkiem, pie mātes! Man vajadzētu būt!

Tālāk ejot naktī, retāk mirdz logos ugunis. Es apstājos un klausos klusumā — mūžīgā klusuma lielajā akordā.

Un tad es dzirdu — skan zvani. Vai vecie zvani skan dzimtenes pakalnos? Es dzirdu, cik vareni un spēcīgi tie skan sauktdami un svētīdami; cik drūmi un dobji — pavīdēdami un apraudādami. Es dzirdu tos atmiņu skaistumā. Bet vai zvani nav granātu sasisti, gruvešos aprakti, vai pakalni mīnu noārdīti?

Bet zvani skan naktī. Tīras, gaišas skaņas nāk pār laukiem un virmo ap mani. Vai tas sapnis vai patiesība, es nezinu vairs nekā; tik jūtu, ka mana sirds sāk skanēt kā zvans ar zvaniem tālumā. Un, šo skaņu nests, es eju tālāk klusumā caur nakti. Es eju turp, no kurienes likās zvani skanam. Man ir tā, it kā es negribētu vairs atgriezties, it kā ietu pretī vislabākajam bērnības draugam, kas sen, sen aizgājis no manis un kā pēdas laikā smiltis sen aizputinājušas, — dr augam, ko nekad nevar aizmirst. Es eju, bet draugs nenāk pretī, un es zinu, nenāks nekad, nekad...

Atceļā debesis ir pilnas sniega. Lielas, smagas pārslas krīt pār mājām, kas kā tumšas salas gul balto lauku plašumā; tās klūst baltas un pazūd sniega baltumā. Šķiet, zvaigžņu gaisma mirdz pārslās. Pārslas san kā bites ap mani, un pārslu sanēšanā es dzirdu svētās nakts dziesmas.

Un, pārnācis savā trimdinieka istabā, es iededzu sev Ziemassvētku vakara sveces un klusās nakts vientulībā gribu domāt par rītu.

Valentīns Pelēcis

Mocekļi gaida...

Pāri daudzām zemēm un pilsētām zvani svētnīcu torņos jundīs arī Kristus ... svēto rakstu tulki svētku priecīgiem saņēmējiem atkal atkārtos mūžīgos ilgu vārdus: — Gods Dievam augstībā, miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts! ... Tā tas būs šinī pasaules pusē, kur ļaudis Ziemassvētku reliģiskā maiguma, vai — tradīciju mudināti, vēl drīkst sapulcēties dievnamos, lai godinātu lielā mīlestības, Dieva un skaidrības Pasludinātāja atnākšanu.

Divi tūkstoši gadu pagājuši kopš nakts, kad pazemīgie gani, savus skarbos un vienkāršos mūžus vadīdami, pēkšņi ieraudzīja pāri tuksnešiem atspīdam cilvēka dvēseles un gara dievišķo gaismas sakni — Jēzu Kristu. Tie bija gani, kas, bieži naktis klajā laukā vadīdami, bija daudz domājuši un sapņojuši, raudzīdamies zvaigznēs. Viņi pazina Dieva debesis un arī paši savas vientuļās dvēseles un zināja cilvēku ilgas, kas meklē pestīšanu no dzīvības vienreizībai un skaistumam uzliktās nīcības un jaunuma. Tāpēc arī tie pirmie ieraudzīja un izprata Betlēmes brīnumu!

Šodien mēs visi dēvējamies — kristītie. Bet tiešu izsalkumu pēc dzīvā Kristus mēs nejūtam, jo mūsu dvēselēs vairs nav Dieva sapņu. 2000 gados pakāpeniski ir radīts izlīgums starp Kristus gaismu un jaunumu. Betlēmes zvaigzne ir pamazām attālinājusies, un šodien tās mirdzums ir kā aizlaicīga vīzija. Un ja pats Kristus vēlreiz nokāptu zemes virsū, tad diez vai daudz atrastos svētnieku, kas Viņu pazītu un atzītu, nerunājot nemaz par tām pašapmierināto mājām, kuŗu logos šovakar laistās zibuļiem un zvārguļiem apkārtas eglītes, bet — Kristus gaisma padarīta par virtuves spuldzi un sirds kūtrības guļamo spilvenu

Viņam atliktu tikai pasaules otrā puse. Tā — kur baznīcu zvaniem sen jau nocirstas mēles un cilvēku dvēseles ar šausmām kļuvušas mēmas. Tur pazemīgo ganu vietā Viņu sagaidītu neskaitāmu mocekļu pulki, kas šinī vakarā, bezcerīgā pamestībā un nāves izmisumā, ar asaru aizmiglotām acīm lūkojas Dieva zvaigžņu svecēs.

Tiem nav savu māju un dievnamu, bet šie cieš un mirst uz savu nomocīto tēvu un bērnu kaplem, un brīvie varizeji tos izsmej, sacīdami: — Ja jūs patiešām mīlat mūsu Dievu un brīvību, tad taču jūs varat paši nokāpt no sava krusta! ...

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

ZIEMASSVĒTKOS

MĀC. F. H. RUPERTS

Tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš savu vienpiedzimušo dēlu devis... (Jāņa ev. 3,16a).

Ir vakari, kas liekas tumši un gari, un bezgalīgi; ēnas lokās gar palodēm un iezogas mūsu mājās un dvēselēs. Un vakari pārvēršas mokū pilnās naktīs. Ir naktis, ko vadām nomodā. Sapņu vietā mūs apņem uzmācīgas domas un neatvairāmas atmiņas. Kad cilvēku balsis apklust, sāk runāt sirdsapziņas balss. Retu reizi tā ir mīlīga, bet palaikam tā ir skarba un nesaudzīga. Bet mēs esam lieli meistari, kā apklusināt nepatikamo viešņu un kā aizdzīt nelūgtos atmiņu tēlus, kas izzagušies no pagājušo dienu apputējušām kapenēm. Un nevarētu teikt, ka mēs būtu visai laimīgi tādās stundās. Būtībā mēs apzināmies, ka neesam ne tuvu tādi, kādiem mums pienāktos būt un kādus mēs sevi paši vēlētumies redzēt. Lai gan ap mums čalo cilvēku balsis, mēs jūtamies nereti atstāti un bezgala vientuļi.

Varam vaicāt, kādēļ tas tā; vai tad mums nav savu tuvinieku, ģimenes, bērnu un draugu? Ja vien mums būtu mazliet drosmes atzīties, mums būtu jāsaka, ka cilvēki ir mums nozīmējuši tikai tik daudz, cik tie kalpo mūsu prasībām. Ja vien tu dziļāk ieskatīsies savā sirdī, tu redzēsi, ka esi bijis tikai ņēmējs, ka tava dārgumu krātuve ir tukša, ka tas avots, kam jāverd tavā sirdī, ir aizbiris un izkaltis; un tu pats esi ietaisījis valrāk parādu, nekā tu esi spējīgs nolīdzināt. Tas viss ir tikai tādēļ, ka mēs ikviens pasauli esam vērtējuši paši pēc savas iedomātās mērauklas, un savas dvēseles krizes brīžos esam gatavi pasauli iznīcināt, tādēļ ka mēs ciešam neveiksmes.

Bet ne tā Dievs. Kad laiks bija piepildījies, Viņš pasauli nesaglāba cilvēcisko vājību dēļ, bet mīlēja to vēl vairāk, it kā tēvs savu pazudušo dēlu. Tieši Ziemassvētkos mēs piedzīvojam to dziļo simboliku, ko nevar izprast ar pasaulīgo prātu. Pasaules Pestītājs piedzimst visdziļākā naktī, visielākā nabadzībā, bez pasaulīgām gavilēm un apsveikšanas; pat vēsture par to klusē. Bet neviena balss neskan vairenāk vēl mūsu dienās kā Kristus bērna balss. Ziemassvētki nav tikai sentimentālai jūtoņai vai poēzijai, bet Ziemassvētki ir durvis uz cilvēka glābšanu. Pasaulē ir tik daudz cilvēku, kas kāro pestīšanas un patiesības, bet kad patiesība nostājas viņu priekšā, viņi to nespēj panest un izvēlas kalpot melliem, zaimiem, pašu izaulklētais godkārei un tām mulsinošām iedomām, ka viņi zina visu, var visu un spēj visu.

Bet Dievam ir mīļi arī tie, kas pēc cilvēciskas mērauklas mīlestības nav pelnījuši, jo tad jau Dievs savu dēlu būtu sūtījis tikai tiem taisnajiem. Dievs tik ļoti ir pasauli mīlējis, ka savā mīlestībā gribējis iekļaut kā laboš, tā arī ļaunos. Kā tu šai dievišķigai mīlestībai atbildēsi? Krīti uz sava vaiga viņa brīnuma priekšā, neaizcērt tās durvis, ko tev pats Dievs ir atvēris. Un kad tu raugies Ziemassvētku svecītes sīkajā liesmiņā, liec, lai apklust visas tavas domas, tava gudrība un viss cilvēciskais. Ļauj runāt balsīm no tālām dienām un aizmirstiem gadiem. Ieklausies, vai tur kāda mīļa balss nedziedās Es skaistu rozīt zinu? — Vai tur nebūs kaut kas, kas tev atgādinātu, ka šīs dienas mirdzošās, tās neiederas vairs dienās pelēkās?... Gavilēsim arī mēs: Gods Dievam augstībā. Ticēsim bērniškīgā vientiesībā: Gods tev, dvēsele, pestītā. Ja balsis neskan, lai klusums runā savu skaisto, skaidro vientulības saulotu.

Un svētajā klusumā tu sapratīsi: ja neesi spējīgs patiesību panest — vismaz nenoliedz to.

DAUGAVAS VANAGI

PILNSAPULCE

DV Toronto nodaļas gadskārtējā biedru pilnsapulce notiks svētdien, 1954. g. 3. janvārī, plkst. 9.30, DV namā, 123 Huron St., Toronto.

Ja neieradīsies statūtos paredzētais biedru skaits, tad nākošā sapulce notiek turpat pusstundu vēlāk un būs pilntiesīga pie katra ieradušos biedru skaita.

Darba kārtība:

1.Protokola lasīšana un pieņemšana. 2. Valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas. 3. Dažādi jautājumi un priekšlikumi.

DV Toronto nod. valde

DV KIČENERA-VATERLO

5. dec. notika DV Kičener—Vaterlo nodaļas gadskārtējā pilnsapulce. Sapulci atklāja nod. prdis A. Taube. Par sapulces vadītāju ievēl A. Beitānu. Stājoties pie jaunas valdes vēlēšanām, no uzstādītiem kandidātiem ievēl:

A. Taubi, R. Alksni, J. Ozolu, A. Eichvaldu, J. Zommeru.

Revīzijas komisijā: L. Znotu, J. Berkmani, V. Ernestsoni. Par Vanadžu vecāko ievēl I. Kalniņu.

Nodaļa savā viena gada darbībā ir uzrādījusi labas sekmes. Bez tam regulāri tiek aprūpēta Liepiņa ģimene, Rosenheimā, Vācijā. Abi ģimenes locekļi slimo ar tbc, pie kam vēl apgādājami divi bērni. Uz Ziemassvētkiem viņiem nosūtīts sainītis $8.48 vērtībā. Nodaļas darbā lielu rosību rāda arī Vanadzes.

Pilnsapulcei sekoja biedru vakars, kurā biedri un viesi dažas stundas kavējās dziesmās un draudzīgās pārrunās. Telpas šim gadījumam atvēlēja viesmīlīgais mājas tēvs. V. Tauriņš. Par telpu dekorējumu bija rūpējies mākslinieks V. Krustāns. Lai padarītu gaišākus Ziemassvētkus grūtdieniem Eiropā, klātesošie saziedoja $38.00.

DV Kičeneras — Vaterlo nodaļas jaunā valde konstruējusies šādi: Priekšsēdis A. Taube, 6 Henry St., Kitchener. Pr-ša pal. R. Alksnis, 22 Vah Camp Ave, Kitchener. Sekretārs J. Ozols, 163 Duke St., Kitchener. Kasieris A. Eichvalds, 13 Dunbar St., Waterloo. Biedrzinis J. Zommers, 352 Breithaupt St., Kitchener.

Biedru skaits dubultojies. Tāpat aprūpes darbs veikts apmierinoši. Aizvadītajā gadā noorganizēti 8 sarīkojumi. Grūtdienu aprūpei Eiropā caur Kanadas valdi nosūtīti $330.32. Ceļa naudai kara invalidam Grīnvaldam ziedoti $10.

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRIS KANADĀ

NOVĒL

GAIŠUS SVĒTKUS UN LĪKSMU JAUNO GADU

VISIEM TEĀTRA DRAUGIEM

DELEGĀTI NOSPRAUŽ DARBA VADLĪNIJAS

DV Kanadas delegātu pilnsapulces 12./13. decembrī atreferējumu

II

Par Toronto nodaļu U. Maksiņš ziņo, ka nodaļai lielas grūtības sagādā nams, kas paņem visus ienākos līdzekļus, tādēļ arī viss aprūpes darbs ir Dāmu komitejas rokās.

Dāmu komitejas aprūpē regulāri 6 ģimenes Vācijā, bet uz Ziemassvētkiem nosūtījusi vēl 10 dol. īpaši 13 ģimenēm. Nodaļa pabalstījusi nelaimes piemeklētos nodaļas biedrus — Dizenbachu, kas cietis auto sadursmē, un Ziedinu, kas saslimis ar bērnu trieku. Telpas DV namā izmanto DV teātris, Kalvis un Dainas koris mēģinājumiem, Ošiņas - Bērziņas baleta studija un sportisti.

Par Hamiltonas nodaļu ziņojumu sniedz tās priekšnieks J. Klekeris. Viņš aizrāda, ka nodaļā vērojams biedru skaita pieaugums, tie samērā centīgi maksā arī biedru naudas. Lai iegūtu līdzekļus, nodaļa rīkojusi loteriju, kas labi izdevusies. Līdzekļu vākšanā īpaši jāizceļ M. Kuncāne, kas, nebūdama nemaz pati DV org. biedre, nodevusi tai 180 dol. lielu ziedojumu. Hamiltonas Vanagi iekārtojuši arī savu mītni, paši to izremontējuši un izdaiļojuši, maksādami mēnesī nelielu atlīdzību. Šo mītni izmanto daudzi tautieši un arī organizācijas dažādām vajadzībām.

Montreālas nodaļas delegāts Ļavs ziņo, ka nodaļa regulāri aprūpē 3 ģimenes Vācijā, vācot līdzekļus gan ar ziedojumiem, gan no sarīkojumiem. Pagājušais gads Montreālas Vanagiem bijis ļoti nelaimīgs, jo miruši 3 biedri, kas nodaļai morāliskā ziņā sagādājis jūtamus zaudējumus, kā arī ietekmējis kases stāvokli. Vispār Montreālā vērojama tendence, ka grūti atrast kandidātus amatiem.

Nopietni pārdomātu un lietišķu ziņojumu sniedz Norandas delegāts A. Špore. Tā kā Norandā streiko vairākas raktuves, laudis paliek bez darba un aizceļo, kas jūtami ietekmē arī DV nodaļas dzīvi un tās darbība jūtami apdraudēta. Neraugoties uz sarukušo biedru skaitu un grūtajiem dzīves apstākļiem, aprūpei saziedots ap 500 dol. Norandā darbojas arī grāmatnīca, kas pagājušā gadā apgrozījusi 750 dol., ar 145.28 dol. peļņu, grāmatnīcas vad. strādājot bez atlīdzības.

Ievērojot Norandas nodaļas apzinīgo darbu, P. Imurs ierosina izteikt šai nodaļai īpašu pateicību, tāpat arī Toronto nod. Dāmu komitejai un vīru korim Viesturs. Šo priekšlikumu, papildinot ar pateicības izteikšanu visām Vanadžu kopām, delegāti arī pieņem.

Par Londonas nod. darbu ziņo A. Liepiņš, uzsverot, ka visu Londonas Vanagu karstākais vēlējums ir panākt kildu izbeigšanos organizācijas dzīvē, kas grauj tās pamatus. Londonas nodaļā biedru skaits pašreiz sasniedzis 62, aprūpei ziedoti ap 500 dol. Atzīmējama ļoti laba saticība, kāda valda Londonas latviešu starpā, jo tie viens otrā mēģina izprast un piekāpties tur, kur tas vajadzīgs un iespējams.

Par St. Katerinas nozari ziņo del. A. Vīksna. Nodaļa noorganizējusi vairākus labi izdevušos sarīkojumus, bijusi aktīva pretkomūnistiskās informācijas darbā. Aizklāti balsojot, 100 proc. noraidījuši politisko vadlīniju un statūtu projektu.

Sadberijas del. E. Treilons ierosina zemes valdei piesūtīt nodaļām sēžu protokolus, tos arī numurējot, lai tās būtu labāk informētas par centra darbību. Sadberijas Vanagi bez kārtējā darba aprūpes laukā piedalījušies lielā pretkomūnistiskā demonstrācijā, kopā ar ukraiņiem.

Delegāts K. Sisenis no Niagāras ziņo, ka nodaļā ir 28 biedri, kas strādā apzinīgi un rosīgi. Ievērojamākais notikums ir vīru kora Viesturs nodibināšanās.

Manitobas nodaļā, kā ziņo tās del. O. Kļavenieks, ir 41 biedrs. Sekmīgi veikta ziedojumu vākšanas akcija. Manitobas Vanagi vēlas izbeigt savstarpējās cīņas un apkarošanos. Ieteic veicināt sadarbību ar LNAK.

A. Ameriks ziņo par Britu Kolumbijas nodaļas veikumiem. Nodaļa uzdevusi noskaidrot, vai turpmāk iespējams tiešās aprūpes darbs, jeb vai tikai centralizēts. Nodaļa labprāt sadarbotos ar LNAK.

Albertas nod. del. J. Kampe vēsta, ka viņa pārstāvētā nodaļa ir 24 biedri. Notikuši 5 biedru vakari, Red Dīrā arī Kalpaka atceres vakars.

Kičeneras - Vaterlo del., KV loceklis A. Beitāns ziņo, ka nodaļā ir 38 biedru. Lūdz izbeigt Vanagu organizācijas darbībai kaitīgu rakstu ievietošanu presē.

DV CV pārstāvis Kanadā K. Purmals ziņo par noteikumu izstrādāšanu DV darbībai un par politisko vadlīniju projektu, par ko viņam bijusi sarakste ar Centrālo valdi. DV organizācijas inkorporācijas lieta Kanadā sekmīgi virzījusies uz priekšu un atrodas pašreiz pēdējā instancē, tā kā jau šogad iespējama šī jautājuma galīga izkārtošana un statūtu parakstīšana. Viņš ziņo arī, ka DV organizācijas pārstāvis Komitejā Eiropas Brīvībai apstiprināts CV sekr. V. Hāzners, kas pagaidām gan vēl atrodas Eiropā.

A. Ancāns piemin delegātiem rakstu, kas ievietots DV Biletēnā par Kanadas DV dzīvi, parādot to nepareizā apgaismojumā. O. Kļavenieks aizrāda, ka viņš nav šī raksta autors, kaut gan zem tā parakstīti viņa iniciāļi. K. Purmals uzņemas šo jautājumu noskaidrot.

Revīzijas komisijas ziņojums ir īss un lietišķs, tas apstiprina valdes un visu nozaru sekmīgo darbību, aizrādot tikai uz dažām sīkām, tehniskām kļūdām dažu dokumentu iegrāmatošanā.

Nākošā darba kārtības punktā delegāti keras pie DV organizācijas politisko vadlīniju projekta apspriešanas. Šai sakarā Balodis nolasa DV piesūtīto rakstu un paskaidro, kādos ieskatos šai jautājumā ir DV nodaļas, biedri un zemes valde Kanadā. Viņš konstatē, ka vairums nodaļu vadlīnijas ir pilnīgi noraidījušas, tāpat arī aizrāda, ka CV nav ievērojusi Kanadas DV iebildumus un vēlējumus. Kaut gan lielais vairums organizācijas biedru ir ieskatos, ka Daugavas Vanagiem būtu pilnīgi jāatturas no jebkādas iejaukšanās politiskā darbībā, P. Balodis tomēr aizrāda, ka Cēdelgemā, dibinot organizāciju, valdījusi doma, ka blakus aprūpes darbam tai jābūt arī cīnītājai nacionāli ideoloģiskos jautājumos. Šo atzinumu apstiprina arī A. Liepiņš, aizrādot, ka kādas vadlīnijas tomēr būtu jārada, ieteicot pieturēties pie pagājušā gada delegātu pilnsapulcē pieņemtajām, kas paredz DV sadarbību ar visām nacionālajām partijām, kuras pakļaujas mūsu valsts oficiālajiem pārstāvjiem trimdā.

Balsojot par izstrādātā vadlīniju projektu, to noraida ar 17:3:6 balsīm. Tālākās debatēs piedalās A. Liepiņš, R. Grava, A. Sisenis, A. Vīksna, L. Lidums, K. Purmals u. c. L. Lidums papildina A. Liepiņa priekšlikumu, ieteicot nodibināt pie DV organizācijas īpašu institūtu, kas noskaidrotu DV biedru vairākuma uzskatus politiskos jautājumos, līdz tam laikam no politiskās platformas pieņemšanas atturoties. Šo apvienoto A. Liepiņa un L. Līduma rezolūciju, ar papildinājumu, ka pēc Latvijas atbrīvošanas par valsts satversmi lems sasauktā saeima, arī pieņem.

(Nobeigums 3. lapp.)

TLB SESTDIENAS SKOLAS PAZIŅOJUMS

Skolēniem, kas piedalās 1954. g. 3. janvāra eglītes sarīkojuma uzvedumos, jāierodas stundu pirms sākuma, t. i. 3.30 pp.

Sarīkojumā piedalīsies arī V. Keišas Latviešu baleta skola ar Mazo kaķīšu deju, Rožu kavalieri u. c.

Vecāki, kuri vēlētos pie eglītes apdāvināt savus bērnus, kas neapmeklē mūsu skolu, sainīšus var nodot pie programmu galda V. Līdumai ieiet Vāgnerei.

Skolas padome I. Pilpes vadībā eglītes vakarā noorganizējusi viesiem atspirdzinājumu galdu.

Š. g. 26. decembrī un 1954. g. 2. janvārī skolā mācības nenotiks.

1954. g. 2. janvārī visiem skolēniem, kas piedalās teātrī, jāierodas plkst. 11 rītā uz mēģinājumu.

Liecības par pirmo pusgadu izsniegs 30. janvārī.

Skolas padome

JAUNGADA BALLE

DV Niagāras nodaļa rīko 1. janvārī, plkst. 20 Ungāru zālē Jaungada balli.

Organizāciju sanāksme Toronto

Nākošā sanāksme 29. janvārī

Piektdien, 18. decembrī sv. Andreja draudze bija sasaukusi savās telpās kārtējo Toronto organizāciju sanāksmi. Diemžēl, bija ieradušies tikai 8 organizāciju pārstāvji, kuŗus apsveica draudzes padomes priekšsēdis R. Roze. Sekretāra pienākumus uzņēmās LSAK priekšsēža biedrs E. Skujiņš. Pēc protokola pieņemšanas LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne ziņoja par 18. novembra sarīkojumu, starp citu atzīmējot, ka rīcības komitejas darbs veikts vislabākā saskaņā, kas sekmējis svinību labo izdošanos. Rīcības komiteja noturējusi pavisam 6 sēdes, kuŗās visi lēmumi pieņemti vienbalsīgi. Koncerta daļu ar labām sekmēm bija noorganizējis LNAK sarīkojumu daļas referents K. Tannis. Kopējais ienākums bija 506.51 dol., bet atlikums 70 dol., kas iemaksāti kopējā organizāciju sarīkojumu fondā. Arī Dainas koris savu 20 dolaru honorāru iemaksājis fondā. Fonds nodibināts uz rīcības komitejas locekļu ierosinājumu. A. Svenne izteica domu, ka fonds var kalpot dažādiem mērķiem, un tas arī ciešāk saistīs organizācijas kopējiem sarīkojumiem un veicinās sadarbību organizāciju starpā. Pastāvot sarīkojumu fondam, nākotnē nebūs vairs jāmeklē aizdevums no kādas atsevišķas organizācijas, būs iespējams segt arī event. zaudējumus. Līdzekļus var izmantot arī kāda lielāka sarīkojuma financēšanai. Sanāksmē vienbalsīgi pieņēma ziņojumu, apstiprināja pārskatu un akceptēja sarīkojumu fonda dibināšanu. Rīcības komitejai uz A. Siliņas ierosinājumu izteica pateicību par labi veikto darbu.

Pārrunājot Kalpaka vakara rīkošanu, kalpakiešu pārstāvis J. Dreimanis ziņoja, ka paši kalpakieši vēl nav sīkāki lēmši par vakara sarīkošanu. Vienojās, ka no klātesošajām organizācijām Kalpaka vakara rīkošanas rīcības komitejā ieies pārstāvji no 4 Toronto draudzēm, skautiem un gaidām, Latviešu YMCA's, TLB, Preses kopas, Korporāciju kopas, LNAK. Ja pārējāse Toronto latviešu organizācijas būtu ieinteresētas piedalīties rīcības komitejā, viņas tiek lūgtas pieteikt savus pārstāvjus. Rīcības komitejas priekšsēdis būs no kalpakiešiem. Kalpakieši drīzumā sasauks rīcības komitejas locekļu sēdi. Kalpaka vakars notiks nākošā gada 6. martā.

A. Svenne ziņoja, ka organizācijas uzaicinātas 6. janvārī, plkst. 19.30 uz sēdi sv. Andreja baznīcā, lai izstrādātu sarīkojumu plānu. A. Svenne izteica vēlējumos, ka derētu sastādīt tādu sarīkojumu plānu, kur jau būtu paredzēta sarīkojumu programma.

Organizāciju pārstāvju sanāksmi par aprūpes darba koordinēšanu, par ko sakarā ar DV pārstāvju Br. Rubesa un K. Tannes priekšlikumiem jau runāja iepriekšējā sanāksmē, A. Svenne nolicis sv. Andreja baznīcas telpās 15. janvārī, plkst. 7.30 vakarā.

Šī jautājuma pozitīvu atrisināšanu A. Svenne paredz tikai tad, ja visas organizācijas būs pilnīgi vienprātīgas. Pēc A. Svennes domām vispirms jābūt skaidrībā, vai visas biedrības šo domu akceptē, otrkārt, vai organizācijas ir ar mieru dot darbinieku, lai līdzekļus vāktu ziedotāji sistēmatiski, apmeklējot mājās.

Beidzot sēdes vadītājs R. Roze ierosina, ka visu organizāciju un event. rīcības komiteju sēžu protokoli nododami uzglabāšanai LNAK, kas pa lielākai daļai jau praktiski notiek. Priekšlikumu pieņem un aicina organizācijas, kuŗām vēl būtu kādi sanāksmju protokoli, tos nodot LNAK. Nākošo organizāciju sanāksmi paredz sasaukt 29. janvārī sv. Andreja baznīcā un šo pieņemšanu uzņemas LSAK.

Latviešu Katoļu Kultūras centra Kanadā darbs

Latviešu Katoļu Kultūras Centra Kanadā valdes sēde notika 13. decembrī Toronto. Piedalījās prāvdis J. Niedra, kapelāns Dr. B. Kokins, viceprieksšsēdis agr. V. Rundāns, sekretārs V. Mileiko, valdes locekļi J. Grodnis un J. Dubrovskis, Hamiltonas vienības vadītājs J. Gaidulis un Bramptonas vien. pārstāvis J. Dindzāns.

J. Niedra ziņoja par LKKCK darbību sēžu starplaikā. Izdots apkārtraksts iespieduma tehnikā ar kapelāna Dr. B. Kokina Ziemassvētkiem veltītu ievadu, ziņām par pāvesta Pija XII izsludināto Dievmātes Marijas gadu, Toronto kardināla Dzēma McGuigena vēstījumu un informāciju par L KKCK darbu. Apkārtraksts izsūtīts visām vienībām.

Iepazīstoties ar Montreālas, Hamiltonas, Londonas, Vindzoras un Vinipegas vienību ziņojumiem, konstatē, ka vienības darbojas aktīvi.

Trūkumcietēju tautiešu Ziemassvētku veltēm savākti un nosūtīti uz Vāciju: no Toronto vienības 170.00 dol., Hamiltonas — 70.50 dol., Montreālas — 55,50 dol., Londonas — 20.00 dol., Vindzoras — 18.00 dol., Bramptonas — 18.00 dol.

Montreālas vienība 1. janvārī rīko gadskārtējo eglīti ar programmu A. Kivlenieka, Meldera un G. Znotiņas izpildījumā, kā arī bērnu mūzikāliem priekšnesumiem un deklamācijām Kurmītes iestudējumā. Pēc eglītes bērnu apdāvināšana un groziņu vakars pieaugušiem.

V. Auzas ģimenei, kas nonākusi grūtībās pēc smagas operācijas, arī Montreālas vienība vākusi ziedojumus. Nervu slimnīcā ievietota kāda tautiete, kurai šeit nav neviena piederīga un kurai draud deportācija. Par viņas stāvokļa juridisko izkārtojumu rūpējas vienības vadītājs K. Deksnis, bet aprūpi uzņēmusies dāmu komiteja. Montreālas latviešu nama fondā vienība iemaksājusi 100.00 dol. Garīgo aprūpi vada prāv. J. Grauds. Pēc ieceļošanas iestāžu ziņām visā drīzumā no Francijas uz Montreālu pārbrauks prāv. A. Pekšs.

Hamiltonas vienība ar savu jauno paaudzi otros Ziemassvētkos piedalīsies Toronto vienības rīkotā eglītes vakarā.

Sakarā ar nesaskaņām Hamiltonas latviešu organizāciju starpā, kas sevišķi spilgti uzliesmoja, rīkojot 18. novembra svinības, LKKCK Hamiltonas vienība izšķirusies nepiesliešies nevienai pusei.

Vindzorā 29. nov. atzīmēts kā lūgšanas diena par tautām aiz dzelzs priekškara. Svinībās piedalījušās 26 dažādu tautību katoļu draudzes bīskapa J. C. Cody vadībā, starp tām arī latviešu draudze. Prāv. S. Mozga latviešiem izdevis speciālu apkārtrakstu ar aicinājumu lūgties par dzimtenē palikušajiem brāļiem. Svinības ievadījusi procesija uz Assuption koledžas zāli, skaužiem nesot komūnismam par upuri kritušo tautu karogus, bet mazām tautu meitām nacionālos tērpos, asistējot Dievmātes statujai. Svinībās piedalījās 4 bīskapi, daudzi garīdznieki un ļoti lielā skaitā ticīgie. Svinību galvenais runātājs bija Kanadas katoļu laikraksta „Ensigne" redaktors Keiserlings, kurš pats cēlies no Latvijas.

Vinipegā nodibinājusies LKKCK vienība ar valdes priekšsēdi A. Staudžu, bet locekļiem — J. Pipcānu, S. Purmali un A. Taškānu. Priekšsēdis A. Staudžs ārstējas sanatorijā un viņa prombūtnes laikā viņa pienākumus pilda A. Taskāns.

Līdz šim vinepegiešu garīgo aprūpi vadīja prāv. H. Bečs, kurš pēc studiju beigšanas Romā darbojas Barrhedas rektorijā, Albertā, bet pēdējā laikā garīgo aprūpi uzņēmies māc. grāfs Lambsdorfs, pēc tautības zviedrs, kādu laiku dzīvojis Rīgā, labi pārvalda latviešu valodu un ir liels latviešu draugs. Pašlaik viņš ir Vinipegas katoļu archibīskapa sekretārs. Vinipegas vienība atzīmējusi 18. nov. piemiņu un inž. S. Purmalis nolasījis referātu. Turpinas Vinipegas apkārtnes latviešu katoļu apzināšana.

Uz vienību vēlēšanos LKKCK turpmāk apkārtrakstus izdos katru otru mēnesi, katru no tiem ievadot ar kādu garīga satura rakstu, ievietojot katoļu pasaules ziņas un informāciju par LKKCK darbību.

Ievadīta katoļticīgo latviešu apzināšana arī tanīs vietās, kur vēl LKKCK vienības nepastāv.

Kapelāns Dr. B. Kokins sastādījis un iespiedis katoļu lūgšanas grāmatas, kas dabūjamas pie viņa katrā vairumā. LKKCK valde nolēma griezties pie visiem trimdas katoļticīgiem tautiešiem ar aicinājumu rūpēties, lai katrā ģimenē, bet sevišķi, kuŗās mazi bērni, būtu lūgšanas grāmata savā mātes valodā. Latviskai lūgšanas grāmatai ir piekritusi milzīga loma latviešības saglabāšanai mūsu dzimtenes vissmagākajos pārtautošanas laikos un to lomu tā nav zaudējusi arī tagad.

KANADĀ

TORONTO

Kultūras Fonda Kanadā locekļi sanāca uz sēdi 19. decembrī sv. Andreja baznīcas telpās. Sēdi vadīja KF priekšsēdis A. Svenne. Darba kārtībā bija ierosinājums par eventuālu balvu piešķiršanu nozīmīgākiem sasniegumiem latviešu kultūras laukā šinī gadā.

Saskaņā ar KF statūtiem Fonda loc. pārsprieda pašreizējo stāvokli latviešu rakstniecībā, mūzikā, paidagoģijā un tēlotājās mākslās Kanadā.

Attiecīgo nozaru referentus lūdza līdz nākošajai sēdei, 10. janvārī, sniegt savus atzinumus.

Pirmā Pasaules kara Ziemassvētku kauju atcerei 18. decembrī Toronto notika instruktoru svinīgā junda, kas sākās ar stundas nokavēšanos.

Svinīgo aktu ievadīja mācītājs A. Voitkus, bet uzrunu teica P. Balodis. Uz skatuves bija redzams Mātes Latvijas attēls ar ievainotiem kareivjiem pie kājām, bet priekšplānā altāris ar uguni, pie kura stāvēja goda sardze — kareivji baltos virsvalkos, bruņu cepurēs un šautenēm pie sāniem.

P. Balodis, uzrunājot vakara dalībniekus, atzīmēja, ka jundā piemin dzīvos un mirušos. Divas reizes mēs esam piedzīvojuši dvēseļu puteni. Nav vairs daudz dzīvo, kas to pieredzēja pirmoreiz, bet ir daudz ciņu dalībnieki šeit, kas bijuši klāt tai dvēseļu putenī, kas plosījās Kurzemes cietoksnī. Domas šai vakarā aizklīst uz Brāļu kapiem, kuŗu atveidu redzam uz skatuves. Brāļu kapos atdusas daļa mūsu armijas, mūsu tautas. Beidzot savu uzrunu, P. Balodis aicina sargāt siržu uguni, ko karavīri sargā Brāļu kapos pie altāra, novēlot tai uzliesmot jo gaiši tad, kad būs atkal jāņem rokās ieroči, lai ietu to ceļu, ko mūsu brāļi gājuši.

Pēc uzrunas instruktors E. Zvaigznīte teica dzejnieces Birutas Senkēvičas sacerēto zvēresta tekstu.

Koncerta daļā piedalījās operdziedātājs Jānis Niedra, tenors A. Kalniņš un baritons O. Rūtentāls. Pie klavierēm bija A. Dombrovska.

Noslēgumā īsu uzrunu teica M. Bertulsons, starp citu uzsverot, ka mums nav jākaunās atmiņēties Otrā Pasaules kara Ziemassvētku kaujas un tās varoņus. Ir jādara viss, lai atvērtu acis tiem, kas neredz un negrib saskatīt tos draudus, ko nes pasaulei komūnisms. Nav zināms, kad būs jācīnās par mūsu tautas brīvību, bet zināms tas, ka to neizcīnīs pie konferenču galdiem. Pēc sarīkojuma oficiālās daļas daudzi vēl ilgi kavējās pie galdiem draudzīgās pārrunās un dziesmās.

Šestdien, 23. janvārī sv. Andreja baznīcas zālē Latviešu Sporta Apvienība Kanadā rīko brīvmākslinieces Elfrīdes Karlsones - Kukaines koncertu. Godinot savu pirmo dziedāšanas paidagoģi Malvīni Vigneri - Grīnbergu, kas bija izcila latviešu tautas dziesmu dziedātāja, E. Karlsone sniegs savā koncertā tautas dziesmas, daudzas no tām būs pavisam reti dzirdētas. Šo koncertu torontieši gaidīs ar lielu interesi.

30. janvārī Toronto Latviešu Biedrība paredz noorganizēt mūsu dižās mākslinieces E. Zebranskas koncertu.

Pianistes Veras Leinvēberes, baritona Pētera Geistauta un tenora Žaņa Zentiņa koncerts Sadberijā paredzams sestdien, 6. februārī, Sadberijas latviešu draudzes sarīkojumā.

Toronto Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs rīko 1954. g. 2. janv. kopīgas medības visiem kluba biedriem Dufferin apkārtnē. Pieteikties pie kluba valdes locekļiem līdz 28. dec.: Bērziņš KE 3875, Salnājs LL 3773, Treijs GL 3611, Smans MU 3031, Bārdiņš KE 5628.

Medībās piedalīsies arī Hamiltonas nodaļas biedri. Pēc medībām kopējs medību noslēgums.

Valde

Toronto Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs rīko Zaķu balli 1954. g. 9. janv. Sarīkojums paredzēts grozīņu veidā, bet „vientuļiem bukiem" un „vientuļām kalna kazām", kam garšo zaķa karbonāde, varēs to dabūt uz vietas (ja mednieki medības „nepūdelēs"). Būs bufete ar atspirdinātājiem un stiprinātājiem dzērieniem. Sarīkojums notiks Machines Halle 3130 A Bloor W. (pie Lansdawne). Sākums precīzi plkst. 7 p.p.

HAMILTONĀ

DV Hamiltonas nodaļā par biedriem iestājušies: Marta Kuncāne, Lūcija Vītola, Astrīde Auzere, Lūcija Grabe, Margrieta Voitkusa, Pauline Paulīte, Broņislava Martinaitis, Ignāts Donašēvics, Arnolds Grabis, Arvīds Lipsbergs un Kārlis Gustiņš.

Hamiltonas šachistu nodarbības notiek katru svētdienu plkst. 2 pp. DV mītnē, 116 Hughson St.

Beverīnas kora diriģente aicina pieteikties jaunus dziedātājus sakarā ar jaunas programmas iestudēšanu. Pieteikties pie diriģentes A. Skudras — Kārkliņas pa tel.: veikalā 3-4644, mājā — 7-8898.

MONTREĀLĀ

Latviešu ev.-lut. Otrā draudze Montreālā 12. decembrī rīkoja draudzes eglītes vakaru ar tējas galdu. Šis vakars bija pulcinājis kuplu apmeklētāju skaitu, tuvu pie 200. Pēc mācītāja Kušila svētrunas un dažu dziesmu nodziedāšanas, ierādās Ziemassvētku vecītis ar dāvanu sainīšiem 58 bērniem. Katrs bērns saņēma saldumus, rotaļlietiņas un grāmatu. Kad dāvanu sainīši bija izdalīti un Ziemassvētku vecītis atvadījies, bērni nodevās rotaļu priekiem un tautiskām dejām, Krieviņa kundzes klavieru pavadījumā.

Pa to laiku lielie patērzēja pie tējas, svētku pīrāgiem un cepumiem, par ko bija rūpīgi gādājušas draudzes dāmas. Ziemassvētku vecīša „ceļa izdevumu" segšanai izlozēja A. Tirzītes ziedoto lācīti un tautisko cimdu pāri, kā arī tautisko vāzi.

Ziemassvētku vecītis liek sirsnīgi pateikties J. Grīnam par bagāto rotaļlietu dāvanu un A. Celmiņam par garšīgajiem saldumiem. Mīļš paldies čaklajām rokām eglītes vakara sarīkošanā. Šoreiz likās, ka kungi čakluma ziņā grib sacensties ar dāmām.

V. Z.

LASĪTĀJU VĒSTULES

EMIGRANTU ARMIJA

Atbilde Jānim Kārklim Anglijā.

Šī laikraksta 9. dec. n-rā J. Kārkļa kgs kritiski novērtē immigrantu armijas ideju, kas it kā radījušas veltīgas ilūzijas.

Kā jau iepriekš rakstīju, ideja par emigrantu armiju nav nekāda jaunā, par to nopietni domā daudz augstāki vīri kā mēs — emigranti. Idejas arvien eksistē un dažām laimējas reālizēties. Ja es būtu ģenerālis kādā sabiedroto mītnē, tad es varbūt zinātu arī izstrādāt uzbrukšanas plānus, bet tad es tos neteiktu. Šie plāni būtu jātur slepenībā, lai nenodotu ienaidniekam tos, Tā ne vienā, ne otrā gadījumā, ne Karuļa kgs, ne arī citi kā uzbrukt un atbrīvot dzimteni, nezinās.

Nav jābaidās, ka komūnisti varētu iznīcināt „legālā ceļā" — kaujā pretboļševistiskās kaujas vienības. Pagājušā karā redzējām, ka tas nenotika ne ar latviešu leģionu, ne ar spāņu zilo diviziju, ne ar igauņu, valoņu vai flāmu rindām.

Osvalds Akmentiņš

KĀPĒC TĀ?

V. B. no Toronto lasītāju vēstulēs neizskaidrojamu iemeslu dēļ cenšas J. Klīdzējam „iekost" par viņa nopietno apceri šī laikraksta slejās: „Puikas un bārdas." Manuprāt, V. B. derētu attiecīgo rakstu izlasīt un pārdomāt un nevis paķert tikai virsrakstu un to izkariķēt, kaut arī tam pašam virsrakstam dziļa jēga. Kāpēc V. B. tā cenšas, vai jūtas apdraudēts?

A. K., Montreālā

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ NOVĒL PRIECĪGUS SVĒTKUS UN PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU

VISIEM TAUTIEŠIEM, KAS SEKMĒJUŠI APRŪPES DARBU UN SŪTĪJUŠI SAVUS LABĀKOS NOVĒLĒJUMUS SVĒTKOS

DV KANADAS VALDE

SIRMĀ RĪGA NAV VAIRS PAZĪSTAMA

GŪSTEKŅI, KAS VĒL Š. G. SEPTEMBRĪ BIJA LATVIJĀ, STĀSTA

PAPILDUS ZIŅAS PAR RĪGU

Pavisam pārorganizēts ir Rīgas satiksmes tīkls, kas vairs nemaz neatbilst kādreizējam. Ir likvidēta tramvaju tā sauktā „riņķa līnija" ap iekšpilsētu. Pārkārtotas ir arī tramvaja līnijas, tā, piemēram, tramvaja 1. nr. tagad apgrozās starp Iļģeciemu — VEF (gar galvenā pasta ēku pa Kr. Barona ielu.). 2. nr. — Zasulauks - Braslas stacija, Braslā jāpārsēžas uz Mežaparku.

Brīvības piemineklis vēl stāv, bet tā sānu kāpnes, kā arī dažas fasādes, nojauktas, it kā tās būtu traucējušas satiksmi. Brīvības bulvārī, pie Elizabetes ielas, kur agrāk stāvēja Apaļā kioska celtne, tagad kolosāli liels paceļas Ļeņina piemineklis.

Valsts prezidenta pilī tagad atkal mitinās komjaunieši un pionieri. Daugavmala nosaukta par Komjaunatnes Daugavmalu. Saeimas namā ir Augstākā padome (Ozoliņš Augusta, Kirchenšteins — pensionēts). Doma laukums — 17. jūnija laukums. Kredītbankas ēkā — radiofons. Rīgā vairs ir tikai viens radio tornis (tas, kas stāvēja tuvāk pastam). Jaunajā Finanču ministrijas ēkā — arī tagad Finanču ministrija. Lombardā — Zinātņu akadēmija. Zemkopības ministrijā un Reimersa ielā — Milicijas galvenā pārvalde. Ārlietu ministrijā — Komūnistu partijas mītne. Virsnieku klubs arī tagad kalpo tam pašam nolūkam. Bastejkalna restorāns slēgts, tāpat nav iespēja pabraukāties arī pa kanāli ar laivām. Pulkstenis — vecā satiškanās vieta — arī tagad vēl cītīgi kalpo, tāpat ir arī kafejnīca Lūna. Kolonādes kioskā (pie pulksteņa) ierīkots izziņu birojs. Romas viesnīcas atjaunošana vēl arvien nav pabeigta. Darbojas Armijas Ekonomiskais veikals, kas tagad saucas Universālveikals. Valtera un Rapas ēkā grāmatu veikals. Pētera baznīcas drupas stāv bez torņa. Jāņa baznīcā notiek dievkalpojumi. Grēcinieku iela izdegusi. Rātsnams tiek atjaunots. Melngalvju nams. nojaukts un tā vietā stāv zāļu laukums. Vēl arvien stāv neatjaunots rajons starp Kalēju un Ķēniņu ielu. Lielajā un mazajā Ģildē rīko koncertus un citus sarīkojumus. Neatjaunota stāv arī Lielā Jaunavu iela. Skatoties no Daugavmalas uz Iekšrīgu, no Kaļķu ielas pa labi līdz dzelzceļa līnijai un dziļumā līdz Kungu ielai — ir tukšums, tikai gar Daugavmalu ir palikusi neskarta viena rinda namu. Kukura rakstāmlietu veikals stāv neskarts. Galvenā pasta ēkā tagad ir jūrnieku kaļaskola. Prefektūrā ir milicijas pārvalde. Armijas ekonomiskā veikala nodaļā Brīvības bulvārī tagad ierīkots galvenais pasts.

PĀRVEIDOJUMI

Čekas nodaļas un moku pagrabi ir ierīkoti milicijas galvenajā pārvaldē Reimersa ielā, Stabu un Brīvības ielu stūrī — Kaŗa ministrija, bet stābs — bij. Vācu sūtniecības ēkā.

Kalpaka bulvāris tagad saucas Komūnāru bulv., bet Aspazijas bulvāris — Padomju bulv. Apgabaltiesas ēkā — tiesa, bet Tiesu pili — Augstākā tiesa, bet korpusā uz Brīvības bulvāri — Ministru padome. Antonijas iela tagad pārdēvēta par Leona Paegles ielu. Krievu sūtniecības ēkā ierīkota Ārlietu un Izglītības ministrijas. Ārlietu ministrijā ir Ostrovs. Strēlnieku ielā Politiskā pārvaldē tagad robežsargu mītne, YMCA's laukums tagad — Dinamo laukums. Meža parkā ir ierīkots kultūras parks ar daudzām sanatorijām. Šajā rajonā, ar maz izņēmumiem, dzīvo tikai krievi. Brāļu, kā arī Meža kapos daži pieminekļi un kapi noārdīti.

Mīlgrāvī izbūvēts jauns dzelzceļa tilts. Provodņikā strādā galvenokārt notiesātie. Aizsargu ielā, kas tagad saucas Sarkanarmijas iela — Aizsargu namā atrodas Arodorganizāciju pārvalde un citi biroji. Armijas sporta laukums ir izbūvēts plašāks, un tajā ir vietas 60.000 skatītājiem.

Vairoga un VEF'a fabrikas pastāv un darbojas. Marijas ielā, kas tagad saucas Suvorova iela, kino Palladium telpās ierīkotas noliktavas. Blaumaņa pieminekļis Kr. Barona ielā nojaukts.

Rīgā darbojas šādi lielāki kino: Splendid Palace, Daile, Aina, Teika u. c.

Pārdēvētas arī šādas lielākās ielas: Kungu iela — Pilsoņu; Plkv. Brieža iela un Ganību dambis — Svetlova iela.

Līdz 1948. gadam pastāvēja pārtikas kartītes, bet tikai tiem, kas strādāja (pēc vecā labā principa). Reizē ar naudas reformu, atcēla arī pārtikas kartītes. Visumā preces ir dabūjamas, kaut arī cenas ir neiespējami augstas, tak cukurs visu laiku ir trūcis. Šo trūkumu komūnistu dižvīri ir varējuši novērst tikai vienu dienu gadā un tas bijis Staļina dzimšanas dienas priekšvakarā. Ļoti zīmīgi, ka drīz pēc Staļina nāves arī cukurs sācis rasties pietiekamos daudzumos. Tautā radies iespaids, ka Josifs to būtu visu laiku turējis savām vajadzībām.

Cenas pārtikas precēm šādas:

1 kg cukura — 8,30 rubļu, 1 kg kafijas — 30 — 35 rbļ., 1 kg ābolu — 6 — 8 rbļ., 1 kg mencu — 6 rbļ., 1 kg līdakas — 15 rubļu. Cepts cālis — 20 — 25 rubļi (ko parasti kolchoznieki dzelzceļa stacijās piedāvā pasažieriem).

Alus pudele — 3 rbļ., 50 gr. tējas paciņa — 3 — 4 rbļ., 100 gr. sokolādes tāfelīte — 22rbļ., 1 ltr benzīna — 2 rbļ.

Dabūjami ir arī ungāru audumi, Ķīnas zīds un citas labākas preces, bet to cenas ir pasakainas.

Kolchozniekiem un dārzāju tirgotājiem, kas grib savus privātos produktus pārdot, ir jāmaksā sevišķi liela tirgus nauda — 3 rbļ. par grozina uznešanu un 25 rbļ. par zirgu ratiem.

Latvijā visi zina, ka valsts prez. Ulmanis ir miris Dienvidkrievijā. Sarunās bieži min sūtņa Zariņa vārdu, kā arī vairākus jaunās paaudzes politiķus.

Repatrianti, kas no Rietumvācijas atgriezās Latvijā, lielāko tiesu tika tiesāti un dabūja 10 līdz 25 g. spaidu darbus par to, ka bijuši Leģionā, policijā, vai kādā citā dienestā. Zīmīgi, ka šādos gadījumos nav varējuši palīdzēt arī piederīgie, kas pie komūnistu valdības ļeņem augstus amatus.

Kādu nakti virs Vidzemes parādījās svešas lidmašīnas (amerikāņu). Tūlīt sākusies zenītartilērijas uguns un pacēlušies boļševiku iznīcinātāji. Avīzēs visu laiku tiek rakstīts par amerikāņu kapitālistu un imperiālistu kūdīšanu un gatavošanos uz karu. Šinī sakarā netiek taupīts arī vecais Čerčils. Vēl šogad Raunas rajonā atrastas proklamācijas.

Padomju Latvijā tiek sarīkoti gaisa aizsardzības un sanitārie kursi, kas skaidri liecina par gatavošanos karam. Šie kursi jāapmeklē ik pa vienai personai no katra nacionālizētā nama. Tāpat būvē patvertnes un nocietinājumus.

Padomju pilsoņiem, kā arī armijas cilvēkiem ir kustības brīvība pa visu plašo Padomju Savienību. Ja agrāk ceļojot vajadzēja darba atvaļinājuma apliecības, tad tagad tas atkrīt. Vilcienu tūres nereti ir tik garas, ka vienā virzienā jābrauc vairākas dienas. Tā iet ātrvilciens un parastais: Rīga — Maskava, Rīga — Minska u. t. t. Zīmīgi ir tas, ka parastais vilciens, kas pietur gandrīz ikkatrā stacijā, no Rīgas līdz Maskavai brauc tikai 12 stundas ilgāk nekā ātrvilciens.

Elektriskais vilciens iet no Rīgas uz Ķemerēm. Rīgā vēl arvienu ir ormaņi, kuŗus konkurē auto šoferi, kas, dienā kalpojot prominentajiem, naktīs un brīvajā laikā brauc pelnīties. Taksometru cena Rīgā ir 1 — 2 rubļi par tekošu kilometru.

Latvijas pilsētās ir redzams daudz iereibušu cilvēku, kas vai nu aiz bēdām vai ikdienas rūpēm sākuši dzert. Rīgas ielās bieži notiek zādzības un kaušanās, kā arī ielaušanās un laupīšanas. Sevišķi lielas pārmaiņas un notikumus radīja Berijas dotā amnestija, tad Berijas gāšana un atbrīvoto apcietināšana un atkal jaunas amnestijas. Apcietināto pratināšanā un spīdzināšanā tiek lietotas visnecilvēciskākās metodes. Čekas, Stabu ielas namā, vēl arvien pastāv mazās kameras, lielo, spožo gaismas prožektoru, ūdens pilināšanas, elektriskās strāvas aparātu un lieto nagu vilkšanas, dedzināšanas u. c. sāpju darītājas metodes.

Ielās staigā ar papirosiem mutē ne tikai vīrieši, bet arī sievietes, kas pīpēšanā esot stipri progresējušas. Pīpojot arī tramvajos un trolejbusos.

LAUKOS

Sevišķi vāja raža ir bijusi 52. gadā, kad Sarkanā Karoga kolchozā pie Cēsīm, strādnieki nav saņēmuši par savu darbu neko. Līdzīgs stāvoklis tajā rudenī ir bijis vairākos kolchozos. Tā arī kolchozniekiem bijis jāiztiek no sava mazuma 0,6 ha zemītes un vienas govs. No pēdējās ik gadu valstij jānodod 360 litŗu piena.

1951. gadā tik nojaukts Skolnieku rotas piemiņai uzceltais piemineklis Cēsīs. Lejas kapos stipri bojāts vēl stāv Mātes tēls. Rožu laukuma tuvumā uzcelts liels Staļina piemineklis.

Meža darbos, kur meži ar lielu plānveidību tika izcirsti, blakus vīriešiem strādā arī sievietes. Sieviešu nedrīkst iztrūkt vissmagākajos darbos, vai nu tas būtu akmeņu lauztuvēs, dzelzceļa vagonu lādēšanā vai citur. Atklāti sakot, visās dzīves nozarēs ir vienlīdzība, jo arī tiesību ziņā Padomju pilsoņiem ir vienlīdzība?! Kas šajos smagajos darbos tiek visvairāk piesaistīti, tas jau mums skaidri zināms. Viņu saucieni un lūgšanas ir: brīvību, ātrāk, ātrāk! . . .

R. A.

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

Kad ap mums san pirmsvētku kņada un acis žilbina tirgus spožums, prātā nāk, ka vēl tik nesen bija tās neziņas nospiestās un cerību pieviltās dienas, ko pavadījām maz pieticīgajās DP nometnēs, kara izpostītajās zemēs, patumšajās barakās, pie pliekana azaida.

Ziemsvētku vakars tad noteikti bija skumīgāks, jo tukšo roku dēļ bija ņemts dāvināšanas prieks.

Prātā nāk svētku vakars kādā DP baraku pilsētiņā, kur Jānītis jau sen vairs nemocija māti ar jautājumu, kad pārnāks tētis, par kuŗu pēdējās ziņas bija saņemtas pirms Ziemassvētku kaujām Kurzsas cietoksnī. Jānītim nu bija daudz laikmetīgāka problēma, noskaidrot Ziemassvētku veča esību: „Māt, es domāju, ka patiesībā Ziemassvētku veciņa nemaz nav! Ko tu, māt?" Māte apmulsa brīdi, cik negaidīts bija šis jautājums pēc sāpīgās patiesības, tad smagi noteica: „Dēliņ, tu jau esi liels puisis, mūsu ģimenes galva, laikam tev jau taisnība vien būs, ka tāda Ziemassvētku veča nemaz nav!"

„Tā jau arī es domāju," sarunu nopietni nobeidza Jānītis. „Patiesībā tas ir kāds vīrs, kuŗš, pārgērbies Ziemassvētku veciņa drānās svētku vakarā pārstaigā visu pasauli un pa skursteni nolaižas istabās, lai apdāvinātu rātnos bērnus. Mūsu barakā tāda skursteņa nav, mūsu skārda krāsnītes caurule tāda niecīga, pa to dāvanu vīrs nevar ienākt . . ."

*

Ziemassvētku vecītis, lai kas arī viņš nebūtu, tātad tomēr ir un viņš dzīvos mūžīgi. Arī vēl pēc daudziem simtiem gadu viņš darīs laimīgas bērnu sirdis. Arī tu, mīlais lasītāj, ja esi ko ziedojis no savas pieticīgās rocības tiem tautas brāļiem, kuŗiem šodien ir mazāk nekā tev, esi viņam bijis tāds vēlīgs un mīļš Ziemassvētku vecītis. Paldies par tavu silto sirdi!

*

Svētku vakarā izej uz mazu, mazu brīdi ārā un paveries zvaigžņu piebārstītajā ziemas naktī. Palūkojies, kur virs galvas tev mirdz pazīstamais un viegli atrodamais zvaigznājs, ko sauc par Greiziem ratiem, ar vizošo Ziemeļzvaigzni kāša galā. Tad padomā, tikai mazu brīdi padomā: nē par savu bēgļa dzīvi, kas tagad greizi sagriezusies, bet par to, ka šis pašas debesis, šie paši Griezie rati šajā pašā brīdī ir arī svētku gunis tavai dzimtenei Latvijai. Tikai tanī mirklī, kad tu skatīsi zvaigžņu spulgas, tavā un manā dzimtenē tās sāks jau bālēt, jo tur laikrādis būs aiztecējis stundas astoņas uz priekšu, un gailis jau būs iedziedājis 1. Ziemassvētku rītu. Tur šos svētkus noliegts svinēt, un brīdī, kad tu, Ziemassvētku nakts mirgas apskauts tā īsti samani svētku jūtoņu un labdabīgajā vēja pūsmā no ziemeļaustrumu puses velti meklē svētku smaržu, latviešu ticības zemes, latvju vīru un sievas, vergu dzīvi dzīvojot, tur jau drīzi aus kājas smagai darba dienai. Un tomēr arī šajā darba dienā viņu nospiestajās sirdīs būs svētku prieks, slepus viņi spiedīs viens otram roku un lūpas čukstēs: Priecīgus Ziemassvētkus!

Tieši viņi ir tie, kuŗi ar miesu un dvēseli izjūt patieso Ziemassvētku simboliku: pēc tumsas nāk gaisma! Reiz būs saulgrieži arī izmocītai latviešu tautai! Reiz taču īstenosies teiksma par mieru virs zemes un cilvēku labo prātu!

Vienīgi brīvā dzimtā zeme — Latvija dos mieru mūsu sirdīm. Šī doma lai šajos svētkos vieno visus latviešus kā aspiestos, tā brīvos!

Pēc darba cēliena — gaišus svētkus vistem!

Kurslis

IEROSINĀJUMS TRŪKUMCIETĒJU LABĀ

A. Krēsliņš, Hackensack Hospital, N. J., un A. Šenfelds, Newtonville, Mass., piesūtījuši Amerikas Latviešu Apvienības Aprūpes birojam katrs pa $10.00 trūkumcietējiem Ziemsvētkos, tādā veidā atpērkoties no apsveikumiem draugiem Ziemsvētkos un Jaunā Gadā un aicina tautiešus viņiem sekot. Atpirkšanos no Ziemsvētku un Jaungada apsveikumiem trūkumcietēju labā ALA's Centrālai valdei ieteicis jau agrāk iedzīvināt un populārizēt arī Mikelis Linkevičs, Little Ferry, N. J.

Visus tautiešus, kas vēlas šim aicinājumam un ieteikumam sekot, Aprūpes birojs lūdz savu ārtavu sūtīt uz sekojošu Aprūpes biroja adresi: American Latvian Association, Inc., 3220 17th Street, N. W., Washington 10, D. C.

Iespējamību robežās ziedotāju vārdus publicēs. Aprūpes biroja vadība visiem atsaucīgiem ziedotājiem trūkumcietēju labā izsaka sirsnīgu pateicību. Vēl nav par vēlu nodot savu ārtavu!

SVARĪGS PAZIŅOJUMS

ALA's sekretariāts meklē Leģ. 19. diviz. kapteiņa Ādamsona sievu, kas 1951. gadā no Vircburgas Centrālās nometnes izceļoja uz ASV. Ir saņemamas ziņas par vīru. Lūgums atsaukties vai adresi paziņot American Latvian Association, Inc., 3220 17th Street, N. W., Washington 10. D. C.

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību programmas izpildītājiem, Birutai Senkēvičai, režisoram V. Pukatam un Diždancim par man ziedotiem $10.00 no Toronto Latviešu Biedrības un TSK rīkotā Mārtiņu vakara.

A. Kalnietis, Regierungslager Mainau, Bar. 5 B.-3 Würzburg 2, Germany

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

30. janvārī dziedones E. Zebranskas koncerts.

27. februārī, sestdien, plkst. 8,00 vak. sv. Andreja baznīcā, Toronto pirmās ev.-lut. draudzes kora gadskārtējais koncerts ar T Ķeniņa kantātes „Kurzemes kareivim" pirmuzvedumu autora vadībā. Solos operdziedātāja H. Lūse un baritons P. Geistauts. Pie ērģelēm E. Ozola — Timermane.

CITI SARĪKOJUMI

26. dec., plkst. 17 sv. Andreja baznīcā gaidu un skautu eglīte.

26. decembrī, plkst. 4 p.p. sv. Mikeļa katedrāles zālē LKKCK eglītes vakars.

31. decembrī DV Jaungada sagaidīšana notiks 125 Broadview Ave līdz plkst. 2.30 rītā. Ērta auto novietošana.

31. dec. Dainas kora un Kalvja Jaungada sagaidīšanas balle.

1. janvārī, 62 Claremont St. TLB un TLSpK Jaungada balle.

3. janvārī, plkst. 4 pp. sv. Mikeļa katedrāles zālē LKKCK kultūrfilmu izrāde. Ieeja brīva.

3. janvārī, 1954. gadā, plkst. 4.30 notiks TLBS skolaş Eglītes vakars. Uzvedīs M. Timmas Ziemassvētki meža.

Toronto Mednieku un makšķernieku kluba Zaķu balle notiks 9. janvārī, plkst 7.00.

4. janvārī, 1954. gadā, plkst. 5 p. p. Andreja baznīcā Veras Keišes baleta skolas eglītes vakars ar jautru programmu.

22. Preses balle.

MŪSU LAIKS IR ATNĀCIS

Kopš tā laika, kad ASV ir kļuvušas par brīvās pasaules vadītāju un glābēju lielvalsti un ASV un Padomju Savienības Otrā Pasaules kaŗa alianse pārvērtusies par priekšspēli nākamajam pasaules kaŗam vēl brīvās Rietumu pasaules un komūnisma varas orbitas starpā, par Latvijas atbrīvošanas cīņas mugurkaulu ir kļuvusi — ASV ārpolitika. Šī patiesība paver latviešu trimdinieku politiskajai aktivitātei svarīgus darbības laukus un uzliek pienākumu atrast ceļus un veidus, kā Baltijas valstu atbrīvošanu padarīt par ASV ārpolitikas morāles mugurkaulu ar noteiktu poziciju starptautisko jautājumu kārtošanā visos forumos. Pirmais priekšnoteikums tam — pareiza ASV ārpolitikas izpratne un mūsu griba to atbalstīt.

V. LAMBERGS RAKSTA PAR ASV ĀRPOLĪTIKAS VIRZIENU UN IZREDZĒM NĀKAMĪBĀ

Latvijas valstssvētku runās Ņujorkā un Bostonā Amerikas Latviešu Apvienības valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš teica, ka šajā gadā cīņā par Latvijas atbrīvošanu sevišķi svarīgs fakts esot bijis ASV jaunās republikāņu valdības deklarētā nostāja, ka tā atzīst agrāko demokratu valdības apliecināto politiku Baltijas valstu okupācijas nosodīšanā un neatzīšanā, un šo demokratu valdības politiku turpinās; republikāņu valdības nostāja esot varējusi būt arī citāda. Tātad Baltijas valstīm nelabvēlīgāka par „nosodīšanas un neatzīšanas" ārpolitiku.

Pirms tam arī bij. Saeimas deputāts un ministrs prof. E. Laimiņš kādā referātā par staprtautisko stāvokli aizstāvēja tezi, ka republikāņu valdības ārpolitika, salīdzinājumā ar Trūmena ārpolitiku, nav mainījusies mums par labu. Ja nu vēl atceramies dažus ievadrakstus, kuŗos arī tagadējā Eizenhauera ārpolitika bija nodēvēta par „bezprincipu politiku," kas trimdinieku sirdīs lej vēl lielāku vilšanās un bezcerības indi, tad vietā ir atgādināt pamata principus, uz kādiem tiek būvēta un veidota tagadējā ASV ārpolitika, lai pēc tam jautātu — vai tā nesīs Latvijai brīvību? Mums ir jāizbeidz svaidīšanās starp lētticīgu sajūsmu un žultainu nosodīšanu, bet jāatrod un jāaizstāv nosvērts viedoklis.

Prezidenta H. Trūmena ārpolitikas pamatā bija vēstnieka Dž. Kenaha idejiskā teze:

Komūnisma tālākā ekspansija ir jāaiztur ar visiem līdzekļiem; komūnisma tirannija agrāk vai vēlāk sabruks un iznīks; tādēļ jāstiprina un jāapbruņo brīvās valstis un jāsekmē to faktoru attīstība, kas liks komūnismam sabrukt.

KOMŪNISMS JĀIZNĪCINA

Dibinoties uz komūnisma aizturēšanās (containment) doktrinu, Trūmena valdība tad arī neatzina Baltijas valstu inkorporāciju Padomju Savienībā (sk. Dž. Kenana rakstu America and the Russian Future, Foreign Affairs, 1951, nr. 3).

Šī „komūnisma aizturēšanas" ārpolitika solīja Baltijas valstīm brīvību tikai tad, kad komūnisms sabruktu pats savās cisās, vai, protams, arī tad, kad Padomju Savienība izraisītu vispārēju kaŗu, un Rietumi to uzvarētu. Šāda ārpolitika principā Baltijas valstīm bija labvēlīga, to baltieši ir visādi cildinājuši un tai pateikušies, bet tā nebija aktīva un iedarbiga padomju varas okupācijas izbeigšanai Baltijas valstīs, tā arī nebūt neaizkavēja Kremli netraucēti iznīcināt baltiešu tautas.

D. Eizenhauera republikāniskā ārpolitika celta uz cita idejiskā pamata — filozofa Džemsa Bērnhema labi izdomātās un pierādītās tezes:

Komūnismu nevar aizturēt, tas jāiznīcina; komūnisma verdzinātās tautas savu brīvību atgūs tikai komūnismu iznīcinot, citādi komūnisms iznīcinās ne tikai okupētās tautas, bet arī brīvās tautas.

Jau pirms prezidenta vēlēšanām 1952. g. maijā republikāņu ārpolitikas autoritāte un tagadējais ārlietu ministrs Dž. F. Dalless vientulībā uz kādas Ontario ezera salas izstrādāja Eizenhauera ārpolitikas plānu, ko publiski izteica pazīstamajā rakstā „A Policy of Boldness (Life, 1952, 19. V.), nosaucot to par atbrīvošanas ārpolitiku. Kad ģenerāli Eizenhaueru ievēlēja par ASV prezidentu, visas pasaules prese ziņoja, ka sācies apspiesto tautu atbrīvošanas laikmets. Jaunais ārlietu ministrs Dalless kā pirmo minēja mūsu Latviju.

MEMORANDU LAIKS BEIDZIES

Nepacietīgie un skeptiķi nemitīgi sauc, ka drīz būs pagājis gads kopš ģenerālis Eizenhauers ir Savienoto Valstu prezidents, bet kur ir apspiesto tautu atbrīvošanas politika darbos?

Taisni tādēļ, ka Eizenhauera ārpolitika ir iecerēta ideāli, formulēta milzīgās dimensijās, bet pasludināta uzmanīgi, lai Eiropā neizraisītu eksplozīvu reakciju, šīs ārpolitikas iedzīvināšana nav viegls uzdevums, kas būtu veicams īsā laikā, bez sagatavošanās un visu nepieciešamo priekšnosacījumu ievērošanas. Jaunā ārpolitika prasa jaunu stratēģiju un drosmīgus vīrus.

Kā milzīga bremze atbrīvošanas ārpolitikai ir Eiropas valstu (izņemot Rietumvāciju) bailīgā un noraidīgā izturēšanās pret atbrīvošanas politiku. Eiropa prasa izlīgumu ar Kremli, atstājot atbrīvošanas vietā aizturēšanas ārpolitiku, kas esot pilnīgi pietiekama vēl brīvās pasaules nosargāšanai. Sēra Vinstona varenās personības ēna guļ ne tikai pār visu Eiropu, bet tā stiepjas līdz Vašingtonai. Ir kāds sens teiciens, ka Amerika uzvar visus kaŗus, bet zaudē visās konferencēs. Tomēr Bermūdā notika izšķirīgs pagrieziens. Eizenhauers gan vēl izdarīja dažas piekāpšanās, bet parādīja pasaulei, ka viņš, nevis Čerčils, Sav. Valstis un nevis liberālā un mazdūšīgā Eiropa vada brīvo pasauli.

Bet mēs alotos, ja tādēļ domātu, ka nu tikai atliek gaidīt lielos notikumus, kad atbrīvosies mūsu dzimtene mūsu pāriešanai mājās pie savas tautas. Tikai tagad ir sākusies mūsu gatavības, spēju un izdarības lielākā pārbaude. Eizenhauera atbrīvošanas ārpolitikai vēl būs jāpārvar šķēršļi, pretestība sabiedrotajos, viltus un lamatas Kremlī un citas grūtības.

Tomēr jau tagad tā ir republikāņu atbrīvošanas ārpolitika, kas Baltijas valstu jautājumā ir izbeigusi ilgo un nesekmīgo memorandu laikmetu. Cīnai par Latvijas brīvību tagad dots konkrēts saturs — sācies trimdinieku līdzdarbības un līdzatbildības laikmets, ko iezīmē ASV Kongresa Baltijas kom. darbības uzsākšana. Šīs komitejas priekšsēdis Č. Kerstens Amerikas Lietuviešu Padomes kongresā Čikāgā šajās dienās svinīgi teica: **„Cīņa par Baltijas valstu atbrīvošanu ir sākusies un mēs to neatstāsim pusceļā."** Kerstena komitejas darbs ir pirmā uzbrukuma kauja pret mūsu dzimtenes okupācijas varu. Cīņas ierindā aicināts stāties katrs latvietis. Tas ir pilnīgi kas cits nekā iesniegt kādu memorandu vai pieņemt kādu rezolūciju. Nozīmīgas akcijas gaidāmas pēc nupat Vašingtonā notikušās O. K. Armstronga vadītās Naiconālās konferences brīvībai un mieram ar atbrīvošanu, kur no krievu emigrantu puses nāca priekšlikums par brīvo Baltijas valstu uzņemšanu Apvienotās Nācijās. Tas ir tikai sākums nākamiem notikumiem.

Tādēļ, ka ASV prezidents Eizenhauers ir pasludinājis apspiesto tautu atbrīvošanu un ārlietu ministrs Dž. F. Dalless Baltijas komitejā apliecināja, ka Baltijas valstīm atkal jābūt brīvām un ka ASV valdība katras konferences galdu tūrēs par to vietu, kur ASV ārpolitikas principiem jāgūst virsroka, mums nevar būt nekādu bažu par starptautiskajām konferencēm un politiku. Tādēļ mums ir jābūt jaunās ASV ārpolitikas atzinīgiem vērtētājiem un dedzīgiem līdzcīnītājiem. Taisnība ir rakstniekam Jānim Klīdzējam: „Ja prezidenta Eizenhauera laiks nenesīs lielo izšķiršanās stundu, tad — lai atstājam visas cerības."

TRIMDINIEKI KĻŪST AKTĪVI

Līdz šim pastāvēja nerakstīts likums, ka latviešu trimdiniekiem kā Latvijas pilsoņiem neklājas aktīvi piedalīties ASV politiskajā dzīvē, kas mums kā ASV iedzīvotājiem un eventuāliem pilsoņiem ir iespējams. Tādēļ ir izteikta kritika par Latviešu Nacionālo Centru, kas jau pirms vēlēšanām atrodas kartelī ar ASV republikāņu partiju un savā darbībā liek galveno svaru ne uz „latviešu iekšpolitiku," bet gan uz ārpolitiku un cīņu pret komūnismu vispār. Saistoties ar republikāņu partiju un tās ārpolitiku, Latviešu Nacionālajam Centram ir dota iespēja runāt caur valdošo partiju uz ASV valdību un Kongresa locekļiem kā līdzcīnītājam un nevis tikai kā lūdzējam. Tā pamazām rodas jauna un stipra pozicija cīņā par Latvijas atbrīvošanu.

Baltijas komitejā Dž. F. Dalless atzinīgi teica: **„Baltijas tautu garīgais un morālais spēks, Baltijas tautu brīvības milestība, enerģija un pašdisciplīna pierādīja, ka šīm tautām piemīt īpašības, kas paceļ tautas vērtību vairāk nekā tikai tautas locekļu skaits, zemes platība vai bagātība."**

Ar šīm vērtībām mazais latviešu trimdinieku skaits ir vērtīgs cīnītājs pret komūnismu un var piedalīties pat ASV ārpolitikas veidošanā. Kaut arī Baltijas valstu jautājums starptautiski vēl ir niecīgs, tomēr morāli liels. Mūsu laiks ir atnācis. **V. Lambergs**

CEĻA VĀRDI

Tikpat maz, cik kaŗote izjūt ēdiena garšu, uzzina nerrs par gudrības noslēpumiem — kaut arī viņš visu mūžu dzīvotu vienā bambusu būdā ar kādu gudro.

*

Tavas kļūdas visrūgtākā patiesībā atspoguļojas citu cilvēku acīs.

*

Ja katrs noslaucītu savu durvju priekšu, tad arī iela beidzot būtu tīra.

*

Cilvēks dzīvo no patiesības. Bez tās viņa dzīvi var veidot tikai laimīga sagadīšanās un locīšanās.

Ķiniešu sakāmvārdi

(Pārnesums no 2. lpp.)

Garas debates izraisās par DV organizācijas darbības noteikumu projektu, kam papildinājumus un grozījumus no Kanadas DV puses bija izstrādājusi Kanadas valde, bet projektu par Padomes darbību ar valdes ziņu iesniedzis arī A. Millers. P. Balodis tomēr konstatē, ka šie papildinājumi nav ievēroti. A. Beitāns jautā, vai ir izpildīts lēmums ar šiem Kanadas Daugavas Vanagu izteiktajiem vēlējumiem iepazīstināt arī pārējās zemes valdes, bet izrādās, ka sekretārs to nav darījis. Debatēs, kuŗās piedalās K. Purmals, P. Balodis, A. Treilons, P. Imurs, O. Liepiņš, A. Civzelis, A. Vīksna u. c., **visumā izskan doma,** ka CV pilnvaras ir par plašām un būtu grozāmi statūtu 19., 20. un 21. punkti, kas paredz, ka CV var izslēgt no oragnizācijas veselas nodaļas un zemju valdes. A. Kļavenieks piezīmē, ka arī Anglijas DV delegātu pilnsapulcē jaunie statūti pieņemti ar piezīmi, ka CV pilnvaras būtu sašaurināmas. P. Balodis airāda, ka organizācijas augstākais izpildorgāns ir delegātu pilnsapulce, tātad jābūt vēl vienam augstākam pārvaldes orgānam virs CV, ko veidotu visu zemju delegātu pilnsapulce. Balsojot par statūtu projektu, to noraida ar 13:14:2 balsīm, delegātu sapulcei konstatējot, ka noraidīšanas iemesls ir neapmierinātība ar 19., 20. un 21. punktu. Ar 22:0:2 balsīm pieņem atzinumu, ka DV KV jāinformē par to nodaļas un jāsavāc nodaļu atzinumi, kādā veidā būtu grozāmi šie minētie punkti ,iepazīstinot ar Kanadas Vanagu atzinumiem arī pārējo zemju valdes.

DELEGĀTI NOSPRAUŽ DARBA VADLĪNIJAS

Par Kanadas DV saimnieciskajiem panākumiem runā slēgtā sēdē, rezultātā atzīstot, ka laikraksta Latvijas Amerikā un arī DV grāmatnīcas saimnieciskais stāvoklis ir nostabilizējies, parādi mazinājušies, par ko pateicība pienākas darbiniekiem.

Debatēs par valdes darbību vienīgais pārrunu temats ir atkal laikraksta vadības un redakcijas kolēģijas jautājums, par ko izsakās A. Millers, O. Kļavenieks, J. Tūte, A. Ameriks, I. Vīksna u. c. Nekādi jauni ierosinājumi vai atzinumi šais jautājumos neizskan, vienīgi strīdi un pārrunas par vecām un zināmām lietām. Pēc debatēm balsojot par valdes darbību ar 10:0:20 to atzīst par pareizu un sekmīgu, atturoties arī visai valdei un rev. komisijai.

Tālāk darba kārtībā paredzētas jaunās valdes, Revizijas komisijas un Goda tiesas vēlēšanas, ieprieķš pieņemot instrukciju par goda tiesas darbību. Vēlēšanu rezultāti jau ziņoti iepriekšējā LA numurā.

Pēc vēlēšanām sēdes gaitā iestājas atslābums, jo daudzi delegāti no tālākiem novadiem brauc mājās un jūtams arī zināms pagurums. Pārrunās par tālāko darbību delegāti pārspriež par aprūpes darbu aktivizēšanu, beigās pieņemot P. Baloža 5 punktu projektu, kas paredz pēc iespējas turēties pie centralizētas un saskaņotas aprūpes, propagandēt 1 st. algas ziedojumu, sadarboties ar katru org., kas veicina aprūpes darbu, ja to sadarbību atzīst par lietderīgu DV KV, un organizēt gadā 2 lielas ziedojumu vākšanas akcijas.

Par Bēru fonda vēlamību izteikušās vairākas nodaļas, tādēļ arī delegātu pilnsapulce atzīst, ka tā dibināšana būtu apsveicama un atstāj šo projektu valdei iedzīvināšanai.

E. Krūka nāk ar ierosinājumu nākošā vasarā rīkot brīvdabas sarīkojuma veidā Vanagu dienas, kam delegāti piekrīt. Šim sarīkojumam būtu piesaistāms DV teātris, kas sadarbībā parādījis lielu uzupurēšanos un arī sekmes.

Delegāti pārrunā arī jautājumu par Vanadžu darbības aktivizēšanu, dibinot īpašas Vanadžu kopas, kā arī pieaicinot Vanadžu resp. pašreizējo Dāmu komiteju pārstāves Kanadas Valdes sēdēs. Vanadžu kopu dibināšanu uztic lielākās nodaļas, resp. Toronto DV Dāmu komit. tās pr. M.Gruzītes vadībā. Delegāti pieņem atzinumu, ka būtu veicināma saimniecisku uzņēmumu radīšana un attīstīšana, tāpat nopietnāka vērība jāpiegriež kārtīgai un laicīgai biedru naudu samaksai, kā tas paredzēts statūtos, kas nosaka, ka pēc 6 mēnešu nesamaksāšanas biedrs uzskatāms kā izstājies no organizācijas. Atzīst tomēr, ka biedru naudas maksa nebūtu paaugstināma.

I. Vīksna ierosina dāvināt Bērzaines iemītniekiem vejas mazgājamo mašīnu, kas invalidiem ļoti nepieciešama, bet Kļavenieks ieteic paredzēt budžetā zināmu summu bibliotēkas iekārtošanai. Delegāti pieņem P. Baloža ierosinājumu iepazīties ar Bērzaines iemītnieku vajadzībām, lai tad dotu ziņu par to apmierināšanu. Nolemj arī aktivizēt ceļa naudas vākšanas akciju kaŗa invalidam Grīnvaldam, šai nolūkā izmantojot arī presi.

Tālākā gaitā delegātu pilnsapulce nolemj nosūtīt apsveikumu telegrammu plkv. V. Janumam.

Sēdes beigu posmā sākas atkal strīdi par redakcijas kollēģijas un P. Baloža ģenerālpilnvaru jautājumiem, bet sapulce tos noņem no darba kārtības, jo tie jau ieprieks izdebatēti. I. Jankovskis airāda, ka strīdu dēļ Toronto būtu dibināma otra DV nodaļa un lūdz delegātu pilnsapulci dot tai savu svētību. Šai sakarā ierodas arī jau nodaļas rev. kom. pr. A. Kvēps ar attiecīgu ziņojumu, bet delegātu vairākuma domas ir, ka delegātu pilnsapulcei gan šādu domu nevajadzētu atbalstīt. E. Krūka air

DRUVA

AR ŠO ZĪMI IZDOTĀS GRĀMATAS IR VĒRTĪGAS SATURĀ, GLĪTAS IETĒRPĀ

Lielais K. RAUDIVES romāns

DIEVA ZĪMOGS

TIKAI IESIETI EKS. CENA $4.00

Šai romānā K. Raudive, kas Eiropas kritikā ieguvis izcilu ievērību, tēlo pirmtraģisku latviešu sievietes likteni. Darbība norisinās Latvijā, Parīzē un Anglijā Otrā Pasaules kara sākumā. Romāns ar savu spriego darbību, kas romāna varoņus, latviešu dzejnieci un ārstu, ierauj sveštautiešu vērpetēs, ar savām psiholoģiskām problēmām, nenovēršamo traģiku un dzejisko spēku ne mirkli neļauj atslābt lasītāja interesei.

Raudivem — runājot Hamsuna vārdiem — sirds un māksla, viņš salīdzināms ar amerikāni Tomasu Volfi, viņš ir tikpat iekšķīgs un kaislīgs..." (Bücherlese, 1. 11. 51.)

SVĒTKOS DĀVINĀSIM

INGRIDAS VĪKSNAS

DRUVAS APGĀDA IZNĀKUŠOS

STĀSTUS UN NOVELES

DĀVANA

ERIKA DZEŅA vāks un illustrācijas

Tikko iznākusi un dabūjama

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ont. Tel. EM 8-0792

Grāmatnīca būs atvērta svētvakarā līdz plkst. 4 pp.

LŪDZU PASTEIGTIES!

Dabūjamas Trīs Vinteru skaņu plates latviskai deju mūzikai — Trīs vītušas rozes — Pasta balodītis — Rudspuķu zieds — Par vēlu, draugs u. c.

Grāmatas, keramika, svecītes, svečturi, Eiropas termometri u.c.

ANDR. OZOLIŅA APGĀDA

24b, EUTIN/HOLST., GERMANY/WEST

A. BRIGADERES

Anneles grāmata

ar OSK. NORĪŠA 10 daudzkrāsainām illustrācijām, ļoti labs papīrs, bildes segtas ar zīdpapīru, 17,5x25 cm formāts, iesieta.

Labākā dāvana bērniem Ziemassvētkos! Cena $3.00

SIENAS KALENDĀRS

Anneles gada grāmata

(Apgāda mākslas izdevums!)

Noplēšams pa mēnešiem, daudzkrāsainas illustrācijas, franču mākslas papīrs

Būs prieks visam gadam! Cena $0.90

Mācītāja EDG. LANGES

Bērnu draugs

Ticības mācības grāmata mūsu svētdienas un papildu skolām, sastādīta pēc ALAs skolu programmas, 118 lpp., bagātīgi illustr.

Cena broš. $1.80

	broš.	ies.
Erv. Rommela, Tuksneša velns, memuāri	2.80	3.30
J. Akuratera, Pēteris Danga, romāns	1.50	1.90
„ Degošā sala, novele, illustr.	—	1.10
Omāra Heijama, Persiešu mīlas dzejoļi	1.50	1.80
J. Sudrabiņa, Asiņaina gaisma aust	1.80	2.30
V. Arsenjeva, Taigas mednieki, illustr.	—	2.80
Fr. Buša, Bismarka noslēpums, jūras kaujas	1,80	—
T. Plivjē, Staļingradas traģēdija	—	3.60
Reliģija un dzīve (iesvētāmiem u. c.)	1.80	—
J. Siliņa, Dabas vērotāja stāsti	0.90	—
Ulubele (jauniešu žurnāls Nr. 5, 6) ā	0.50	—
V. Ešota, Leģionāri, romāns, puscena!	1.00	—

Pieprasiet sava apgabala lielākajās latviešu grāmatnīcās!

VIENREIZĒJA

JAUNGADA SAGAIDĪŠANA

š. g. 31. decembrī, 125 Broadview (pie Queen)

Sākums plkst. 21.00, beigas — nākošajā gadā

Spēlēs LIEPAS DEJU ORĶESTRIS no Hamiltonas

Silta un auksta bufete ● Dzērieni ● Jautrība

● Dekorētas un mājīgas telpas ●

Brīva automašīnu novietošana laukumā

Ieejas cena tikai $1.50, pie kam katra biļete ir arī loterijas loze. Pasteidzieties pievienoties kuplajam biļešu pasūtinātāju pulkam

Galdiņu sēdvietas un biletes var iepriekš pasūtināt pa tel. EM 4-5532 un HO 7618, Toronto

Ēde, dzēre, danci sāce,
Kamēr rīta gaisma nāce.

Visus laipni lūdz

DV SPORTA KOPA UN NODAĻA
KOPA UN NODAĻA

JAUNGADA BALLE

Piektdien, 1. janvārī, 1954. g., plkst. 19.00

62 Claremont St., (Poļu zālē), Toronto

Spēlēs iecienītā igauņu deju kapella

ATSPIRDZINĀJUMI GALDIŅI

TLB, TLSpK

DV HAMILTONAS SPORTA KOPA SPARTA

rīko 1954. gada 2. janvārī, plkst. 20.00

mājīgajās RAINBOW ROOM telpās

JAUNAGADA BALLI

LABA DEJU MŪZIKA ATSPIRDZINĀJUMI

Ieeja $1.00

Izmantot šo retu gadījumu dejot vienā no Hamiltonas labākajām dejas zālēm lūdz

SPORTISTI

Eiropas KRĀSOTĀJS ar praksi Kanadā izdara visādus krāsošanas darbus par ziemas cenām.

Zvanīt no 6—7 vak., HA 1501, Toronto

VAI JUMS JAU IR

PADOMU KRĀJUMS

Rokas grāmata un pilnīgs kalendārs 1954. gadam?

Ja ir — uzdāviniet arī saviem draugiem, tā būs vērtīga dāvana;

Ja nav - pasteidzieties iegādāties pirms tā izpārdota

Saturā: Kalendārijs ar bagātiem pielikumiem. Iestāžu adreses. Pasta tarifi. Apdrošinājumi pret bezdarbu. Kā gūt atlīdzību nelaimes gadījumā. Vai būs nauda, ko bērnus skolot. Kur glabāt naudu. Kas būs ar atstāto mantu Latvijā, kā izkārtot mantošanu. Kā iegūt ASV un Kanadas pavalstniecību. Pie kādām iestādēm jāgriežas. Kādi dokumenti vajadzīgi ceļojot. Ko sola lauku īpašums, utt.

Redaktori: Dr. J. VOLMĀRS, mag. oec. J. KADILIS un mag. iur. A. SVENNE

Uzglabājiet šo grāmatu! Cena $1.50

Pasūtinot pie izdevēja, pasta izdevumi nav jāmaksā. Dabūjama visās latviešu grāmatnīcās

Cena $1.50

Izdevis J. KADIĻA APGĀDS,
620 W. 189 St., New York 33, N.Y., U.S.A.

POKO'S MEAT PRODUCTS

VEIKALI TORONTO:

376 COLLEGE ST., tel. KI 1300

319 DANFORTH AVE, tel. RI 3421

Esi jautrs... Dzer bagātīgi COKE

Rūpniecības zīme reģistrēta

212 COCA-COLA LTD.

FRANCIJA NEVAR VIENOTIES

PAR JAUNO PREZIDENTU

No Parīzes ziņo, ka Francijas vēlēšanās līdz otrdienai bijušas bez panākumiem. Par prezidenta amata kandidātiem jau balsots desmitreiz, bet nevienam vēl nav izdevies dabūt nepieciešamo balsu skaitu.

Kā zināms, viens no drošākajiem amata kandidātiem bija pašreizējais Francijas ministru prezidents Lanjels. Bet, balsošanām ieilgstot, arī Lanjēls sāk zaudēt atbalstītājus, un pašreiz viņš no prezidenta amata ir tālāk kā jebkad.

Lai izbeigtu iestājušos balsošanas krizi (līdz šim par prezidentu nekad nebija balsots vairāk kā 2 reizes), tad ministru prezidents Lanjels nācis ar savu priekšlikumu. Un, proti, ja vadošajām valdības partijām izdodas vienoties par kādu noteiktu kandidātu, ka tad viņš ir gatavs savu kandidātūru atsaukt.

Jaunā Francijas prezidenta dilemmas

No Parīzes ziņo, ka stājoties amatā jaunajam Francijas prezidentam būs jāsastopas ar trīs lielā apmēra problēmām, kas nepārtraukti augušas pēdējo divu gadu laikā.

Vispirms prezidentam būs jāsastopas ar grūtībām Francijas iekšpolitikā. Vienīgā izeja kaut cik stabilas valdības nodibināšanai būtu tādas politisko partiju koalicijas panākšana, kas ar savu vairākumu spētu pretoties pārējo partiju spiedienam. Tikai stabila valdība var dot iespēju pašreizējo rūpju likvidēšanai.

Nākošais jautājums ir Francijas kolonijas, kas prasa tādā paša apmēra neatkarību, kāda ir Anglijas karaļvalsts zemēm ārpus Anglijas robežām.

Bez tam, protams, jaunajai valdībai, un līdz ar to jaunajam prezidentam, būs jāsastopas ar jau divi gadi veco Eiropas armijas ratificēšanas problēmu. Ar Dallesa draudiem vadoties, varētu domāt, ka pašreizējos apstākļos Francija nevarētu atļauties noraidīt Eiropas armijas līguma plāna pieņemšanu, jo, to darīdama, tā riskētu ar amerikāņu palīdzības zaudēšanu.

Ģen. de Gols vispār nepiekrīt daudzo Francijas partiju politikai. Pēc viņa domām valsts politikai vajadzētu atrasties tikai vienas partijas rokās, lai tādējādi atjaunotu kādreizējo Francijas varenību un nostādītu Francijas vārdu balkus pārējām Rietumu pasaules lielvalstīm, kam tad ar Franciju būtu jārēķinās kā līdzīgiem ar līdzīgu.

PANMUNDŽOMĀ ATSĀKTA GŪSTEKŅU PĀRLIECINĀŠANA

No Panmundžomas ziņo, ka pēc 35 dienu pārtraukuma komūnistu pārliecināšanas komisija uzsākusi savu darbību, lai vēl pirms 23. decembra, kas ir pēdējā pārliecināšanai atļautā diena, mēģinātu aizvilināt savā pusē pēc iespējas vairāk Korejas neitrālās joslas gūstekņu no metnē esošos ķiniešu kara gūstekņus.

Neitrālo valstu repatriācijas komisijā ziņo, ka 250 ķiniešu kara gūstekņu pārliecināšana sākta bez jebkādiem starpgadījumiem. Par spīti nežēlīgajam aukstumam, gūstekņi bez pretošanās soļojuši uz komūnistu pārliecinātāju teltīm.

LIFE RAKSTS PAR LATVIJAS CIEŠANĀM

Lielā nedēļas žurnāla Life 21. decembra numurā ievietota plaša reportāža, 36 uzņēmumi ar rakstu, kas apgaismo boļševiku izrīcības Latvijā un vispār Baltijas valstīs. Reportāža skar notikumus no 1940. gada jūnija, kad padomju vara okupēja Latviju, parādot veidu, kā iznīcināta Latvijas neatkarība un tai uzspiesta sarkanā diktatūra. Plašā reportāža aizņem 5 lappuses un materiālus tai piegādājis inž. A. Jekste no Rīgas filmas archīva. Šī atklātā dokumentārā liecība, kurai apmēru ziņā nav nevienas citas līdzīgas, iepazīstinās ar Baltijas valstu likteni un boļševiku metodēm desmitiem miljonu cilvēku, jo Life uzskatāms par vienu no vispopulārākiem un plašākiem nedēļas izdevumiem kā ASV, tā arī Eiropā, ar tirāžu pāri 5 milj. eks.

JAUNU CERĪBU SĀKUMS

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless saņēmis Maskavas paziņojumu, ka komūnisti principā pievienojas Savienoto Valstu prezidenta Eizenhauera atomu klēts dibināšanas domai. Amerikāņi krievu paziņojumu uzņēmuši ļoti skeptiski, bet tomēr būs gatavi klausīties krievu priekšlikumos.

Jau gadiem ilgi Sav. Valstis un Padomju Savienība nav varējušas vienoties atomieroču aizliegšanas jautājumā, un, no šāda viedokļa skatoties, pat Dalless ir spiests atzīt, ka krievi Eizenhauera Apvienoto Nāciju runu esot uztvēruši pareizā gaismā.

Persijas šachs atstādina parlamentu

No Teherānas ziņo, ka Persijas šachs atstādinājis no Mosadegha dienām pārpalikušo Persijas parlamentu, kas ir pirmā pazīme, ka Persijā gaidāmas vispārējas vēlēšanas. Domā, ka jaunās vēlēšanas varētu notikt nākošā gada fe bruārī.

Līdz ar parlamenta locekļu atstādināšanu, immūnitātes tiesības zaudē trīs pašreizējā ministru prezidenta Zahedi niknākie ienaidnieki — Persijas reliģiskais vadītājs Kašāni, sociālistu partijas vadītājs Bahaei un naftas jautājumu lietpratējs Maki, kas Mosadegha dienās bija viens no bijušā ministru prezidenta uzticamākajiem sekatājiem. Parlamenta locekļu immūnitātes tiesību zaudēšana minētajiem pašreizējā valdības opozicionāriem nozīmē apcietināšanas draudus no Zahedi policijas, kas tādā veidā varētu izrēķināties ar vēl palikušajiem Mosadegha piekritējiem.

Mosadegham 3 gadi cietumsods

No Teherānas ziņo, ka beigusies bijušā Persijas ministru prezidenta Mosadegha tiesāšana. Mosadeghs atzīts par vainīgu valsts nodevībā, un viņam piespriesti trīs gadi cietumsoda.

Pirms sprieduma pasludināšanas prokurors raudošajam un trīcošajam Mosadegham gan pieprasīja nāves sodu, kaut arī pēc Persijas likumiem augstākais soda mērs nav piespriežams vecākam par 60 gadiem. Mosadeghs ir 72 gadi vecs.

Persijas šacha personīga iejaukšanās pasargāja Mosadeghu no nāves soda. Šachs esot tiesai adresētā vēstulē paskaidrojis, ka piedodot Mosadegham viņa noziegumus pret karalisko ģimeni, pie viena lūgdams tiesu vecā vīra sodu pēc iespējas mīkstināt.

Sāpju sagrauztais Mosadeghs tiesā tomēr vēl paspējis deklarēt, ka viņš nejūtoties vainīgs nedz valsts nodevībā, nedz kādos citos noziegumos, tādēļ viņam šacha piedošana nemaz neesot vajadzīga.

Līdz ar Mosadeghu notiesāts arī viņa valdīšanas laika armijas štāba priekšnieks, kam piespriesti divi gadi cietuma un izslēgšana no armijas.

MŪSU LASĪTĀJIEM

LATVIJA AMERIKĀ

nākošais paplašinātais numurs IZNĀKS TREŠDIEN, 30. DECEMBRĪ

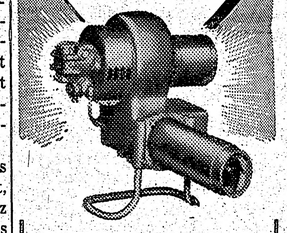

FAIRBENKS-MORSE

UN CITU LABĀKO FIRMU EĻĻAS

APKURES

Latviešiem 10% atlaide

Nomaksa līdz 24 mēn.

Garantija 1 gadu

Sniedzam paskaidrojumus latviešu valodā. Labojam un iekārtojam visu veidu ūdens, gaisa un tvaika apsildīšanas sistēmas, kā jaunbūvēs, tā arī vecajās mājās

GARNEY & Co

15 BARTON AVE

Toronto, ME 2554

GERALD H. MARSDEN

Advokāts un notārs

6 Adelaide St. E. Room 809

EM 8-5284

runā vāciski un krieviski

Mr. A. KERSON,
igauņu jurists,
mājās MA 0141, Toronto

(697)

UZMANĪBU!

PĒC MĒRA ŠŪTS UZVALKS vai kostīms no angļu drānas, sākot ar $65

J. GRĪSLIS
188
Davenport Rd.
Tel. MI 5295
Toronto

Dr. B. DOBAI

ĀRSTS-CHIRURGS

465 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Kabinetā pieņem no 10—12 un 3—7 pp un pēc norunas pa tel.

MI 8821

RENTGENA UZŅĒMUMI

Dr. JANIS REKAI

un

Dr. PAULS REKAI

Budapeštas Vispārējās Slimnīcas chirurģisko un iekšķīgo slimību nodaļu bijušie galvenie ārsti

219 St CLAIR Ave, W.

Toronto, Ont

Iepriekšēja telef. pieteikšanās: RA 0237 — MI 2395 — PR 3673

Runā vāciski (522)

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS-CHIRURGS

runā krieviski un vāciski

514 DUNDAS St., W.

Spadina stūrī.

Zvanīt EM 8-9038, Toronto

(168)

Dr. med.

K. ŽYMANTIENE

Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave).

Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851

Runā latviski un vāciski

PRET KLEPU UN IESNĀM

DIANA DROPS

Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstēšanās krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchitu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā. Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis. Ārstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā $1.50

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KĻAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST,
Tel. KE 8609

Pasīvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

Latvijas amata meistara J. KREIĻA

FOTO DARBNĪCA

izdara uzņēmumus iepriekš pieteiktus pa tālruni

PIEŅEM REMONTĀ FOTO APARĀTUS

FILMAS ATTĪSTA UN KOPĒ

445 PAPE Ave, TORONTO

Tel. HA 3800

V. Akacis

ZIEMASSVĒTKU VĒSTURE

Ziemsvētku svinēšana tagadējā kristīgo kulta nozīmē ir seni kristīgo svētki, un dažādām tautām dažādi ir arī šo svētku nosaukumi. Pirmās ziņas par šo svētku svinēšanu Kristus dzimšanas dienas nozīmē ir no 3. g. s. beigām, kad tos sākušas atzīmēt pirmās Ēģiptes kristīgo draudzes. No turienes šo tradīciju pārņēmuši arī citi kristīgie. Pāvesta Libērija laikā 353. gadā Ziemsvētki pirmo reizi svinēti Romas Pētera baznīcā sestajā janvārī.

Jau nākošajā gadā pāvests Libērijs Ziemsvētku svinēšanu pārcēlis uz 25. decembri. Šis datums gan pēc daudzu uzskatiem neatbilst precīziem astronomiskiem aprēķiniem par eventuālo Kristus dzimšanas laiku. Kaut gan nav drošu ziņu par šī pārgrozījuma motīviem, daži pētnieki pieņem, ka pāvests vēlējies kristīgo Ziemsvētkus apvienot ar žīdu svētkiem — Chanuka, kuŗu svinēšana sākās 25. decembrī un kad pēc tā laika paražām gaiši apgaismoti žīdu dzīvokļi un templi.

Daudzi tomēr pieņem, ka pāvests, lai uzņemtu ciešākus sakarus un atrastu lielāku kopību ar vēl nekristītajām tautām ,vēlējies kristīgo Ziemsvētkus tuvināt pagānu tautu Ziemas saulgriežu svinēšanas laikam, jo tie pazīstami gandrīz visām indoeiropiešu tautām un svinēti kopš aizvēsturiskiem laikiem kā visas dzīvās dabas un radības lēnās atmošanās sākums, sakarā ar atjaunoto saules kāpšanu debesu kalnā.

Katrā ziņā jau toreiz kristīgo Ziemsvētki no savas nozīmības un tagadējām tradicijām daudz aizguvuši arī no pagāniskajiem romiešu Saturna svētkiem, kuŗi kādreiz svinēti laikā no 17. līdz 25. decembrim. Šie romiešu svētki svinēti kā milestības, aplaimošanas un dāvanu svētki, kuŗu laikā pārtraukti visi darbi un uzvestas īpašas svētku spēles. Vergi drīkstējuši sēdēt šajos svētkos ar saviem kungiem pie viena galda, un pat pēdējo apkalpoti. Cietumniekiem šajos svētkos noņemtas važas. un plašos apmēros notikusi arī savstarpēja apdāvināšanās, kas gan mazliet vēlākos laikos pieņēmusi kukuļošanas raksturu.

Tā Ziemsvētki mūsu laikos nesatur vienīgi Kristus dzimšanas vēsti, bet arī gadu tūkstošu vecas paražas un skaistākās tradicijas.

Vilis Plūdonis

ZIEMASSVĒTKU VAKARĀ

Zvani svētvakaru zvana,
Zemu nolikst galva mana.
Domas pagājībā traucas,
Atmiņas pa galvu jaucas.
Mani apsērš seni tēli;
Ak, cik tālu laiks taš nu,
Sirds kur juta laimību!

Laiks, kur prieki krūtīs plaukša,
Kad no sniega segtā lauka
Un no piesnigušās pļavas,
Un no siliem, krēslā tītiem,
Sarmas dziļi apbārstītiem,
Nāca Ziemsvētvakars kluss,
Nesdams baltus brīnumus.

Sniega pārslas lēni krita,
Svētku noskaņa viss šķita.
Sirds tik brīva, jautra smēja
Visa būtne gavilēja. —
Kur nu svētku baltā līksme?
Zvani skan un sveces mirdz,
Bet tik tukša, tukša sirds . . .

GAĻAUŠA EGLĪTE

Ellas Andersones Ziemassvētku pasaka bērniem

Dedzināt savai ģimenei eglīti Garausis bija nodomājis sen. Jau tad, kad pirmoreiz dzīvoja Elkšņu kalnā pie Lielās priedes. Doma par eglītes dedzināšanu Garausim bija ienākusi galvā tā nejauši. Parasti, kad sals pārskrēja pasauli, nomezdams laukos biezas sniega segas, Garausis pa naktīm aizlavījās uz Kalnirbēnu ābeļu dārzu. Jauno ābelīšu miza bija pavalgs ziemas sausajai barībai. Gluži bez zaļbarības padoma Garauša mājā nebija. Viens otrs burkāns, kāpostgalva atradās pagrabā, bet Garausiene tos ne pati ēda, ne vīram deva. Taupīja bērniem. Un uz Kalnirbēniem varēja cilpot bez bēdu. Suņi tur bija gan itin nikni, bet kēdēs sieti. Uguns spļāvējas pagaleš saimniekam nebija. Par to Garausiš bija pārliecinājies jau sen. Ne vienu reizi vien viņa un Kalnirbēna ceļi krustojušies. Sev no pleca viņš nekā nebija rāvis, tikai uzkliedzis:

„Re, kur rakaris, uz ābelītēm cilpo!"

Ne tā pie ābelītēm mieloties vārēja Lielkājos. Tur pats saimnieks bez šautenes ne soli laukā negāja. Vispār, domājot par Lielkājiem, Garausim pa muguras kaulu tirpas skrēja. Dziļās ziemās Lielkāji kupenās izraka bedres, īsti dziļas bedres. Pārklāja tās ar plānu siena kārtiņu. Kā tik zaķis domāja atsēsties un mieloties, bedrē iekšā. Un nu šis smiedamies ņēma zaķi aiz ausīm un nesa uz istabu. Tā Garausiš pazaudēja savu pirmdzimto.

Reiz abiem ar sievu mielojoties pie Kalnirbēnu ābelītēm, Garausis pameta skatu uz dzīvojamās mājas pusi. Bija ļoti lielas kupenas — ābelītēm līdz pašiem zariem. Bez staipīšanās varēja skatīties pa logu istabā. Un ko Garausis Kalnirbēnos ieraudzīja, neaizmirsa visu mūžu. Istabas vidū stāvēja liela egle. Tāpat apsnigusi kā tās, kaš ārā. Bet zari pilni vizuļu. Galotnē lielā zvaigzne. Laudis svētku drānām mugurā, sēdēja lokā ap egli un dziedāja. Jā, noteikti dziedāja. Kad runātu, tad muti kustinātu tikai viens. Citi klausītos. Tagad mutes vārstīja visi reizē. Runāšanu ārā nedzirdētu. Dziesmaš skaņas plūda pa dārzu itin brīvi. Tad dziesma apklusa. Atvērās durvis, un istabā ieteuntuļoja Ziemassvētku vecītis. Plecos liels maiss. Nolicis nesamo istabas vidū, viņš ņēma no tā vienu sainīti skaistāku par otru un deva laudīm. Bērni, rokās saķerušies, lēca un dejoja ap egli.

„Ak, tad tāpēc Kalnirbēns katru gadu neš pa eglei no Elkšņu kalna uz māju. Viņa bērni, pa mežiņu skraidīdami, bieži runājuši par Ziemassvētkiem. Ak, tad tagad, un tādi ir tie Ziemassvētki!" Garausim atausa kā gaisma.

„Ko tu tur saīsties?" Garausiene uzsauca, ieraudīdama vīru skatāmies jo cieši mājas logos.

„Panāc tu ar' un paskaties," Garausis aicināja sievu.

Garausiene paskatījās un īgni atmeta:

„Laudis blēņojas."

„Ne blēņojas, bet priecājas," Garausis pretojās. „Šogad vairs nesanāks, bet nākošgad noskatīšos, kad pats. No smilgām iztaisīja lielu zvaigzni. Piestiprināja eglītei galotnē. No šķūņa pļavā atnesa sauju siena. Ritināja pa vienam stiebram un kāra eglītes zaros. Garausiene noskatījās vīra izdarībās un nenocietās kaut ko neteikusi.

„Tavu māžošanos," viņa pukojās. „Kar kociņam apkārt siena gružus. Tādu bez tavām pūlēm pilna ceļmala, kur Kalnirbēni sienu veduši."

„Uz ceļmalas eglītēm uzkērušos sienu noēdīsim mēs un stirnas. Šito noglabāšu līdz Ziemassvētkiem," Garausiš skaidroja un jau tina sienu kamolā.

„Nupat mocījās ar gružu zaros kāršanu un nu atkal ņem nost," Garausienei no brīnumiem acis ieplētās platas kā dīķi, un balss sprēgāja kā egles pagale.

„Tikai izmēģināju. Pati zini, daru to pirmoreiz. Svētku vakarā, tad izdarīsim visu pa godam," Garausis, sievas dusmas neievērodams, skaidroja.

„Kalnirbēnu eglītes zaros sakārtie nieki mirdzēja un vizuļoja, sieņs nelaistās," Garausiene nerimās.

„Kad sāks salt, apslacīšu sienu ar ūdeni. Vizēs svecīšu gaismā kā lāstekas saulītes staros."

Garausiene no brīnumiem sasita ķepas. Ka viņas vīrs nav muļķis, to citas zaķienes vienmēr teikušas, bet tādu asprātību, no gružiem pagatavot eglītei pušķus — — — Nē! To Garausiene nebūtu iedomājusies nekad. Viņa pielēca vīram soli tuvāk, bet valoda vēl arvien bija skabargaina.

„Svecītes, Vai dzirdēju pareizi, Svecītes?"

„Jā. Svecītes," Garausis apstiprināja.

„Kur tu tās ņemsi?"

„Tu izliesi. To tu proti ļoti labi. Zinu, tev pieliekamā ir piciņa tauku, ko bērniem sasprēgājušās lūpas ieziest. Pāris svecītes iznāks," Garausis, sievai pavisam klāt pielēkdams un ķepu ap pleciem aplikdams, runāja.

Garausiene atplauka. Vīra miers un mīlīgums viņas īgnumu bija uzvarējuši. Viņa paņēma taukus un ķērās pie darba. Jau pēc dažām dienām viņa parādīja Garausim svecītes. Abi priecājās par tām kā mazi bērni. Izskatīja zarus, kuŗos tās spraust. Tā kā zaķiem sava Ziemassvētku veča nebija un pie cilvēku bērnu apgādnieka baidījās iet, norunāja bērnus apdāvināt paši, un dāvanas ar uzrakstu, kam kuŗa pieder, nolikt zem eglītes. Viss būtu labi, bet pats galvenais — sals — nenāca. Nokārtām ausīm Garausis skraidīja apkārt. Šoreiz dūšu nezaudēja Garausiene.

„Sals var uznākt vienā naktī," viņa teica vīram.

Un tā arī notika. Dienā, kad Kalnirbēns nesa uz māju eglīti, vēl lija. Pie vakara lietuš mitējās, un sāka skaidroties. Lielām cerībām zaķu pāris gāja pie miera, un viņi savās cerībās nebija vīlušies. Rītā, izgājuši ārā, visi no brīnumiem apstulba. Sals, ilgi gaidītais sals, bija klāt. Vakar kokos salījušais lietus bija sasalis un saules starbs laistījās kā dimanti. No malas skatoties, Elkšņu kalns izskatījās kā Paradīzes dārzs. Garausis sāka rīkoties. Aizsūtīja sievu ar bērniem uz rudzu zelmeni mieloties.Pieteica saplūkt lielu sauju rītdienai un pirms vakar krēslas mājā nerādīties. Pats viņš ķērās pie darba. Piesēja olu krāsojamo skoteli. Pielēja ķipīti pilnu ūdens un nolika pie mazās eglītes. Atnesa noglabātos dārgumus. Zvaigzni vispirms iemērca ūdenī un tad piestiprināja eglītes galotnē. Tāpat ūdenī slapināja sienu un tad pa vienam stiebram vien, no galotnes līdz pašai saknei, sakāra kociņam apkārt. Līdz ar saules rietu darbs bija galā. Ar steigu viņš iesprauda zaros un aizdedzināja svecītes. Svecīšu gaismā laistījās visi apkārtējie koki un krūmi, bet mazā eglīte, ar mirdzošo zvaigzni galotnē, viņu vidū stāvēja kā princese.

Lēnu soli uz mājas pusi lēca Garausiene ar bērnu pulku. Nonākot pie mājas, jaunie no brīnumiem kļuva mēmi. Eglīte! Pie viņu midzeņa dega izgreznota eglīte. Izbrīnu pilnām acīm viņi skatījās vecākos. Tie smaidīja un sniedza katram dāvanu sainīti, teikdami:

„Lai jums arī reiz ir Ziemassvētku prieks!"

Debesu pamalē parādījās mēness. Taš kāpa arvien augstāk, arvien augstāk, līdz nonāca pašā debess vidū. Paskatījās uz zemi un nekustējās vairs ne soli uz priekšu. Samirkšķināja aci un skatījās atkal. Tas pats. Tādu brīnumu vecais mēness redzēja pirmoreiz. Mazajā mežiņā, ko viņš savā garajā mūžā bija skatījis gandrīz katru nakti, pie nodegušās Lielās priedes celma dega eglīte. Īsta svētku eglīte.

„Varbūt Ziemassvētku vecītis saviem rūķīšiem . . ."

Nē. Zaķi. Ap eglīti, rokās saķērušies, kā bērni lēkāja un dejoja zaķēni. Vecie pa gabaliņu nostāk, laimīgiem smaidiem sejās, skatījās bērnos.

E. Andersone

Būsim daiļas svētkos

Ziemassvētki — kam gan šis vārds neatgādina gaišas telpas, skuju un svaigu cepumu smaržu, prieku un visu aptverošu liela miera sajūtu?

Trimdā mums ir palikusi skuju un cepumu smarža, arī degošas sveces un gaisma, bet nav vairs lielā miera sajūtas, jo ikviens no mums steidzaas, aizņemts ikdienā, veidojot un uzlabojot dzīves apstākļus ar rūpēm lūkojoties nākotnē.

Vai nav tiesa, ka Jaunajā Pasaulē galvenā vērība jāpiešķir labam izskatam un ārienei? Jo daudzreiz darba atrašanai un iegūšanai nav vis svarīgi diplomi un apliecības, bet gan labs izskats un uzstāšanās?

Un vai nav arī tiesa, ka cilvēks jūtas pašapzinīgāks un var iegūt vairāk, ja viņš zina, ka izskatās un jūtas labi? Un vai nav jābūt pašapzinīgam un drošam, ja jāveido un jārada dzīve jaunos, svešos apstākļos, daudzreiz pat ar ļoti trūcīgām valodas zināšanām?

Un ne tikvien darbā, bet arī ģimenē un starp draugiem jautrajos atpūtas brīžos mums būs patīkamā ki, ja apzināsimies, ka izskatāmies labi.

Šogad Ziemassvētki ir garāki nekā citos gados, un sagatavošanās uz tiem prasīs arī vairāk laika, kādēj namamāte svētku vakarā jutīsies mazliet vairāk nogurusi nekā citiem gadiem.

Nogurumu aizdzen aukstas kompreses uz spranda un pēc tam kārtīga norīvēšanās ar sausu frotē dvieli. Seju noskalo ūdenī un notīra ar labu krēmu. Jāatrod kāda brīva pusstundiņa, lai atgultos tumšā istabā, seju iepriekš ieziežot ar biezu krēma kārtu. Šai „maskai" uz sejas jāpaliek vismaz 15 minūšu, acis apklājot ar kumelīšu kompresēm. Pēc tam krēmu noņem ar papīra lakatiņu, noskalo remdenā ūdenī un uzliek 2 — 3 karstas kompreses, tās apmainot ar tikpat daudz aukstām. Ļoti patīkama ir arī masāža ar ledus gabaliņu, pie kam nekad nedrīkst aizmirst arī kaklu.

Viegla masāža virzienā puslokiem uz augšu palīdzēs ātri iegūt nepieciešamo svaigumu un labo izskatu, pēc kam var uzlikt vieglāku vai smagāku „make-up" pēc nepieciešamības un garastāvokļa.

Un, tādēji sagatavotas, mēs ar prieku pavadīsim jaukos Ziemassvētkus un atkal gaidīsim tos atnākot nākošo gadu!

Elza Pērkone

Jānis Klīdzējs

BALSIS

1.

Mūsu ciems nebija nekāds mazais jau no laiku sākuma, bet pēc iziešanas viensētās tas bija izplēties pār vienpadsmit kalniem un ap četriem siliem. Ja gribētu vienas pašas stundas laikā apskriet jaunā plašuma robežas, vajadzētu iejūgt to pašu Žagatas rikšotāju, ar kuŗu ik gadus sacīkstēs uz Rēzeknes ezera viņš pelnīja godalgas — sidraba pulksteni ar visādiem ierakstiem, vai kādu kausu ar spožiem gārboņiem.

Pa visām svētku dienām un naktīm nemaz nesteigdamies, mēs bijām paspējuši gandrīz visu sābru istabās dziedāt un grīdas padimdināt un turējāmies kopā vēl arvien visi tie paši, kas pirmā dienā bijām pasākuši ceļojumu pa savas Livžas vienpadsmit kalniem.

Izgājuši no Rejnieku pagalma, apstājāmies.

Varbūt jau teikt ardievas un iet katram uz savām mājām? Zvaigžņu mirdzēšana, silu šalkoņa un mūsu pašu skaļās balsis likās sakām, ka nedrīkst tik pēkšņi svētkus pārtraukt, ka mums vēl jāatrod tāds īsts nobeigums.

„Kur iesim?" atvaicāja gaŗais Rejnieks.

„Kur vēl neesam bijuši," atteica Maulāns, „gaida visur."

Viņam bija taisnība. Pa Ziemassvētku laiku katram kārtīgam Livžas ciema cilvēkam bija jāpaspēj būt visur, kur tik veda durvis, aiz kuŗām dzīvoja laudis. Tāds tikums te bija no vectēvu laikiem, un viensētu tālums to nebija varējis grozīt. Neviens ar nevienās mājās netika īpaši ielūgts, bet, ja kāds no sābriem paliktu neapciemots, tas nozīmētu cilvēku atstāt negodā un kaunā.

„Vai pie Čumura esam jau bijuši?" vaicāja Šembeļs.

Mēs apstājāmies atkal kā grožos pievilkti zirgi. Nē, pie Čumura mēs vēl nebijām bijuši.

„Kur mūsu galvas? Nozvanīt visus svētkus vienā gabalā un nebūt pie tāda lāga vīra kā Čumurs — te no kauna būtu pat vismelnākā jēra ādas cepurei jānosarkst. Iesim!" komandēja Tutens, un mēs pacēlām galvas, it kā zilumā būtu jaunu zvaigzni ieraudzījuši.

Tas vēl it neko nenozīmēja, ka mēs visi vēl šodien pat Čumuru bijām redzējuši un pat kopā aiz galdiem sēdējuši, bet mēs nebijām paspējuši būt viņa pašā mājās — tā bija tā lieta. Nokavējušies varbūt bijām tāpēc, ka Čumurs dzīvoja mūsu ciema tīrumu malā, kalnā pie Lapsu sila.

Pašā kalna kupra malā, pret Lapsu sila melnumu mirdzēja divi uguns punkti. Tas bija viņa istabas gals.

Taisni pār tīrumiem, grimdami sniegā pāri ceļiem, mēs bridām pret kalnu.

Pirmie gāja pieci milži — Žagata, Rejnieks, Maulāns, Šembeļs un Tutens. Viņi brida pūzdami, un mala sniegu ar saviem lielajiem zābākiem, un pat mijkrēslī varēja redzēt, ka aiz viņiem pa liek iemīts ceļš ar augstiem krastiem abās malās. Mēs ar Lubānu kulāmies aiz viņiem.

Mēs nesteidzāmies. Nezin kuŗš bija par to sācis runāt, bet nu mēs visi, kalna galā stāvēdami, piemiņējām tos Livžas ciema laudis, kas vēl pagājušā vasarā pa šiem pašiem tīrumiem bija pļāvuši miežus, bet, Ziemassvētkus nesagaidījuši, aizgāja pie svētā Pētera durvīm. Varbūt zvaigžņainais zilums bija tas, kas ar savu tālo mirdzēšanu mums bija licis aizdomāties par tiem ceļiem, kas sākas, kad ceļi pa Livžu tīrumiem ir beigušies: kas būs un kur mēs būsim pēc tam?

„Kad nu aizgājušos, tā ne no šā, ne no tā esam pieminējuši, pārmetīsim krustu un beigsim par to. Šodien nav tāda diena, kuŗā ar mirušajiem jāsatiekas," sacīja Rejnieks un pārmeta krustu. Mēs visi darījām to pašu, un drīz vien mūsu balsis atkal bija skaļas, un mēs runājām par visu, ar ko katru no mums bija kārdinājusi dzīve, savas dienas šūpodama.

Rundāmies stāvējām ilgi, un šonakt mēs nesalām. Tas bija varbūt tāpēc, ka mums visiem mugurās bija pamatīgi kažoki, mums tā silti varēja būt arī tāpēc, ka mēs visi mazotnē bijām paraudzījuši noskriet pa sniegu basām kājām no viena Livžas ciema gala līdz otram; vēsuma mēs varējām nejust arī tāpēc, ka mūsos pašos nu bija sakrājies visu svētku dienu siltums.

Nakts zem zvaigznēm un sniegs ap mums likās tik silti, silti.

2.

Piezagāmies pie Čumura logiem un, redzējuši to, kas notika istabā, mēs saskatījāmies: viņš bija gluži viens un sēdēja, galvu saņēmis abās rokās, elkoņiem uz atvērtās avīzes atspiedies. Varēja redzēt, ka viņš nelasīja, bet tikai reizēm pakustināja visus pirkstus pa sirmajiem matiem, it kā pats savas domas pēkšņi gribētu aptaustīt, ja tās būtu notveramas.

„Cilvēks skumst," pamāja galvu uz logu Maulāns.

„Tūlīt viņu modināsim!" sacīja Žagata, un mēs visi sanācām pagalmā.

No septiņu bridēju kājām sniegu dauzīdami un visu sakstagaliešu jautrāko dziesmu dziedādami, vērām durvis un gājām istabā.

Izauga reiz miezis,
Par vismie miežiem lielāks!
Atskrēja tad pele,
Par visām pelēm lielāka!
Tā pele to miezi
Pārcirta pušu!
Saiminniek, saiminiek,
Atnes mums alu —
Lai mēs, lai mēs
Priecīgi padziedam!

Rejnieks nostājās istabas vidū, abas rokas pacēlis atspiedās pret griestu siju, un viņa balss dunēja kā no kubula dimdināšanas:

Saimniek, saimniek,
Atnes mums alu —
Lai mēs, lai mēs
Priecīgi padziedam!

Čumurs pietrūkās kājās. Viņš stāvēja mūsu priekšā, šūpoja plecus, it kā nupat gribētu sākt dancot, palaizija ar mēles galu ūsas. Viņa seja staroja laimīgā satraukumā. Viņš gribēja kaut ko teikt, bet mūsu balsis viņam to arvien vēl neļāva. Mēs visi sastājāmies ap Rejnieku istabas vidū un, kājas taktī dimdinādami, gribējām šo gaŗo sakstagala alus un saimnieku slavinātāju dziesmu izdziedātāt līdz galam ar visiem gaŗajiem atdziedājumiem. Kā jau visās dziesmās pasaulē, tā arī šinī sakstagala dziesmā — sieva galu galā bija tā visuvarenākā.

. . . Atskrēja tad sieva
Par visām sievām lielāka!
Tā sieva to velnu,
Tas velns to lauvu,
Tas lauva to lāci,
Tas lācis to zirgu,
Tas zirgs to vilku,
Tas vilks to suni,
Tas suns to kaķi,
Tas kaķis to peli,
Tā pele to miezi —

Pārcirta pušu!
Lubāns bija jau ļoti aizsmacis. Viņš tikai iesaucās pa vidiem:
„Pušu! Pušu!"

Dziesma Čumura pagodināšanai bija beigusies. Mēs gājām pēc kārtas viņam pasniegt roku.

„Ak, jūs vējputeņi! Ak, jūs mani mīļie zirgi, mani sābrīši, jūs..." Čumurs runāja, acis slaucīdams. „Kā es jūs gaidīju! Visu laiku. Pasēdu un domāju: vai es kāds nolādētais vai nelāga cilvēks, vai ko nelabu izdarījis, ka šogad sābri pie manis nenāk? Kad tu cilvēks esi viens, tev liekas, ka tu izkūsti tukšumā kā ledus grauds uz grīdas. Nu — paldies Dievam! Es atkal varu justies kā cilvēks."

Čumurs pielika te vienu, te otru roku pie pieres, it kā nevarēdams izdomāt, kas būtu jāsāk vispirms.

„Sēdiet, sēdiet!" viņš pameta ar rokām visapkārt. „Esmu viens mājās. Mana vecā un jaunie vēl dzīvo pa kaimiņiem."

Viņš pamāja mums ar Lubānu.

„Jūs abi esat jaunāki. Nāciet man palīgā."

Mēs sanesām maizi, sviestu, sieru un visādus cepumus, kādus tik virtuves skapī atradām. Pats Čumurs nāca ar pilnu spaini, kuŗā putaš šņāca kā tikko ar ūdeni appliets ugunskurs. Spaini nolicis uz sola gala, Čumurs no kreisās puses izņēma pus viduci žāvēta speķa un to nolika uz galda blakus maizes kukulim tā, ka visi šķīvji un glāzes palēcās un nošķindēja.

„Tagad varam sākt," viņš sacīja, katram priekšā nolikdams pa glāzei.

Mēs sākām arī — to pašu un tāpat, kā tas pie Čumura jau no agrākiem laikiem bija parasts: katram bija jāizdzer pa trīs glāzes pēc kārtas ,un tad bija jāpastāsta kāds piedzīvojums, kas bija gadījies laikā no pagājušiem līdz šiem Ziemassvētkiem. Šiem stāstiem gan bija jābūt tādiem, kas nebija sakarā ar cilvēkiem vien, bet tie varēja būt arī par kuŗu katru citu dzīvo vai nedzīvo radību. Tādu noteikumu Čumurs pateica šim vakaram. Arī stāstīt nedrīkstēja ilgāk par piecām minūtēm.

„Labāk, ka mēs pastāstām par tiem, kas nevar paši par sevi pastāstīt," tāpat kā citus gaduš teica Čumurs un ar virslūpu pakustināja savas sirmās ūsas, un tas nozīmēja, ka viņš pats stāstīs atkal kaut ko par bišu tranu vai māti, vai arī par vāverēm, un galu galā vēl pierādīs, ka tām labāka valsts konstitūcija kā cilvēkiem.

Arī mums visiem brīdi bija jāpagudro — par kādu kustētāju vai spīdētāju nu lai stāsta?

Žagata paglauda savus tumšos matus, kuŗos virs kreisās acs bija svītra, jau tīri baltā, un stāstīja ne par ko citu, kā par saviem zirgiem.

„Pagājušā vasarā reiz pa dienvida laiku atlaidos klēts galā zem kļavām drusku pasnaust. Tā kā pa sapni, tā kā pa īstam sadzirdu, ka zeme vien rīb. Pietrūkstos, redzu — mans bērais Joška iedrāž pagalmā zviegdams. Eju klāt. Bubina un griežas atpakaļ uz ganībām. Skatos uz viņu vēl — nāsis zirdziņam dreb un pilnas acis asaru. — Domāju — kas te varētu būt? Es šim mugurā un projām uz elkšņiem. Tur atradu: kumeļš sapinies dzeloņdrātīs un krāc vien. Pasakiet, vai zirgam nav vairāk prāta kā daža cilvēka pakausī?"

Mēs varējām tikai ticēt, ka gudram saimniekam ir prātīgi lopiņi.

Pats Čumurs stāstīja tūlīt pēc Žagatas.

„Jūs visi pazīstat Semjonu. Nu tas, kas pie meža dzīvo. Lāga krieviņš, tikai drusku zaglītis..."

„Ei pagaidi!" viņu pārtrauca Maulāns. „Tu sāc jau par cilvēkiem."

„Pagaidi tu arī. Dzirdēsi. Semjons, it kā kādās darīšanās nākdams, šad tad pāriet pār pagalmu un, kad darba laikā neviena nav mājās, gan jau kaut ko nacionālizē. Un tā reiz - nāku no rudzu lauka un skatos: šis iziet no pagalma. „Semjon, draugs, vai tev atkal kaut kas nejauši neiekrita kabatā?", es šim prasu skaidri un gaiši. „Šito reizi nē," viņš saka. „Jeibogu, nē!" Ka nē, nē. Ejam runādamies caur dārzu. Kur bijusi, nebijusi spindz bite un kā cērt, šim taisni deguna galā! Viņš sāk ar abām rokām sisties un — no piedurknes izkrīt mans kaltiņš, jauns kaltiņš, kuŗu tikko biju no Rēzeknes atvedis."

„Ko šis?"

„Nu, ko šis. Neko daudz. Lād bites un saka: „Piedod, bratka, šo reizīti."

„Un ko tu?"

„Sacīju, lai ēd šo medu vesels. Satiku pēc pāris dienām. Skatos — vīram deguns kā ābols."

Šembeļs pastaigāja pa istabu, savus platos plecus šūpodams, un, kā jau mežšarga radinieks, stāstīja par bērzu un alksni, kuŗu stumbri bijuši saauguši par vienu un lapas bijušas juku jukām.

„Nevar būt," neticēja Rejnieks.

„Kā — nevar būt? Vai melnie nēģeri neprecaš ar baltajām meitām? Precaš. Un vai tiem nav bērniņu? Ir. Esot tādi kā šokolādes konfektes ar baltām strīpām vien," Šembeļs aizstāvējās.

Šī stāstīšana, kas katram bija atļauta ne ilgāk par piecām minūtēm, Rejniekam likās par gaŗu. Šembeļs bija gan jau stāstījis daudz ilgāk par atļauto laiku.

„Ko gan mēs, cilvēki, spējam lēruma sarunāt," sacīja Rejnieks.

„Kā tu nerunāsi!" iesaucās Tutens. „Šinīs naktīs pat kalni runā."

„Kalni? Tu saki — kalni? Un tu esi dzirdējis?" pacēla savu gaišo, sprogaino galvu Lubāns, kas gandrīz vienmēr runāšanu laikā bija pats klusums. Kad bija jādzied, tad viņš atkal bija pirmais.

„Dzirdēju. Protams, dzirdēju!"

„Hm? Vai tev tad apīnis nekliedza zem matiem?" Lubāns vaicāja vēl.

Tutens sadusmojās par Lubāna neticību un sāka stāstīt par Gaura kalna dunēšanu pagājušos Ziemassvētkos. Gaura kalns bija pats augstākais no Livžas ciema tīrumu vienpadsmit kalniem.

(Nobeigums 7. lpp.)

ZIEMASSVĒTKU PŪCĪTE

SVEŠUMĀ GAIDOT DEVĪTOS ZIEMASSVĒTKUS, LATIS LĪBIS STĀSTA ATMIŅAS NO SAVAS TĀLĀS BĒRNĪBAS KURZEMES PAMALĒ

Tas bija tik sen... pirms gadiem 40. Un kas viss šajās garajās brāzmainu gadu kārtās nav piedzīvots un pārdzīvots: no bērna esi izaudzis par vīru, skolojies, mācījies pazīt labus un ļaunus cilvēkus, mīlējis un cietis, guvis un zaudējis, grimis revolūcijas atvaros, karojis karus un pārstaigājis svešas zemes, tuvās un tālās pasaules malās! Bet no aizsalkušās raibās dzīves nekas nav tik dziļi iespiedies atmiņā kā pirmie spilgtie pārdzīvojumi bērnības gaitās; nekas tā nevaldzina un neviļņo krūtis — kā ilgas pēc tēva mājas un dzimtenes...

1.

Toreiz gaišie Kristus dzimšanas svētki vēl pienāca Kurzemes lauku klusumā dzimtās lizdas siltumā. Uz svētkiem tēvs mani pārveda mājās no apriņķa pilsētas, kur gāju skolā. Ziemassvētku vakarā laudis darbus nobeidza jau laikus. Māte, tēvs, māsele un visi saimes locekļi, ģērbušies svētku drānās, sanāca lielajā priekšistabā, kur dega eglīte, smarzīga un gara, no grīdas līdz pašiem griestiem! Un kas gan viss bija kuplajos eglītes zaros: greznās konfektes, mirdzošie rieksti, piparkūkas, āboli, eņģeļmati un svecīte pie svecītes visraibākās krāsās! Par visu to bija rūpējušās manas čaklās mātes raupjās rokas un viņas siltā sirds, gādājot īstu svētku prieku mazajiem un lielajiem.

Uz mātes vēlēšanos pie eglītes skaitīju dzejoļus un kopā ar pārējiem dziedāju melodiskās Ziemassvētku dziesmas. Labākā dziedātāja bija mana māte. Sevišķi Klusa nakts, svētā nakts viņas dziedājumā bija brīnišķīga. Es stāvēju viņai blakus, cieši piespiedies pie krēsla. Katra svinīgā skaņa, kas plūda no mātes lūpām, kā dievišķās mīlestības dzirksts krita manā bērna dvēselē, kur mirgo vēl šodien, kad izstaigāti nāves lauki un pazaudēts viss.

Kad tuvojās pusnakts stunda un svecītes sāka jau dzist, bija izdalītas dāvanas un vēlētas laimes, saime posās pie miera, bet tēvs, kam bija paradums Ziemassvētku naktī dot zirgiem auzas, taisījās uz kūti. Gluži kā vectēvs, arī viņš ticēja, ka svētku naktī pusnakts stundā dotās auzas uzturēs zirgus labās miesās visu gadu. Es taisījos līdzi, un tēvs nelieda. Kūtī taču bubināja mans mīlulis, vecais Jukums, kam tik kārs bija zobs uz saldajām piparkūkām.

Pienācīgi saģērbušies, jo putenī gaudoja ziemelis, un paņēmuši lielo lukturi, svinīgās noskaņas ietekmē, devāmies pāri pagalmam uz kūti. Bet tur mūs pārsteidza kāds neparasts notikums, kas turpmākajā norisē sagādāja man tik lielas sirdssāpes, kādas pēc tam vairs neesmu piedzīvojis.

Tikko bijām iegājuši kūtī, pēkšņi kāds jūtami liels, bet nesaredzams putns vizuļodza pāri mūsu galvām.

„Tavu brīnumu," pukojās tēvs, „vai tad vecais gailis Ziemassvētku naktī būtu sācis lidot?"

Bet tas, kad aplūkojām vistu rindu, mierīgi tupēja laktā, cieši iespiedies starp divām baltām vistiņām. Durvis un logi bija ciet, tāpēc netikām gudri, kā svešais putns varējis iekļūt kūtī. Sākās Ziemassvētku brīnumputna medības, bet tas tumšā labi orientējās un lidoja pa kūti no viena gala uz otru. Beidzot, ar savu plato spārnu smagajām vēdām pamatīgi nobiedējis tramīgo kumeļu aizgaldā, putns nosēdās uz aizsprosta, kur tēvs ar garajām dakšām to piespieda pie margas. Es piesteidzos klāt un pelēko putnu, kas neganti spārdījās, knāba un cirta ar kājām, satvēru rokās un ar tēva palīdzību savaldīju. Tagad nu izrādījās, ka nokertais nav nekāds brīnumputns, bet gan kupla pūce, kas kūtī ielavījusies pa meitu vāļā aizmirsto lopbarības lūku, lai no laktas noceltu kādu vistu savai nakts maltītei.

Es līksmoju: pirmoreiz savās rokās turēju īstu, mežonīgu pūci, ko dzīvu nekad vēl nebiju tuvumā redzējis. Tas nekas, ka saskrāpētas rokas un uztūkusi auss, ko cīņas karstumā ķēra pūces smagais spārns! Man bija tāda sajūta, it kā no kāda mistiska Ziemassvētku vecīša, kuru cilvēka acs nedrīkst redzēt, esmu saņēmis visvērtīgāko dāvanu. Kāda gan tagad vairs bija nozīme tēva dāvātai jaunajai skolas cepurei, mātes siltajiem krekliem, grāmatām, saldumiem! ... Man taču nu piederēja pati pūce: „Putnu naktskaraliene, piktā pūcīte," kā māte kādreiz stāstīja pasakās.

Sagūstīto pūci, laikam jau to pašu, kura parasti mēnesnīcā tupēja mūsu akas vindas galā un augu nakti neganti kliedza, aiznesām uz pieliekamo kambari dzīvojamā ēkā un iesprostojām skalu grozā, lai svētku naktī tā nemēģinātu sagādāt mums jaunus pārsteigumus.

Izdzirdusi kambarī troksni, ienāca arī māte. Bet viņa, kad tēvs amizējās par zaglīgās pūces neizdevušos Ziemassvētku dēku, kļuva skumja un notikumu iztulkoja kā ļaunas predestinācijas zīmi.

„Ak, Dievs, kādi gan plēsoņas nākošgad uzbruks mūsu lopiem, mūsu dzīvei!" beigās sāpīgi noteica māte, pēc kam lēniem soļiem pa tumsu aizgāja uz savu istabu.

Un toreiz, Pestītāja dzimšanas nakts vēlajā stundā, neviens vēl nenojauta, ka Eiropas durvju priekšā jau pievirzījies lielais karš, kas drīzumā aprija lopus, sagrāva gruvešos mājas un tautu aizdzina trimdā.

Kad tonakt apgūlos un tēvs nodzēsa gaismu, vēl ilgi nevarēju aizmigt. Mātes pēdējie vārdi par plēsoņām, kas mums uzbruks, man nedeva mieru. Vai tikai tajos neslēpās kādas briesmas arī manai pūcītei, kurai biju paspējis piekļerties ar visu sava zēna vientiesīgo dedzību? Kā māte varēja tik jocīgi runāt, vai tad pūce kādu plēsoņa? Arī tēvs, likās, nesaprata manu jūsmošanu par pūces pieradināšanu. „Nē, tā nav nekāds plēsoņa, tā mana Ziemassvētku pūcīte," bija mana pēdējā doma, pirms aizmigu.

2.

Kad nākošajā dienā ap pusdienas laiku pārbraucām no baznīcas, lielajā priekšistabā jau čaloja viesi: bija atbraukuši mātes radi, daži kaimiņi un pagasta skrīveris, kurš gandrīz vai katrus svētkus pavadīja pie mums, un kuru nevarēju ciest tāpēc, ka viņš vienmēr izlikās gudrāks par citiem un katrā izdevīgā gadījumā centās mani izzobot. Drīzumā ieradās vēl citi kaimiņi un tad sākās lielais svētku mielasts. Viesi slavēja mātes „smalkās riktes" un tēva darināto miestiņu, ko vecais Ģēderts lielajā krūzē nesa no pieliekamā un lēja glāzēs. Pēc katras izdzertās glāzes vīri slaucīja ūsas, kas līdz pašam degungalam bija pilnas baltu putu.

Uz ātru roku iekodis, es steidzos pie pūces, kuru nebiju redzējis kopš paša rīta. Iespiedusies groza kaktā, tā jocīgi bolīja lielās, dienas gaismā neredzīgās acis. Pūces apaļā, pelēkā sejiņa man atgādināja vecmāmuļu, kad viņa krēslā sēdēja pie savas gultas, un es sirsnīgi smējos. Šoreiz pūce vairs necirta ar asajiem nagiem un neknāba, kad to glāstīju. Laikam jau nojauta, ka nedarīšu tai pāri. Un te nu man iešāvās prātā, ka gūstekne nav vēl ēdusi. Tādēļ aizsteidzos pie mātes pēc svaigas gaļas, ko sagriezu gabaliņos un, sakārtojis uz šķiviša, pieliku pūcei pie knābja, bet tā tikai bolīja savas dzeltenās acis un barību nemēģināja pat aiztikt. Tas mani skumdināja. No jauna sāku pūci glāstīt un citādi pierādīt tai savus labos nodomus, bet velti.

Kad tā ar pūci biju noņēmies jau ilgāku laiku, pēkšņi atsprāga durvis un kambarī ienāca bars jautro viesu, starp kuriem bija arī mans tēvs ar bisi plecā. Nepamanot ne skatu uz manu pusi, tēvs paspieda pūci padusē un ar iesilušu vīru baru devās no pieliekamā laukā. Ieraugot tēvu ar bisi plecā, tūlīt jau nopratu viņa nodomu, bet viss norisinājās tik ātri, ka nepaspēju savu Ziemassvētku pūcīti aizstāvēt. Kā grēcinieci nu viņu nesa uz soda vietu, kur Ziemassvētku dienā tai jāmirst.

Ar izmisumā pukstošu sirdi es sekoju ieskurbušo vīru baram, kas apstājās pie pīļu dīķa dzīvojamās ēkas otrā pusē. Tēvs, piegājis pie žoga, pūci nosēdināja staba galā, kur arī, laikam jau dienas gaismā aklo acu dēļ, tā palika mierīgi tupot, kaut gan mana karstākā vēlēšanās bija, lai nelaimīgā paceltos spārnos un aizlaistos. Satraukumā pa ausu galam dzirdēju vīru lielīgās valodas: likās, viņi visi gribēja šaut — nogalināt pelēko pūcīti ar manas vecmāmiņas seju.

Tanī brīdī, kad biju sagatavojies lēcienam, lai mestos pie staba un aizbaidītu pūci, pagasta skrīveris, kam tēvs bija uzticējis izraudzīties šāvēju, zobgaligi smīnot, norādīja uz mani:

„Šaus jaunais saimnieks!" Kā negaidīta sitiena kerts, es sarāvos un jutu, ka nosarkstu līdz ausu galiem. „Tas nu bija par traku! Tas tik vēl trūka, ka man pašam būs jānošauj mana pūcīte!" protestēja mana topošā vīra es. Gribēju jau kliegt, saukt palīgā māti vai aizlēgt, bet arī to nepaspēju vairs izdarīt, jo nākošajā acumirklī mani piemeklēja vēl lielāks pārdzīvojums: mūsu tuvākais kaimiņš, ar kuru biju labos draugos, līdzjūtīgi teica: „Liksim nu zēnu mierā, viņam nav vēl tik daudz dūšas."

Un ar to pietika. Kāda līdz šim vēl nepazīta iekšēja balss kliedza: „Tu nedrīksti šiem svešajiem viriem ierādīt, ka tev nav dūšas, viņi noturēs tevi par glēvuli, un skrīveris zobosies visā pagastā." Viņi vēl iedomāsies, ka neprotu arī šaut, kā zibens izsāvās cauri smadzenēm, kaut gan īstenībā nekad vēl nebiju šāvis.

Sakodis zobus un asarām acīs, es izrāvu bisi tēvam no rokām un laidi iemetu sev plecā. Tēvs tūdaļ nostājās aiz manis un pārējie atvirzījās atpakaļ, jo nezināja, cik droša ir jaunā saimnieka roka.

Drebošām rokām smagās bises stobru lēni vilku uz augšu, kā to dažkārt biju darījis rotaļā, kad tēloju mednieku. Un tikko pūces pelēkie vaidziņi parādījās stobra galā, nospiedu atsperi — šāviens gāja valā. Atsitiens plecā bija tik spēcīgs, ka bise man izsprāga no rokām un nokrita sniegā.

Tūdaļ visapkārt atskanēja man veltīti glaimi, bet es kā negudrs metos pie staba, kurā pirms šāviena tupēja nāvei nolemtā pūce. Kā izpūrusi spalvu čupiņa tagad tā gulēja sniegā ar kājām uz augšu, un blakus tai rēgojās trīs sikas bedrītes sarkana sniega.

Tikai tagad tā īsti apjēdzu, ka esmu izdarījis kaut ko tādu, ko par labu vairs nevar griezt. Man šķita, ka, nogalinot dzīvu radību, esmu izdarījis lielu grēka darbu, ko nekad vairs nevarēšu izpirkt. Rūgts kamols iemetās kaklā un, atspiedies pie liktenīgā staba, es sāku gaužām raudāt. Izmisums, sirdssāpju un aizvainotā pašlepnuma smagums, kas tik straujā gaitā bija pārslogojis dvēseli, tagad lauzās uz āru.

Pēc brīža manus plecus skāra kāda viegla roka. Tā bija mana māte, kas glāstīja man muguru un galvu.

„Dēliņ, kāpēc tu raudi, re, kā visi tevi slavē, pat skrīveris saka, tu esot dūšīgs zēns."

„Māt', mana pūcīte ir beigta... un asinis ar'... es pats to nošāvu... plinti rokās vairs neņemšu nekad," cauri elsām lauzās mani nesakarīgie vārdi.

„Bet dēliņ, Latīti, tu taču neesi izdarījis nekā ļauna. Tu nošāvi nelaimes putnu — pūci, — šo plēsoņu, kas rijā saplosījusi tik daudz tavu baložu. Arī kādu vistu tā būtu aiznesusi no kūts, ja jūs ar tēvu pagājušajā naktī to nepārsteigtu. Nē, nē, sliktu darbu tu neesi izdarījis," mierināja māte.

Mātes glāsti un viņas sirsnīgie vārdi ārēji nomierināja, bet sirds apziņa protestēja. Likās, ka krūtīs kaut kas sadedzis un tagad aizkūp kā mana pirmā šāviena dūmi. Jau tas vien, ka nepratu aizstāvēt pūcīti — īstenot savu patieso gribu šajā straujo notikumu virpulī, mani pārāk dziļi nomāca. Un kur nu vēl pats launākais: lāvos sevi samulsināt un pārdzīvojumu jucekļī pats izdarīju to, ko visvairāk gribēju aizkavēt darīt citiem.

No tās reizes tēva bisi rokās vairs neņēmu. Un visu mūžu, izņemot dažas meža cūkas un citus zvērus, ko nomedīju ar kara šauteni, ar bisi neesmu nošāvis neviena putna, nedz cita kāda medījuma. Nebūtu šī gadījuma ar pūci liktenīgajos Ziemassvētkos, varbūt arī es būtu tikpat kaislīgs mednieks, kāds bija mans nelaikais tēvs.

Latis Lībis

LAIMĪGAIS DIVLATNIEKS

Jāņa Kalmītes saruna Ziemassvētkos ar sendienu draugiem

Grību pastāstīt kādu stāstu, kā to Ziemassvētkos un Jaunā gadā dara, kad aiziet ciemos. Bet ciemos aiziet nevaru. Visi, kuri mani labprāt Ziemassvētkos ciemos ielūgtu, dzīvo par daudz tālu, tik tālu aizbraukt nevaru, tādēļ jāraksta vien būs šis Ziemassvētku stāsts, kaut gan labi zinu, ka, satiekoties ar Knutu Lesiņu, kurš reiz pa reizei pie manis atbrauc, viņš atkal asprātīgi par mani pazobosies!

Mans stāsts būs par to, kā es kādos tālos Ziemassvētkos atradu naudu — tātad aktuāls temats tiem lasītājiem, kuri dzīvo Amerikā. Lieta tā, ka man nekad nav naudas, un, liekas, ka savā dzīvē ar' nekad pie tās netikšu. Šajos Ziemassvētkos esmu pat tik tukšs, ka mani draugi veltīgi gaidīs apsveikumu no manis, Un pie tam es dzīvoju Amerikā, kur visi taisa naudu un visi prot taisīt naudu. Visa dzīve taču šeit ir viena liela un brīnišķīga deja ap naudu.

Tas, ka man nekad nav naudas, sākās tad, kad biju beidzis ģimnaziju un rudenī biju nodomājis iestāties Mākslas akadēmijā. Kaut kā kopā ar brāli, māsai piepalīdzot, sagrabinājām četrus latus, kuri bija vajadzīgi dzelzceļa biletei no Valmieras uz Rīgu. Māte sataisīja ceļa kuli ar nedaudz ēdamā un drēbēm un, palīdzējis brālim nobeigt rudzu sēju, aizlaidos, brīvs kā putns, uz Rīgu.

Izturēju iestāšanās pārbaudījumu Mākslas akadēmijā. Bija gan kādi 130 aspiranti, bet 21 tikai uzņēma. Katrs var iedomāties, ka biju vairāk kā laimīgs.

Sākās kāda brīnumskaista un pavisam savāda dzīve. Gribētos to i nolādēt kādreiz, i reizēm dievināt, kā to ir uzrakstījis Knuts Lesiņš kādā rakstā par mani. Šī dzīve atvērās it kā kāda bezgala laba un saistoša grāmata, kuru nu vajadzēja lapu pa lapai šķirt un lasīt...

Un tā jau bija pienācis novembra mēneša vidus pirmajā pusgadā Mākslas akadēmijā. Bija auksts un drēgns rudens vakars. Rīgas ielas bija pilnas miglas un spokainas laternu gaismas. Biju iznācis no mājas Katoļu ielā 18, kura atradās tieši pretī Suņu dārzam Latgales priekšpilsētā. Toreiz vienā ļoti mazā istabiņā dzīvojām divi akadēmijas audzēkņi, viens universitātes students un viņa brālis, ģimnazists. Manu kurpju pazoles bija cauras, kājas bija mitras un pašam gāja tirpuļi pa miesu, vai nu aukstuma vai neēšanas dēļ, jo pāris dienu jau bija pagājis, bet ne kumoss nebija ēsts. Brālis bija atsūtījis vēstuli, lai braucot uz māju, aršot zemi un ziemā laidīšot mežā kokus, netrūkšot arī ko ēst.

Vajadzēja izšķirties — ko nu darīt? Bet man nebija ne santīma naudas, ko biļeti nopirkt,lai brauktu pie brāļa. Tā i paliku Rīgā un izturēju līdz pavasarim. Tomēr maijā pienāca atkal kāda diena, ka nu nekā vairs nevarēju. Bet draugam bija ziemas mētelis. To nolēmām pārdot. Paņēmām mēteli padusē un gājām uz Uteni. Viens pircējs pie vārtiem par mēteli deva 12 latus. Tam nedevām, jo likās pulka par lētu. Gājām iekšā. Nākošais pircējs nu mums deva 8 latus. Vēl nākošais — 6 latus. Nācām no Uteņa ārā un mēteli atdevām pirmajam pircējam, bet nu gan vairs tikai par 4 latiem. Tā beidzās mana pirmā „biznese'" dzīvē. Jāatzīstas, ka līdz pat šai dienai, lai gan dzīvoju 3 gadus Savienotajās Valstīs, neesmu iemācījies to izkārtot labāki. —

Aizritēja daži gadi. Biju jau ceturtā kursā akadēmijā. Gleznoju jau puslīdz godīgi. Viss kas bija noticis. Daudz kas bija laists pār galvu, arī sirdi. Jau biju iemācījies smēķēt. Kopā ar nelaiķi Kārli Padegu mācījāmies arī dzert špabi.

Un bija atnākuši Ziemassvētki. Bija balta brīnumaina Latvijas ziema Rīgā.

Darbi akadēmijā bija pārtraukti. Negribējās tik ātri izklīst. Šis tas Rīgā vēl bija nokārtojams un darāms. Kaut kāda steidzīga iemesla dēļ bija jānotur arī akadēmijas audzēkņu padomes sēde (biju ievēlēts tajā par locekli un izpildīju sekretāra pienākumus). Kā nu tas notika, neatminu, bet pēc audzēkņu padomes sēdes daži tās locekļi, vai pat visi, opoziciju ieskaitot, bijām aizgājuši uz krogu. Labi atminu, tas bija populārais Rudzīša restorāns Tērbatas ielas pašā sākumā. Naudas, protams, nevienam no mums daudz nebija. Neatradās arī neviens, kas šoreiz izmaksātu vai izliktu. Lai gan pamatīgi turēju un glabāju un no citiem slēpu savus pēdējos divus latus, beigās tomēr nodzērās arī tie. Bet tie man bija vajadzīgi rītā dzelzceļa biletei, lai brauktu pie brāļa. Sapratīsit manu sajūtu, kad biju palicis viens pats un vakarā vēlu gāju uz māju. Gāju pa Kaļķa ielu cauri Vecrīgai, jo toreiz dzīvoju Pārdaugavā. Sajūta jau nu nemaz tik slikta nebija, jo par diviem latiem noreibums galvā, jā, arī kājās, bija tīri labs. Tikai nevarēju un nevarēju izdomāt, kur un no kā rītā lai atkal aizņemos 2 latus dzelzceļa biletei, jo lielā dala no tiem, pie kuriem varētu iet aizņemties naudu, bija jau aizbraukuši. Un tiem, kuri bija palikuši vēl Rīgā, nauda, kā jau pirms svētkiem, neturējās. Rīgas radus neapmeklēju jau sen lepnuma dēļ. Kādu brīdi jutos pavisam nelāgi. Tad nodomāju, ka rīts gudrāks, naski devos uz māju. Bet kājas jau nu lāgā neklausīja. Drusku tomēr bija dzerts. Un lūk, taisni šo manu kāju lāga neklausīšanas dēļ, manas labās kājas kurpes purns bija atsities pret divlata gabalu, kurš bija kādam izkritis un gulēja uz ielas...

Vēl šodien manu acu priekšā ir šī sudraba stīpa, kura nozibēja, divlata gabalam aizripojot pa ielu man pa priekšu.

Bet tas jau varēja notikt tikai Ziemassvētkos.

Biruta Senkēviča

ZIEMASSVĒTKU STĀSTS

II

Vienmēr līksma, laimīga un staroša, ar zeltainu mirdzumu dzintarbrūnajās acīs, viņa ne tikai padarīja daiļu Ruņģīša māju, bet pārveidoja arī viņu pašu, jo Marta aizstāja visu, kas Ruņģītim līdz šim bija trūcis: vecākus, draugus, sabiedrību, prieku un jautrās čalas. Ar savu smalkjūtīgu un mīlestības asinātajām acīm viņa saskatīja Ruņģītī vērtības, kuras jaunais vīrs pats līdz šim nebija nojautis: apskaidrotu dvēseli un uzticīgu bērna sirdi. Viņa uztvēra to, ko neviens līdz šim nebija sapratis, atdeva viņam sevi visu, un Ruņģītis atplauka par brīnumu pašam un visai apkārtnei. Viņa līdzšinējie kompleksi: kautrība, mazvērtības un nedrošības sajūta satiksmē ar cilvēkiem pamazām izkusa kā sniegs saulē. Ja agrāk ielūgums kāda darba biedra mājas viesībās viņam sagādāja vislielāko nepatiku, tad tagad tās darīja pat prieku. Ar lepnumu viņš raudzījās Martā, kuŗa ar savu šarmu un atjautību parasti gluži neviļus kļuva sabiedrības uzmanības centrā. Viens otrs kollēģa, mazliet iesilis un kļuvis valsirdīgāks, dažkārt iečukstēja viņam ausī: „Nē, Ruņģīti, kas to būtu domājis, ka tev gadīsies tāda laime — tāda sieva!"

Tas viss jau būtu jauki un labi, ja Ruņģītis būtu bijis tikai Sadarbības galvenais grāmatvedis, kas pēc pabeigtā darba var mierīgi atgriezties mājās un nodoties savai ģimenes laimei. Bet Ruņģītim bija vēl otrā dzīve, viņš bija arī tautas iecienīts „Argus," no kuŗa tā gaidīja arvien jaunus asprātīgu situāciju savirknējumus. Dienas Ziņas arvien iznāca precīzi, un nedēļa aizskrēja tik ātri... Ruņģītis jau bija izšāvis visu savu rezerves municiju, bet iedvesme kā nenāca, tā nenāca. Kā lai tā nāktu, ja Ruņģīa dzīve bija kā saules staru piebiris vīna dārzs, un viņš pamazām sāka aizmirst, kāda ir sajūta, ja cilvēkam ir sadrūmis prāts.

Un tā, jo spožāka kļuva Ruņģīša laime, jo bālāki viņa feļetoni. Ja agrāk asprātīgie dialogi un humora pilnās situācijas, tā sakot, pašas līda no spalvas ārā, tad tagad tikai ar milzīgu piepūli, ņemot palīgā visu ilggadīgo rutīnu, viņš varēja izspiest kāut ko, kas neapmierināja ne pašu, ne redakciju, ne lasītājus. „Nez, kas tam Argusam lēcies," dažreiz sarunājās ekspreši uz ielas stūŗa, saulītē gaidīdami klientus," nav nemaz vairs tik ziķerīgs kā agrāk. Kas tad tur bija šoreiz ar tiem Stapariņiem — nekā!" Dienas Ziņu redaktors bija šoreiz pavisam nopietni norūpējies. Viņš bija mēģinājis kādu sestdienu iztikt bez Stapariņu ģimenes, bet tas tūdaļ atsaucās uz lasītāju skaitu. Nelaimīgā kārtā arī kāds konkurences laikraksts sāka iespiest Stapariņu ģimenes ikdienai līdzīgu feļetonu, kas bija ļoti labi illustrēts kāda slavena karikatūrista jocīgiem zīmējumiem. Likās, šis puisis bija uztvēris lielā lasītāju vairuma gaumi. Viss tas redaktoru darīja stipri nemierīgu. Viņš gan draudēja, gan lūdzās, solīja Ruņģītim paaugstināt honorāru, vārdu sakot, kutināja aizsnaudušos mūzu kā vien mācēdams. Sākumā viņš domāja, ka Ruņģītis būs pārpūlējies un viņam derētu dotiės garākā atvaļinājumā. Dienas Ziņas labprāt uzņemtos tādu atpūtu subsidēt. Priecīgs par šādu ideju, redaktors pats kādu vakaru ieradās Torņkalna mājiņā, bet tas, ko viņš redzēja, samulsināja vēl vairāk. Ruņģītis neizskatījās ne slims, ne pārguris. Gluži otrādi — tik ziedošu un tik labā omā viņš to nekad vēl nebija redzējis. Tāpēc nesaprašanā noplātīja rokas, un, kamēr ārēji mierīgs un nevainīgs slavēja Ruņģīša kundzes klāto tējas galdu un dzīvojamās istabas mājīgumu, viņa smadzenes drudžaini meklēja Ruņģīša feļetona kvalitātes mazināšanās izskaidrojumu un līdzekli, kā to novērst.

Pie tējas galda visi apsēdās namamātes stūrītī, kur ar dažām gaumīgi sakārtotām popētām mēbelēm, stāvlampu un citiem sīkumiem izveicīgās Martas rokas bija uzburušas brīnumainu mājīgumu un siltas sieviškības apgarotu salīņu, tā kā redaktors sevī nodomāja: „Un kāpēc šis ēzelis nevarētu strādāt, paskat, cik viņam viss te jauki iekārtots," Vīrieši iegrima krēslā un aizkūpināja pa cigaretei, bet Marta, piebīdījusi sev klāt mazu galdiņu, bija paņēmuši klēpī kādu rokdarbu. Stāvlampas maigajā gaismā viņas mati mirdzēja kā bronza, un tumšzilais, ar šauro balto apkaklīti rotātais tērps, krita daiļās krokās ap viņas trauslo augumu. Redaktoram nevilus atraisījās doma par holandiešu vecmeistaru gleznām, kuŗās tēlotas trauslas meitenes pie senlaicīgiem rokdarbu galdiņiem. „Vai zināt, par ko es tagad domāju?" viņš jautāja Martai. Un kad tā, klusu smaidu savās zeltotajās acīs, papurināja galvu, turpināja: „Man gribētos, ka jūsu priekšā būtu nevis šis modernais keramikas daikts, bet tāds pavisam senlaicīgs rokdarbu galdiņš, no kāda skaisti svēdraina koka, varbūt rotāts pat mākslinieciskām intarsijām, ar visādām atvilknītēm jūsu sievišķīgākajām mākslas daudzajiem piederumiem. Tad ainava savā daiļumā būtu pilnīga un atliktu tikai gleznot." Martas smaids kļuva vēl gaišāks. „Jūs esat uzminējis manu vēlēšanos. Arī es tīkoju tāda galdiņa. Esmu tādu pat jau noskatījusi: Smilšu ielas antīkvariāta logā ir uz mata tāds, kādu jūs nupat aprakstījāt, un man jāatzīstas, ka ne vienu vien reizi esmu tīšu prātu metuši līkumu, lai tikai varētu pie tā pamielot acis, jo pagaidām man jāsamierinās ar acu pamielošanu vien. Jūs taču zināt, cik milzīgas cenas ir šiem smalkajiem priekšmetiem, bet mums pa priekšu jāiegādājas citas svarīgākas un praktiskākas lietas."

Šai brīdī redaktora smadzenēs dzima lieliska ideja.

Otrā dienā viņš aizgāja uz Smilšu ielas antīkvariātu un apjautājās par galdiņa cenu. Tiešām tā bija ļoti augsta, bet tas redaktoram bija pa prātam. Tuvojās Ziemassvētki un mantīgākie ļaudis jau tagad sāka apskatīties pēc dāvanām, lai lielajā burzmā un iepirkšanās drudzī nebūtu jāsamierinās ar to, kas pagadījās. Tāpēc redaktors lūdza galdiņu rezervēt viņam un izdarīja attiecīgo iemaksu. Pēcpusdienā, aplēsis, ka Ruņģītis vēl nevar būt mājās, viņš piezvanīja Martai:

„Redziet, kundze, man šodien gadījās iet pa Smilšu ielu un, atcerēdamies mūsu vakardienas sarunu, es apstājos pie jūsu antīkvariāta loga un tā labi apskatīju to jūsu „ideālu." Tiešām ļoti skaista un gaumīga lietiņa. Vai esat jau apjautājušies, cik tā maksā?"

„Kur nu. Es jau redzu tāpat, ka tās nav domāts vienkāršiem mirstīgajiem. Tas, man šķiet, ir īsts čipendēls."

Neticu, kundze, ka tas varētu būt tik nesasniedzams. Jau tāpēc vien, ka mūsu naudīgās aprindas tādus dārgumus nemaz neprot novērtēt. Ja jums nekas nebūtu pretim, es labprāt painteresētos par cenu." Un pēc brīža:

„Zēl, kundze, ka mēs nesaderējām, tad es būtu uzvarējis. Kā jau domāju, galdiņš antīkvariātā jau atrodas tik ilgi, ka tie zaudējuši katru cerību to pārdot un ir ar mieru atdot par 40 latiem."

„Tiešām," un Martas balsī ieskanējās gaviles, „tad jau es varētu to pieņemt kaut vai šodien. Es vakarā parunāšu ar vīru. Diemžēl, taisni šodien viņš aizbraucis uz laukiem, uz kādu patērētāju biedrību, kur darbojas revīzijas komisijā." „Es jums ieteiktu izķirties tūliņ, jo nevar tomēr zināt, vai vēl kādam citam jau šodien neienāk prātā painteresēties par galdiņa cenu."

Jums taisnība. Tik daudz naudas man pašreiz ir pie rokas, un tā jau nav tik liela summa, ka par to būtu jānotur ģimenes apspriede.'

„Tas ir tiešām prātīgi. Un tā kā man tik un tā šodien vēl jāiet uz to pusi, es došu veikalam rīkojumu galdiņu nosūtīt uz jūsu dzīvokli. Tos nieka 40 latus es varu izlikt, un rītu mēs ar jūsu vīru norēķināsimies."

Kad nākošās dienas vakarā mājās pārbrauca Ruņģītis, Marta starodama rādīja viņam jauno ieguvumu, kas namamātes stūrī izskatījās brīnišķīgi. Arī Ruņģītis, pienācīgi aplūkojis galdiņu, nevarēja vien nopriecāties par Martas sajūsmu. Galdiņš tiešām bija īsta sieviešu valstība miniatūrā — pat spoguli un slepenu atvilktnīti, kas atsprāga, kad pieskārās mazajam izrotājumam, nebija aizmirsis darināt. Un viss tas par tik lētu cenu.

Kādu dienu vēlāk Ruņģītis aizgāja pie redaktora norēķināties. „Jā, Ruņģīša kungs, hm — hm," sāka stomīties redaktors. „Redziet, esmu jūsu kundzei mazliet samelojis... Viņa tā ilgojās šā galdiņa... un tā es — — — jā, kā lai to saka — — — es uzdrošinājos, tā sakot, spēlēt likteņa lomu. Pieteicot jūsu kundzei cenu, es noklusēju vienu nulli."

Ruņģītim pārsteigumā un izbrīnā ieplētās acis. „...Un izliku naudu no redakcijas līdzekļiem. Pieņemiet to kā avansu par gaidāmo Ziemassvētku stāstu."

Ruņģītis kļuva mēms aiz sašutuma. Vislabāk viņš redaktoru būtu samalis miltos, bet tad viņa acu priekšā parādījās sajūsmā pietvīkusā Martas seja un viņš varēja tikai nomurmināt pāris bezspēcīgu," jā, jā, tiešām jauki paldies, paldies," un pagriezās uz iešanu.

„Bet tad šoreiz nu gan mēs gaidīsim no jums kaut ko sevišķu, neparastu," redaktors nosauca viņam pakaļ.

Protams, 400 latu bija liela nauda, un Ruņģīša budžetā tāds izdevuma postenis pašlaik nebija paredzēts, bet pārmērīga tā arī nebija. Ja labi piespiestos, atteiktos no vienas, otras lietiņas, kas bija jau padomā un likās ļoti nepieciešama, varētu atmaksāt arī redakcijai šo parādu, atmest ar roku Ziemassvētku stāstam, un dzīvot mierīgi. Bet to neatzina Ruņģīša „es" praktiskā un apdomīgā puse. Nauda jau tikpat kā nopelnīta, kāpēc no tās atteikties. Un Martai tāds prieks. Arī pārējie jau izlemtie izdevumi likās neatliekami. Viņi abi bija domājuši arī par centrālo apkuri savā mājiņā...

Tagad nu Ruņģīša laimi apēnoja pelēks mākonis, un tomēr tas nebija tik liels, lai izraisītu bēdas. Bet bez bēdām viņam nebija iedvesmes, un redaktors gaidīja „kaut ko sevišķu, neparastu." Ļaunākais bija tas, ka Ruņģītis nevarēja šajās rūpēs dalīties ar Martu, kā to bija paradis visās citās lietās. Martas prieku nedrīkstēja aptumšot. Tāpēc Ruņģītim bija jātiek galā pašam.

Sākās drudžaina Ziemassvētku stāsta temas meklēšana, bet nekā prātīga nevarēja izdomāt. Ak, visi šie nosalušie bērni, kuŗus līdz cietīgas sirdis iepriecina eglītes siltumā, laimīgie mīlas pāri, kas, svecītēm mirdzot, savienojas skūpstā, vai pazudušie dēli, kas atgriežas mājās tieši Ziemassvētku naktī, jau bija tūkstošiem reižu uzrakstīti un apdzejoti. Bet ko citu? Ko?

Citkārt sārtais un veselīgais Ruņģītis kļuva pat vējāks un bālāks šajās Ziemassvētku stāsta medībās. Naktīs viņu mocīja nelāgi sapņi. Viņam likās, ka ķermenim pieaugušas nēskaitāmas rokas un kājas, kuŗas viņš velti pūlējās novietot sev blakus gultā. Kāds viņam uzbāzīgi čukstēja, ka Ziemassvētku stāsts iznākšot ļoti labs. Ruņģītis miegā stenēja, vaidēja, raustīja locekļus, līdz beidzot Martai vajadzēja viņu modināt. Viņa zināja, ka Ruņģītis meklē ideju Ziemassvētku stāstam, tikai nevarēja saprast, kāpēc viņam tā jāmokās. Vai tad nebūtu prātīgāk atmest Dienas Ziņām ar roku? Pelnīt viņš taču tagad pelnīja pietiekami, un vai dvēseles miers nebija vērtīgāks par pāris simts latu blakus ieņēmumu mēnesī? Bet Ruņģītis šādām domām atmeta ar roku.

Arī Marta visādi izmēģinājās savam vīram palīdzēt. Katru vakaru, kad viņš pārnāca no darba un sēdēja pie azaida galda, viņa nāca ar jauniem ierosinājumiem, gan izlobījusi no savas atmiņas kaut ko dzirdētu, lasītu vai redzētu, vai arī paţi safantazējusi ko piemērotu. Bet tas viss nebija īstais. Ruņģītim bija skaidrs, ka par 400 latiem vajadzēja radīt kaut ko tiešām sevišķu, nebijušu, pie kam vielai vajadzēja nākt no pašas dvēseles, citādi tā nespēs lasītāju ne pārliecināt, ne aizraut.

Citkārt gaišajā Torņkalna mājiņā tagad bija iestājies tāds kā apmākums. Laulāto sarunas visvairāk grozījās ap Ziemassvētku stāstu, un Ruņģīša atbildes kļuva arvien īgnākas, bet Martas

MŪZIKĀLĀS PASTKARTES

Jūs, bērniņi, nāciet

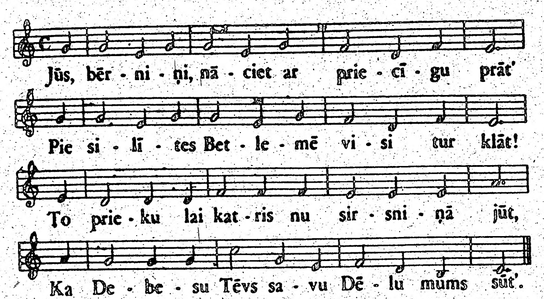

Ak, eita tur kūtī pie silītes ar',
Pie svecītes gaismiņas skatīties var,
Kā autiņi tīri tur bērniņu sedz,
Par eņģeļiem jaukāku guļot to redz.

Tur guļ viņš, ak bērni, uz salmiem un sien',
To Jāzeps un Marija skata arvien,
Tur ganiņi ienāk un ceļos tie krīt,
Un gaisā dzied eņģeļi: Dievs pie mums mīt.

Ak, metieties ceļos kā gani ir jūs
Uu salieciet rociņas, pateikt jums būs.
Uu līksmojiet priecīgi eņģeļiem līdz:
Tev mīlējam, bērniņ, kas autiņos tīts.

Ko dosim mēs, bērni, ko dāvāsim Tev?
Ak, saņem mūs pašus par dāvanu sev!
Tu negribi mantas, ko pasaule dod,
Bet sirdi it šķīstu, kas godāt Tev' prot.

MŪZIKAS PASTKARŠU APGĀDA IZDEVUMS

Šais dienās Kanadā latviešiem ir izdevība iegādāties pastkartes ar latviešu tautas dziesmas melodiju un tekstu. Tas ir Mūzikas pastkaršu apgāda izdevums, kuŗa dibinātājs ir prof. Jānis Akermanis Minneapolē, ASV. Profesors vairāk pazīstams ar savām patentētām aviācijā, būdams arī Minesotas universitātes aeronautikas fakultātes dibinātājs un dekāns. Viņa dzīvā interese par latviešu ieceļotāju likteni, kas izpaudusies darba sagādāšanā, latviešu vērnu vasaras nometņu organizēšanā savā vasaras mītnē St. Kroisas upes krastos, rāda viņu kā rosīgāku interesentu par latviešu gaitām šai zemē nekā ir dažs jaunieceļotājs pats.

Viņš atzīst, ka latviešu dziesma ir vienotāja, kuŗā tikpat labi var piedalīties jaunieceļotāji, kā „veclatvieši", un ka sabiedriskas dziedāšanas kults ir sevišķi ieteicams jauniešiem, kas pēc viņa atzinuma reizēm vairāk atsvešinās no latviešu valodas un tradicijām nekā viņš pats, jau 35 gadus dzīvodams ASV

Šīs idejas iedvesmē radies Mūzikas pastkaršu apgāds, (tas iespiež arī amerikāņu pastkartes) īstenībā pirmais apgāds, kuŗā, nodarbinot ieceļotājus, agrākie ieceļotāji un ASV pavalstnieki pierāda savu materiālo un idejisko līdzdalību mūsu trimdas saimes likteņos.

Prof. Akermaņa novērojumi ir tādi, ka arī jaunie ieceļotāji dažkārt neprot nodziedāt līdz galam dziesmas, kuŗas pasākuši, tādēļ pabiezo krājumu vietā varētu izlīdzēties ar pastkarti. Bez tam tā ar savu tekstu bieži varētu izteikt arī kādu patriotisku domu vai mājienu sabiedrisko attiecību ziņā, aizstājot amerikāņu standartizētās pastkartes apsveikumu un sveicienu reizēs.

Līdz šim iznākušas trīs pastkaršu serijas, ar 10 dziesmām katrā. Pastkarte ar Latvijas himnu ir bezmaksas pielikums un nav arī lietojama kā pastkarte.

Katrā serijā vairums ir tautas dziesmu, kas papildinātas ar pazīstamām patriotiskām dziesmām kā „Nevis slinkojot un pūstot", trešā „Dievs, dod mūsu tēvu zemei" un serijā puse pazīstamo Ziemsvētku dziesmu: „Ak tu priecīga,", „Ak eglīte" u. c.

Protams, daudziem tautiešiem ir saglabāti latviešu dziesmu melodiju krājumi, kuŗus pastkarte nedomā aizstāt, bet tā brīžiem var būt sirsnīgs sveiciens un nejauša atgādinātāja vērtībām, ar kādām varam lepoties.

Z. V.

K. Sidars

ZIEMASSVĒTKI ZEM EKVĀTORA SAULES

KĀ BRAZILIJAS LATVIEŠI SVĒTI ZIEMASSVĒTKUS

Tāpat kā Ziemeļamerikā un Kanadā, arī Dienvidamerikā gatavošanās Ziemassvētkiem sākas jau novembŗa mēnesī. Veikalu skatlogi pildās Ziemassvētku mantām, aiz lielo vitrīnu stikliem lido improvizētas sniega pārslas, mīkstos kokvilnas paklājos gul jau sagatavoti dāvanu saiņīši, zilo drānu drapējumi veido ziemas debesis. Ziemas priekšstati redzami ŗ visur. Lieli plakāti ar uzrakstu „Feliz Natal" vēl gājējiem un pircējiem priecīgus svētkus, bet vēl priecīgāki tie ir veikalniekiem, kam Ziemassvētki ir īstie kases svētki.

Priekšsvētku nedēļās ielas tirdzniecības namu rajonos gājēju pārpildītas, kas ar iepirkumu saiņiem rokā nesteigdamies plūst raibā ļaužu juceklī. Daudzas ielas pieder tikai gājējiem, jo braucamo līdzekļu satiksme pa tām nenotiek. Līdzās svētku mantām redzamas jaunākās pavasara un vasaras modes, kuŗas piegādājuši lielākie Parīzes, Italijas un Vācijas modes preču nami, jo tieši Ziemassvētkos sākas Brazilijas vasara. Glītos iesaiņojumos, kuŗus rotā apsnigušo skuju zaru zīmējumi un citi Ziemassvētku simboli, patērētāju rokās aizplūst vasarīgie audumi, vieglie ādas izstrādājumi, gaisīgais zīds un nailons. Ielās dārd Ziemassvētdziesmas, kuŗas neparasti ātrā tempā atskaņo skaņuplates un, cik vien iespējams stipri, pastiprina vidu jaucas reklāmu skaļruņi un elektriskie skaņu aparāti; tam pa ielu tirgotāju izsaucieni. Braukā preču izvadātājas kaminjonetes, un Ziemassvētku dziesmas skan arī viņu skaļruņos. Viss tas jaucas kādā neaprakstāmā skaņu chaosā, kam jārada klusi svētsvinīgās Ziemassvētku sajūtas . . .

Karstajās pēcpusdienas stundās ielās paceļas raibi krāsaino saulessargu mežs. Švīkst nailons, dabiskais zīds, šmaugo sinjoritu soļu atbalsots. Sakarsētajā gaisā jaucas viegla parfīma un miesu saldenās smaržas kā deju zālē. Dāmu apaļie pleci atsegti saulei. Tērpu kakla izgriezums tikko turas uz stāvajām krūtīm. Mākslīgo un īsto pērļu kakla rotas, spožās reptīļu ādas vidusjostas, plecu somas un kurpes, īsta un imitēta zelta rokas sprādzes un auskari visfantastiskākos veidojumos mirdz un spīguļo saules staros. Skolas meitenes, kas jau atgādina pieaugušas dāmas, vasaras brīvlaiku uzsākušas, steidz ar grāmatām un Ziemassvētku iepirkumiem rokās. Viņu jautrā smaidā rotātās mutītes koķeti izceļ orchidejas lūpu krāsa un zem rūpīgi veidotiem acu lokiem dzirkst melno un tumšbrūno acu skati. Viņas nākušas tieši no klases, kur audzinātāji veic savu darbu, bez aizspriedumiem.

Baudis, vasarīgi gērbušies, drūzmējas atspirdzinājumu stendos, dzesē slāpes no ledusūdeņu glāzēm. Rūc saldējamās mašīnas un ventilātori. Tie strauji vējo arī cejamos liftos — visur, kur cilvēks nokļūst zem jumta. Kaut kur augstu pakāpies zem ventilātora, plati smaida Ziemassvētku vecītis ar piesnigušo bārdu un smago mantu maisu mugurā, bet kaktā mirdz svētku eglīte, tāpat kā publiskos laukumos un sabiedrisko ēku priekšā. Ielu krustojumos kuŗas Pestīšanas armijas dāmu „ugunskuri", kas aicina ikvienu gaŗāmgājēju iemest savu Ziemassvētku ārtavu trūkumcietējiem.

Tādi pienāk Ziemassvētki — karsti, sausi, ar ledusdzērieniem visos ielu stūŗos, jaunās ražas augļu un zaļumu kaudzēm, kas glabā vēl svaigo lauku rasu, ar pērkona dārdiem un sauli, sauli, sauli . . .

Un Ziemassvētkus gribas svētīt arī latviešu jaunieceļotājiem, vienalga, ar kādām noskaņām un sajūtām. Gandrīz katram mājās ir sacepti speķa pīrāgi, kaut kur sameklēti rudzu milti un izcepta saldskābā maize, šis lielākais gārdums šajos baltmaizes kalnos, pagādāts vēl šis un tas svētkiem piedienīgs. Nu var sagaidīt svētku cieminus. Viņi ierodas viegla pinuma cepurēm galvā, kuŗu platās apmales met ēnu tāli pāri zodam, balti cietētie linu uzvalki viegli gurkst, zib baltās zeķes, gaiši dzeltenās un saurumotās vai pītās reptīļādas kurpes ar mīkstajām krepa zolēm klusina soļus. Latviešu sinjoritu vasarīgais tērps un rotājums iespējami tuvu pieskaņots vispārējām dienvidnieciskām modēm, ar kādām lepojas braziliešu dāmas, no kuŗām daža izgreznojusies kā svētku eglīte. Bet tās ir galējības. Latvietes savā modes izvēlē iet zelta vidusceļu. Pie tērpa pavīd arī pa latviskai rotai — kāds sudraba kalums, dzintars. Šarms un oriģinālitāte.

— Tu zini, istam kovbojam jābūt tik likām kājām, ka tas labu kāju var ielikt seglu kreisajā kāpslī.

Pēc vecumvecā Latvijas ieraduma Sanpaulo latvieši godiem un viesībām klāj kuplus galdus. Brazilijas naudai nav lielas vērtības, un, lai kāds sauktos par turīgu, vajadzīgi simttūkstoši, ko ar darbu nav iespējams sakrāt, tāpēc naudas krāšanas problēma atkrīt, gluži kā vācu okupācijas laikā un pēc Vācijas kapitulācijas, kad latvieši rīkojās ar vācu reichsmarkām kā miljonāri. Tāpat Brazilijas kruzeiram nav lielas vērtības — to ir gan daudz, bet prieka visai maz. Taču dzīve tā iekārtojusies, lai arī Brazilijas jaunieceļotājs varētu dzīvot, un ko tam atrauj darba devējs, to bagātīgi atlīdzina saule, kas atņem rūpes par siltu dzīvokli, stipru uzturu un dārgajām ziemas drānām. Lūk, saule ir ieceļotāju labā UNRRA, IRO un YMCA, kas atbalsta un silda, un cilvēks, nebēdādams par rītdienu, smaida savu bezbēdīgi jautro smaidu. Ziemassvētku galdā gan likti trekni labumi, bet tie lielāko tiesu paliek neaiztikti. Viesiem gribas tikai dzert. Viņi piepilda lielās glāzes un kāri dzer dzeltēnos, iesarkanos un gluži baltos, iesaldenos, viegli putojošos ūdeņus, kas turpat pie galda arī izsvīst. Tie atsakās pat no aromātiskajiem un maigajiem portugāļu vīniem. Arī tie šinī karstumā ir par stipriem, jo galvā jūtams reibulis un dūša slikta jau no ūdeņiem viņ. Tikai atvadoties, kad ārā sabiezējusi tumšā tropu nakts un zemi pārskraida atspirdzinošs vēsums, namatēvs paņem jau mēnešiem ilgi neaiztiktu pudeli un ielej „ceļa kāju". Nu ciemiņi ir droši, ka tie bez svīšanas varēs aiziet mājās. Tik pieticīgi un sātīgi bijuši Brazilijas latviešu Ziemassvētki. Un arī tad, otrā dienā, ziemeļnieciskais latvietis rūpīgi tausta labo pusi zem ribām, kas ir pietūkusi, un ieđzer aknu zāles, kas glabājas ikvienā mājā tāpat kā pipari un sāls. Jūtīgajam dienvidnieka vēderam tomēr kaut kas bijis par stipru . . .

Dienās ir karsts, tāpēc Ziemassvētku dievkalpojumus notur vēlā pēcpusdienā. Baznīcā, kur pulcējas Ziemassvētku draudze, visi logi un durvis vaļā. Pie altāŗa deg svētku eglīte, bet ārā savas platās lapas lēni vēdina palmas. Saule un koku zaļums it kā ar varu laužas baznīcā, un eglītes svecīšu mirdzums gaišajā telpā ir bāls un nespodrs. Daudzi šķirsta dziesmu grāmatas ar saules brillēm uz acīm un vēdina sakarsušās sejas mutautiņiem un raibiem vēdekļiem. Reizu reizēm sviedrus no slapjās pieres norauš arī mācītājs. Viņam savā melnajā amattērpā jāsvīst visvairāk. Tā skats kaut kur tālu vēršas lapu zaļumā, un viņš runā par Ziemassvētku mieru, sniegu un sārmotiem bērziem . . .

Kad iztvīkušais dievlūdzējs pēc baznīcas iegriežas tuvākā bārā, viņš pieprasa ledusūdeni. Tas koketīgajai bāra meitenei sniedz atpakaļ iztukšoto glāzi, kuŗas dibenā vēl gul mazs ledus gabaliņš, un skumji pasmaida. Tik daudz vēl palicis pāri no viņa ziemas un Ziemassvētkiem . . .

BALSIS

(Pārnesums no 5. lpp.)

Beidzot izrādījās, ka arī visi reizēm bija dzirdējuši kalnu runāšanu. Cits siltajās jūnija naktīs, cits Ziemassvētkos.

Bija jau tuvu pusnaktij, bet pārspriešana par kalniem vēl nebeidzās.

„Ziniet ko!" piecēlās Rejnieks, „iesim uz Gauru paklausīties."

Kas tas bija — pārbrist pār Tutenu tīrumu, un turpat šis Gaurs bija. Ja tas runā, lai tad parunā arī!

Lai nebūtu auksti, kalnu runā klausoties, vēl iemetām pa glāzei un gājām. Nekur mums nebija jāsteidzas. Nakts bija tik zvaigžņaina un zemes un debesu miera pilna. Mēs gājām apstādamies un visu, kas katrā tīrumā, ceļā un silā gadījies, pieminēdami.

Bijām augšā. Tuvu un tālu mirdzēja ugunis, un te šo mirdzēšanu varēja redzēt ne vien no Livžas viensētām, bet arī trijiem apkārtnes ciemiem.

Mēs stāvējām uz Gaura baltās, platās muguras pie divi simti gadus vecas priedes, kuŗai bija četru žuburu virsotne, un klausījāmies.

„Vai dzirdējāt?" iesaucās Tutens.

No Livžas upes ielejas krēslainuma pār kalnu skrēja tāda kā šalkoņa, it kā kāds ar lielām plaušām elpotu pret stāvo Gaura nogāzi.

„Tas jau mežs un vējš," sacīja Maulāns.

„Labi, labi. Paklausies vēl."

Klausījāmies visi.

Viņpus upes bija Bērnupa kalns.

„Dzirdējāt?"

Jā, arī ap Bērnupu, likās, kāds dziļi un laimīgs elpotu zvaigžņu piemirdzēto gaisu šinī naktī.

Tad nāca kaut kas, ko nu visi varēja dzirdēt: gaisā atskanēja tāla dobja dūciena atbalss:

„Tā gan bija kāda tāla kalna balss," nu noticēja arī Lubāns.

„Reizēm ledi ezeros plīstot, un to varot tālu dzirdēt," ieminējās Rejnieks. „Bet, kas to var zināt, kas tik var tādās Ziemassvētku naktīs būt: var ledi plīst, var kalni runāt. Tam, kas pasauli rādījis, viss iespējams arī mūsu Livžas ciema tīrumos. Tāpēc, sābri, kad nu te mūsu Gaurā esam uzkāpuši, tad nobeigsim svētkus ar to pašu, ko iesākām . . ."

Viņš nopēma cepuri un savā dziļajā baritonā iesāka: „Eņģelis ganiem sacīja . . ."

Mēs, pārsteigti un reizē arī priecīgi par Izidora pēkšņo labo izdomu, rāvām nost cepures un ar visu balsi, cik katram tās bija, dziedājām līdzi:

Eņģelis ganiem sacīja —
Dieva Dēlu stāstīja:
Es jums lielu prieku sludinu —
Pasaules Pestītāju,
Virs zemes dzimušu . . .

Ar katru jaunu dziesmas pantu mūsu visu balsis atraisījās jaunā, brīvā spēkā. Lai skan pār vienpadsmit kalniem un četriem siliem, lai kalni, kas mums maizi audzējuši un mūsu soļus nesuši, dzird arī mūsu balsis!

Gribējās paklausīties. Es nedziedāju vairs līdzi. Pagāju kādus soļus nostāk.

Rejnieka baritons un Maulāna spēcīgais tenors vadīja šo septiņu vīru nakts dievkalpojumu Livžas tīrumu vidū.

No gaismas laukumu pamirdzēšanas varēja redzēt, ka visās apkārtnes mājās vērās vaļā durvis un izgāja ļaudis un klausījās.

Nē, vēl nekad tā sniegainā kalnā, zem zvaigžņainas Ziemassvētku debess te Livžā nebija dziedāts.

Gani tam ieticēja,
Uz Betlēmi aizskrēja.
Tur visi stallī drīz satecēja
Un Jēzu ieraudzīja
Silē paguldītu . . .

Apkārtnes silos un pakalnēs atskanēja atbalsis. Nu pa īstam likās, it kā mūsu kalni sarunātos ar zvaigžņu gaismu, ar ugunīm tuvu un tālu māju logos, ar sniegiem, mežiem un mūsu pašu sirdīm.

Dziesma beidzās.

Atbalsis vēl skanēja brīdi pār vienpadsmit kalniem un četriem siliem un, likās, vēl tālāk uz visām pusēm, kur mirdzēja ugunis un sniegainā, baltuma blāzma naktī.

Tad mēs gājām lejā, un mums bija labs prāts pret visu pasauli.

—3.

Vai atkal ir Ziemassvētku vakars?

Nav miera manī šovakar.

Apsēstos pie radio. Uzgriežu — kāds raidītājs pagadās:

„Stille Nacht, heilige Nacht"...

Jā, dzied! Dzied . . .

Meklēju citu raidītāju.

„Silent night, holy night . . ."

Pasaulē šovakar dzied.

Meklēju, meklēju pa visas zemes lodes radio stacijām, bet nekur neatskan:

„Klusa nakts, svēta nakts . . ."

Eju ārā. Snieg. Lēnām snieg. Es eju ārā no pilsētas, steidzos, it kā man būtu tūlīt kāds jāsatiek. Nē, nav neviena, ko te šovakar varētu satikt, un sāku iet lēnām.

Tad atceros: — bet, ja labi klausītos, varbūt patiesi dzirdētu? Varbūt varētu dzirdēt, kā vienpadsmit Livžas tīruma kalni runā šini naktī . . .

Te tuvumā ir Alpi, bet viņiem nav balss. Tiem ir tikai milzeņa augums, bet bez balss.

Vai tas ir tikai vējš no ziemeļu puses? It kā balsis celtos. Vai neatskanēja Rejnieka dziļais baritons un Maulāna spēcīgais tenors? Jā, viņi dzied! Es klausos un ar visu augumu un dvēseli dzirdu atkal skanam no Gaura kalna Livžas tīrumā: „Eņģelis ganiem sacīja."

Jā, es pat redzu viņus. Tur nav tikai Rejnieks un Maulāns, bet visi septiņi stāv kopā kalna galā un, cepures noņēmuši, zvaigžņotā Latvijas Ziemassvētku naktī dzied.

Es pat redzu visu septiņu vīru lielo augumu siluetus pret zvaigžņotas debess apvārsni. Viņiem mugurā ir lieli kažoki, kājās gari filca zābaki un gar sāniem nolaistās rokās tie tur lielas jērādas cepures.

Viņu balsis ceļas un nāk, ceļas un nāk:

Es jums lielu prieku sludinu—
Pasaules Pestītāju,
Virs zemes dzimušu . . .

Nezinu vairs, vai tās ir tikai atmiņu atbalsis, vai arī Ziemassvētku nakts patiesība. Svešas zemes ceļa malā apstājies, es nonemu cepuri un eju pret kalnu. Caur nakti atskrējis, svešos kalnos noguris, ar vieglu pūsmu man sajauc matus labais, tālais ziemeļu vējš.

---

acis skumjākas un vaigs bālāks. Dažreiz Ruņģītis sevi piekēra pie it bērnišķām domām. No rītiem pamodies viņš cerēja, ka naktī varbūt būs noticis kāds brīnums: būs nodegusi Dienas Ziņu spiestuve vai arī burtlīči uzsākuši streiku. Bet tās bija tikai tukšas cerības, un Ziemassvētki nāca tuvāk un tuvāk. Redaktors jau pāris reizes bija piezvanījis, brīdinot, ka manuskriptam jābūt spiestuvē vismaz 4 dienas pirms Ziemassvētku numura iznākšanas, jo citādi nevarot iedalīt slejas. Līdz noteiktajam terminam bija vēl atlikušas tikai 5 dienas, un Rīgas ielas bija jau pilnīgā Ziemassvētku noskaņā.

Zem Brīvības ielas liepām bija uzaudzis Ziemassvētku eglīšu mežs, pa sniegoto bulvāri, zvaniņiem tinkšķot, trauca ormaņu kamanas, bet no Esplanādes Ziemassvētku tirdziņa plūda karuseļa skaņas un svaigi ceptu vafeļu smarža. Tikai Ruņģīša dzīvoklī svinīgā Ziemassvētku ieskaņa nebija jaušama: abi laulātie mocījās smagā nospiestībā. Ruņģītis bija paņēmis dažas dienas atvaļinājumu, cerēdams nokavēto vēl sasteigt, bet vajadzīgā ideja Ziemassvētku stāstam aizvien vēl nerādās.

Šīs piektās dienas rītā Ruņģīša brokastis noritēja pavisam neomuļīgi. Pats Ruņģītis nervozi viļāja maizes lodītes un stīvu skatu raudzījās logā, aiz kuŗa lejup krita smalkas sniega pārslas, bet Marta, apņēmīgi sakniebusi lūpas, šķita iegrimusi dziļās pārdomās. Pēc brokastīm nokopusi galdu un paskatījusies pulkstenī, viņa jautāja vīram: „Jāni, vai tu šovakar nekur neiziesi?" „Kur tad? Tu taču redzi, ka man nav laika." Un tad pēc brīža: „Vai tu ko gribēji?"

„Nē, tas ir jā . . . man drusku jāiziet. Ja es līdz pusdienām nepārnākšu, Kristīne sasildīs tev pusdienas. Viņa šodien mazgās pie mums veļu."

„Kurp tev jāiet?" jautāja Ruņģītis.

„Darīšanās . . ." izvairīgi atbildēja Marta.

Ruņģītis pārsteigts pavērās sievā. Kas tās tik pēkšņi par noslēpumainām darīšanām? Un šis neparastais tonis. Bet tad viņam iekrita prātā: Nu kā tad — Ziemassvētku dāvana . . . Ai, mīļā, labā . . .

„Ej vien, mīļā, tikai nepaliec pārāk ilgi. Ja tev gadās iet gar Ekonomisko, paņem dažus nēgus."

Pēc brīža Marta ienāca saposusies iešanai. Ruņģītis nobrīnījās, ka darba dienā viņa tik rūpīgi sagērbusies: jaunajā mētelī un cepurē ar koķeto plīvuru, paņēmusi arī dārgo uzroci, kuŗu tik labprāt taupīja.

Viņu uzlūkojot, Ruņģītim atkal pāršalca silts laimes vilnis, viņš gribēja sievu pievilkt sev klāt, bet Marta izvairīgi izslīdēja no rokām.

Pēc brīža pret loga rūti atsitās sniega pika. Ruņģītis izbāza galvu: lejā stāvēja Marta. „Lūdzu, manu maciņu. Man šķiet tam jābūt vienā no rokdarbu galdiņa atvilktnēm.

Ruņģītis piegāja pie dārgās mēbeles, kas tik nevainīgi un graciozi stāvēja lielā atzveltņa priekšā, it kā tai nebūtu nekādas daļas gar nemieru, kas ar to bija ienācis Ruņģīša dzīvoklī, un sāka vienu pēc otras pārmeklēt atvilktnes. Cik daudz un dažādu krāmu gan nav tiem sieviešiem! Kādi dzijas un diegu kamoliņi, kādas spolītes, sprādzītes, lentītes un cilpiņas. Pat smaržu flakoniņu viņš atrada vienā naktī, tikai maciņa nebija nekur. Tonties pašā augšējā atvilktnē zem gaišzilā zīda lentes rituliša gulēja telegramma. Bez domām un kāda blakus nolūka Ruņģītis paņēma to pirkstos. Viņš pat nevarēja atcerēties, kad pēdējo reizi viņu mājā bija pienākusi telegramma. Marta arī neko nebija teikusi par to.

Mēchaniski Ruņģītis to atlocīja un, piepeši sajūtis ceļu locītavās savādu nespēku, atslīga krēslā. Telegrammā bija lasāms:

Mīlulīt rītvakar astoņos kā parasts Bastejkalnā stop skūpstu zeltainās saulītes stop.

Telegrammas apakšējā daļa bija noplēsta, tā ka noskūpstītājs vairs nebija salasāms. Bet tā bija nodota vakar pēc pusdienas Rīgas galvenajā pastā un adresēta Martai Ruņģītei.

Ruņģītim sāka dunēt deniņos un satumsa acis. Sirds dauzījās tik stipri, ka vajadzēja uzlikt tai abas rokas. Nē, tas taču bija tikai murgs, tikai nelādzīgs sapnis, viņš mēģināja sev iestāstīt. Bet telegramma ņirdza pretim — balta un bezjūtīga: četrstūrains papīra gabaliņš ar virsū uzlipinātām šaurām sloksnītēm — mīlulīt . . . skūpstu zeltainās saulītes...

„Kas ir, vai atradi?" no ārā atskanēja Martas balss. Un pēc brīža: „Nē, nē, nemeklē vairs, esmu to jau iebāzusi savā uzrocī." Kā apskurbis Ruņģītis piestreipuļoja pie loga un, nespēdams parunāt ne vārda, izmisuma pilnām acīm vērās sievā. Bet viņa, citkārt tik smalkjūtīgā, kas pamanīja katru ēnu viņa vaigā, tagad tikai pavīcināja ar roku un viegliem soļiem nozuda aiz ielas stūŗa. Kad aizejot viņa vēl zobgalīgi pavīpsnāja, Ruņģītis ievaidējās aiz sāpēm. Tad, saņēmis galvu rokās, sāka skraidīt pa istabu. Ar vienu rāvienu bija sagruvusi viņa laimes pils, viņa paļāvība un pašapziņa. Kā saduļķoti bangaini ūdeņi sīku skaidiņu viņu aizraut sev līdzi draudēja sarūgtinājums, kauns, izmisums un tikko atdzimusī mazvērtības sajūta. Vai tad viņš allaž nebija brīnījies par savu laimi? Kā gan viņš varēja būt tāds muļķis un ticēt, ka tik izcila sieviete kā Marta spētu viņu patiesi mīlēt? Un kā par spīti Ruņģīša atmiņā uzpeldēja viens otrs Martas vārds, daža laba situācija, kas tagadējā notikuma gaismā ieguva pavisam citu, skaudri sāpīgu izskaidrojumu.

„Vecais nelga, tu saņēmi tikai to, ko esi pelnījis. Tikai pasakās cūku gani apprec princeses!" vaimanāja Ruņģītis.

Pie durvīm kāds laikam bija klauvējis, bet Ruņģītis to nedzirdēja. Beidzot tās pavērās un spraugā parādījās vecās Kristīnes ar pelēko lakatiņu apsietā galva.

„Vai kungs mani sauca? Virtuvē katls vārās un nevar lāgā sadzirdēt." Bet Ruņģītis nepacietīgi atmeta ar roku un turpināja savu satraukto skraidīšanu no vienas sienas līdz otrai. Kur viņa skats atdūrās, visur bija redzamas Martas pēdas. Atvērtā grāmata uz mazā galdiņa, krēsla malā uzmestais zīda lakatiņš, viss atgādināja Martu. Pat priežu zariņiem dzeltenajā māla krūzē bija pieskārušies viņas pirksti. Ruņģītis, izskrējis cauri guļamistabai, baidīdamies tai uzmest skatu, ieklupa savā darba istabā, kur sabruka pie rakstāmgalda un izplūda asarās. Viņš raudāja ilgi kā bērnībā, kad no mātes bija dabūjis pelnītu pērienu.

Kad asaru avoti izsīka, Ruņģītis pacēla acis. Viņa priekšā gulēja balta papīra lokšņu kaudzīte un divi noasināti zīmuļi. Arī tā bija Martas uzmanības zīme. Ai, viltīgā krāpniece ar eņģeļa seju! Atmaskot tādu vajadzēja. Noraut šo eņģeļa masku, lai pasaule redz, kāda ir tā jaukā, brīnišķīgā sieviete, kuŗas dēļ visi viņu apskauž!

Un pašam to nemaz nemanot, Ruņģīša roka bija jau satvērusi zīmuli, kas tūdaļ sāka skriet pa papīru. Ruņģītis rakstīja. Kaut kur taču viņam vajadzēja izliet savas sāpes un apvainojumu, un šai ziņā papīrs allaž bijis viņa uzticamākais draugs.

Jo ilgāk Ruņģītis rakstīja, jo vairāk attālinājās sāpju viesulis. Tā vietā stājās dzēlīgā ironija un sarkasms, kam viņš nu jāva pilnu vaļu. Viņš rakstīja par vīru, kas dievina savu sievu un pielūdz pat viņas ēnu. Bet viņa, ļaunā, viltīgā, tikai rotaļājās ar to. Un pašā Ziemassvētku vakarā, kad vīrs steidz pabeigt savu lielo darbu un priecājas sevī par viņas pārsteigumu, kad tā atvērs grezno dāvanu saini, — viņa aiziet pie cita. Un viņš, muļķis, labsirdīgi vēl nosauc tai pakaļ: „Neaizmirsti atnest dažus nēgus!"

Ruņģītis rakstīja kā transā. Īstenībā tā nebija vairs rakstīšana, bet savā ziņā stenografēšana, jo roka tikko spēja izsekot domu lidojumam. Jau trīs reizes Kristīne bija pabāzusi galvu, piesolīdama pusdienas, bet Ruņģītis pat neatskatījās.

Ap septiņiem vakarā Ziemassvētku stāsta uzmetums bija gatavs. Tas tiešām izrāca kaut kas sevišķs, kaut kas neparasts, kā redaktors bija vēlējies. Tas bija Ziemassvētku stāsts, kuŗā mīlestības apliecinājumu un eņģeļu dziesmu vietā sāpju asaras raudāja nabaga pievīltā sirds.

Stāsts nu bija uzrakstīts, Kristīne sen aizgājusi, un dzīvoklis neparasti tukšs un kluss. Jā, nebija vairs Martas . . . Un Ruņģīša sirdi sagrāba jauns sāpju viesulis, kas pa rakstīšanas laiku bija mazliet atkāpies, dodot vietu iedvesmai. Atkal viņš tvēra nelaimīgo telegrammu: „Rītvakar astoņos" bet tas taču ir šovakar . . . Nē, Ruņģītim bija jādzer rūgtais biķeris līdz galam. Viņam jāzina, kas ir tas laimīgais, kuŗš drīkstēja skūpstīt Martas zeltainās acis.

Steigā uzvilcis mēteli, viņš gandrīz vai skriešus aizskrēja uz tramvaju un piebrauca pie Bastejkalna **labu laiku pirms astoņiem**. Apstādījumi bija cilvēku pilni. Pa visiem celiņiem un no Kalniņa lejup bērni šļūca ragaviņās, bet no Esplanādes plūda aprauta mūzika un Ziemassvētku tirdziņa čalas. Arvien vēl turpināja snigt retas sausas pārsliņas, kas laternu gaismā vizēja kā mazi dimantiņi. Ruņģītis apskrēja visu Bastejkalnu, bet Martas nekur neredzēja. Par spīti sniegam un salam, gandrīz vai uz katra soliņa sēdēja kāds pārītis, bet pa lielākajiem celiem plūda nepārtraukta ļaužu straume, liksma, čalojoša, maziem, glītiem sainīšiem rokās.

Ruņģītis nostājās mazliet pie malas, tā, lai varētu pārredzēt šķērsceļu, kas savieno Brīvības bulvāri ar Bastejbulvāri, un uzmanīgi vērās gājējos. Cik ilgi greizsirdīgais vīrs bija tā stāvējis, nav zināms, tikai tad, kad piepeši kāds viņam uzsita uz pleca, tas attapās. Un tā bija Marta. Daila kā vēl nekad, sārti pietvīkušu seju, sniega pārslām brūnajās skopstās, viņa stāvēja vīra priekšā kā parādība. „Cik ilgi tu domā te salt?" Marta jautāja, un pēkšņi asaras **atmirdzēja** viņas biklajās acīs. Ruņģītis apjucis stāvēja kā **valodu zaudējis.**

„Kāpēc, jā, kāpēc?"

„Un tu tam noticēji, launais!" viņa šņukstēja. Tad, izvilkusi no uzroča saburzītu papīrīti, iespieda to vīra rokā.

„Kāpēc . . . Kāpēc . . .?" turpināja neizpratnē Ruņģītis.

„Lasi taču!" Marta nepacietīgi piesita kāju pie zemes.

Ruņģītis atlocīja papīrīti, kas bija telegrammas noplēstā daļa ar nosūtītāja parakstu — Marta Sileniece.

„Tas viss tā nejaukā Ziemassvētku stāsta dēļ. Ko citu man bija darīt?"

Beigas

Gaišus un bagātus Ziemassvētkus mūsu klientiem!

LAIKRAKSTS

LATVIJA

LATVIAN NEWSPAPER

JOPROJĀM TURPINA IZNĀKT EIROPĀ

VAI JŪS TO ZINĀJĀT?

Laikraksts LATVIJA ir vecākais un plašākais latviešu laikraksts Eiropā

Tajā jūs atradīsit Eiropas garu un tradicijas

KAS BIJA MUNTERS?

— uz šo jautājumu laikrakstā LATVIJA atbild bij. Latvijas sūtnis Vācijā un Igaunijā

Dr. EDGARS KRIEVIŅŠ,

kuŗa rakstu serija nule sākusies

Pasūtinājumi un abonementa maksa $2.00 mēnesī (pa gaisa pastu) adresējami

Mr. ILMĀRS BATRAKS

P.O. Box 1006 Sta. "C", Toronto 3, Ontario

DĀVINIET EIROPAS LATVIJAS

ABONEMENTU ZIEMASSVĒTKOS!

ZIEMASSVĒTKI PAŠU MĀJĀS!

REALTOR

J. J. ELLIS

383 RONCESVALLES AVE. TORONTO

Š nekustamo īpašumu biroji jums dod iespēju iegādāties īpašumu jebkurā pilsētas daļā ar katram piemērotu iemaksu. Mūsu latviešu aģenti:

LA 8000

V. LIEPIŅŠ
Tel. mājās LL. 6170
E. HENIŠS
Tel. mājās JU 1046
E. ŠTEINHARDS
Tel. mājās LA 4028

OL 6321

Sniedz jums nesaistīgu informāciju un sagādā aizdevumus līdz $3.000 par 3% gadā visīsākā laikā. Pārliecinieties paši

---

PIRMAIS LATVIEŠU AUTO TIRDZNIECĪBAS UZŅĒMUMS TORONTO

EDWARD'S CAR MARKET

874 DUNDAS ST., WEST

Birojā: EM 4-6732 Mājā: RE 7869

APSVEICU VISUS TAUTIEŠUS ZIEMASSVĒTKOS UN NOVĒLU LAIMIGU JAUNO GADU

Pērkot auto pie manis, pirmais maksājums jākārto 40 dienas pēc līguma noslēgšanas. Izgādāju naudas aizdevumus ar maziem procentiem.

Pirms pērkat auto — atnāciet pie manis un ievāciet informāciju.

PIEDĀVĀJU visu firmu jaunas un lietotas automašīnas uz nomaksu līdz 2 gadiem

53. g. CHEVROLET Pick Up auto, jauns	$1.450
52. g. PONTIAC ar 4 durvīm, melnā krāsā, sildītājs un baltas riepas	$1.350
51. g. METEOR, brūnā krāsā, radio, sild., baltas riepas	
51. g. CHEVROLET, 2 gab., ar radio un sild.	$1.100
50. g. VANGUARD	$500
48. g. PONTIAC, radio un sild.	$800
47. g. PONTIAC, radio un sild.	$600

Kā arī citas automašinas līdz $50.00 vērtībā

Nāciet un pārliecinieties, ED. ZEMĪTIS

Dr. JĀNIS KAROLS

LATVIETIS

Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681

Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Visāda veida

RAKSTĀMMAŠĪNAS

ar un bez latviešu taustiņu iekārtām, uz visizdevīgākiem maksāšanas noteikumiem no krājuma piesūta bez kavēšanās

ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto, Ont.

Radio un televīzijas techniķis A. EGLĪTIS

pieņem labošanā radio un televizijas aparātus. Izbraucu arī mājās. Garantēts darbs. Mērenās cenas.

174 VICTORIA AVE E., HA 0095, TORONTO

Dr. P. BĀRDIŅŠ

740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto

no plkst. 5—7 vakarā. Tel. kabinetā RA 7203, mājās KE 5628

FRANK VASS, B.A.

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūri
Tel. birojā — KI 4989,
dzīvoklī — MI 9352

Dr. GUNDARS DRILLIS

M.D. — L.M.C.C.

780 Main St., East, HAMILTONĀ

DZEMDĪBU PALĪDZĪBA

pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

AUSTRAS ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMIBAS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Acu pārbaude Recepte

DAVID R. JOSEPHSON

R.O.L.B.E.O.

OPTOMETRISTS

336A BLOOR ST. W., TORONTO
(pie Spadina Rd) birojā MI 9494

LOTUS PUKU VEIKALS

802 Bathurst ielā pie Bloor stūŗa

Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)

- Ziedi līgavām, ziedi visiem gadījumiem.
- Orchidejas, lilijas, kamēlijas, rozes, neļķes, krizantēmas, acālijas, Alpu vijolītes, hiacintes, Ziemassvētku zvaigznes, begonijas, zaļojoši stādi.
- Latviešu keramika un tautiskās lelles
- Ziemassvētku svecītes un lukturiši

Laipni lūdzam pasūtinājumus Ziemassvētkiem izdarīt laikus

Iris PUKU SALONS

588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665

Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

---

LATVIEŠU UZŅĒMUMS AUTOREMONTA DARBNĪCA

CROSSTOWN GARAGE

Hamiltonā, 388 Cannon St., E., tel. 7-2871

Izpilda visus auto remonta darbus, kā amerikāņu, tā anglu mašīnām. Pārdošanā motoru eļļas, riepas un citas auto daļas.

ED. TĪLMANA

pašapkalpošanās pārtikas preču veikalā

277 DUNDAS St., E., (pie Sherbourne)

Var iegāmā visāda veida gaļa un tās izstrādājumi, dažādu maiznieku maizes, sieri, konservi, svaigi žāvēti zuši un daudz citu produktu.

Sestdienās piegādājam mājās Tel. EM 8-8525 (87)

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451

Vecākais cejojumu un notariāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

ELZA PĒRKONE

Amaryllis Cosmetological Institute

Esmu saņēmusi labus LŪPU ZĪMUĻUS no Eiropas

61 CHARLES ST., W., TORONTO, TEL. RA 9011

APDROŠINĀŠANA — CELOŠANA

Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESLĪBAS, NELAIMES, DZĪVIBAS VAI KĀDĀ CITA VEIDA APRDOŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ĀRĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU

O. K. JOHNSON & CO LTD,

697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1403, 1538, 3169

Brew Purins

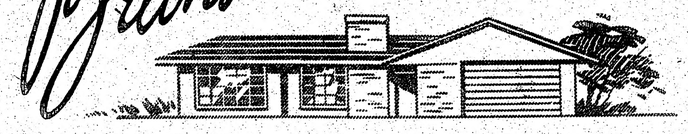

REAL ESTATE BROKER

ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RICIBĀ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS
OL 7561
1318 Bloor W. Toronto

AUSTRUMU BIROJS
GL 7516
179 Danforth Ave. Toronto

KLAUSIETIES LATVIEŠU MŪZIKU UN MŪSU SPECIĀLPIEDĀVĀJUMUS CKFH raidītājā (Ck 1400) katru pirmdienu un ceturtdienu no plkst. 3.30 līdz 4.00 pēc pusdienas

BIROJI ATVĒRTI NO PL. 10—10 VAKARĀ

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

PAVASARA MAIZNĪCĀ-KONDĪTOREJĀ,

398 Queen St., tel. EM 4-4993, Toronto

DAŽĀDU ŠĶIRŅU PIPARKŪKAS

Mūsu ražojumi svētku un ikdienas galdam: rupjā un saldskābā maize, kliņģeri, pīrāgi, dažādas smalkmaizes un cepumi, kā arī kūkas, tortes u. c.

Vienmēr krājumā desas, zuši, marinēti gurķi, skābi kāposti, brūkleņu ievārījums un dažādi ārzemju konservi.

Pasūtinājumus Ziemassvētkiem lūdzam nodot laikus

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS

(LIETUVIETIS)

Diplomēts Vācijā un Kanadā

345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)

Zvanīt MI 2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu

Runā vācu un slavu valodas

LATVIEŠU

PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA

atvērta līdz plkst. 8 vakaros

WIDMER GROCERY

10 WIDMER STR., Toronto. Tel.: EM 6-2434

Divi bloki austrumos no Spadina Ave, pie King ielas

A. KŪLAINIS & I. JANKOVSKIS

Dr. A. RATINOV

Bijušals slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķigās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6706

TORONTO (552)

Dr. I. ŠEGAMOGAS

(lietuvietis). Dipl. chirurgs, Kanadas Royal College chirurģiskajā nodaļā. Lietuvas Universitātes chirurģiskās nod. asistents

4906 Wellington St.

Verdun, Que.

Tel. birojā YO 3611, mājā PO 6-9964

Runas stundas: 11—12, 2—4, 6—9, setdienās 11-1 vai arī pēc norunas

Runā vāciski un krieviski (556)

Dr. S. V. FEINMAN

Vines universitātes ārsts-chirurgs

Tel. LL 5739.

Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.

251 CRAWFORD St.

(Dundas stūrī) Toronto.

Runā vāciski up krieviski

Dr. D. SAMU

Pieņem slimniekus

316 St. CLAIR Ave, W,
pie Spadina Rd.

Diplomēts iekšķigās un ādas slimībās

Tel. MI 8689

NAMSAIMNIEKI!

Nodrošiniet sevi ar oglēm, piepildot apcirkņus par

PAZEMINĀTĀM VASARAS CENĀM

un uz jums izdevīgiem

EARLSCOURT FUELS

firmas maksāšanas noteikumiem.

Ar mazu iemaksu — maksāšanas termiņi sadalīti 9 mēnešos.

Krājumā visu šķirņu ogles- ieskaitot slaveno Reading Antracite.

UZSTĀDAM EĻĻAS APKURES IERICES UZ NOMAKSU un NOSLĒDZAM EĻĻAS PIEGĀDES LĪGUMUS NĀK. SEZONAI

Pasūtinājumus pieņem un tuvāku informāciju latviešu valodā sniedz pārstāvis

K. JANDAVS

no pl. 7 rītā līdz 2 dienā, tel. LY 4532

Vakarā no plkst. 6 — 10, tel. MU 2554

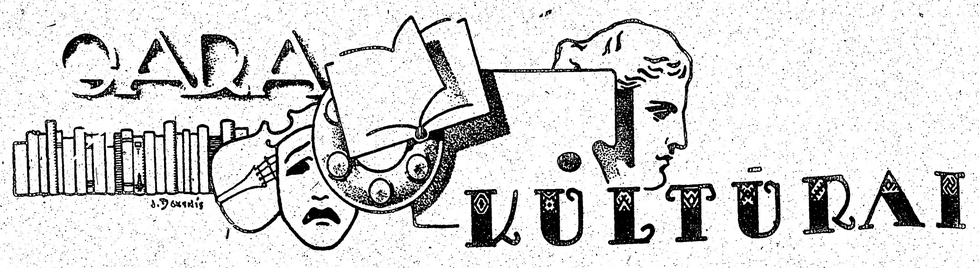

PROF. J. KUGAS GODINĀŠANA

VIŅA 75 GADU DZIMŠANAS DIENĀ

Tikai tad, kad prof. J. Kugas draugi un paziņas decembra sākumā saņēma raksturīgo ielūgumu ar dilstoša pusmēneša attēlu, atklājās, ka latviešu dekorātīvās glezniecības radītājs, prof. Jānis Kuga kļūst jau 75 gadi vecs un šai gadījumā rīko mājas izstādi. 12. decembris bija tiešām izcila diena, sevišķi tiem, kas varēja personiski dalīties gaviļnieka lielajā goda dienā. Te atklājās, ka lielais latviešu mākslinieks arī trimdā klusībā veicis lielu veikumu latviešu gleznie cībai. Gaviļnieks dzīvo t. s. latviešu mākslinieku mājā, Bruklīnā pie Bostonas, kur 4 istabās izlikti 45 dažādi darbi, gleznas, studijas, uzmetumi un dekorācijas šie darbi skatītāju sveicina gan ar Latvijas dabas skatiem, gan svešniecības ainavām, ko mākslinieks uztvēris ellā, pēdējos 3 gadus dzīvojot ASV. Profesors iemīlējis Daugavu pie Ikšķiles, tā redzama vismaz 3 dažādās variācijās, saulainā un apmākušās laikā. Daugava, pie kuŗas Kuga vadījis ik vasaru, redzama arī citās ainās ar laivinieka un tautu meitas motīviem. Tas ir skaists daudzinājums Latvijas likteņusei. Bet arī svešuma ainas, īpaši Vācija, Eslingena, Nekāras upe atspoguļojas vairākās gleznās, kur meistarīgi rotaļājas gaisma un dažādie toņi mākoņos, upju ūdeņos, rūsganajos vīna kalna laukos. Še atrodami vairāki dekorātīvi darbi no kādreizējiem lielajiem uzvedumiem Nacionālajā teātrī, no tiem mirdz skaņi zilais un dzeltenais notonējums latviskos interpretējumos. Kārļa Veica portrets lielā formātā ir vienīgā ģīmetne, kas uzgleznota spēcīgā vecmeistaru garā, spāņu marķīza tērpā. Logātus gleznām ar veikliem griezumiem veidojis gan pats meistars, gan arī mākslu kopējs un mīļotājs Alberts Brīvkalns. Telpās svētku noskaņu pavairo arī daudzi ziedi, ko atnesuši *cienītāji.*

12. decembra pievakarē prof. J. Kugas dzīvoklī pulcējās plašā Bostonas teātŗa saime un daudzi sabiedriski darbinieki, lai godinātu izcilo mākslinieku un ievērojamo personību. Kā pirmais gaviļnieku sveica aktieris R. Birzgalis, kuŗš zīmīgi raksturoja Kugas personību, teikdams, ja viņam būtu vara, viņš jubilāru iecēltu par karali Kuga I. Nodevis sveicienus no Amerikas latviešu teātŗa abiem ansambļiem, viņam novēlēja drīzu mājās braukšanu un pasniedza aploksni zīmējamā galda īegādei.

No Ņujorkas mākslinieku grupas A. Mitrevics pasniedza adresi, cildinošā tekstā starp citu rakstot: „Jūsu personā latviešu tauta vērtē lielu mākslinieku un audzinātāju, kas Latvijas gara kultūrai uzticīgi kalpojis ilgus gadus un darījis tai lielu godu."

Ar gaŗāku vēstuli, ko nolasīja A. Brīvkalns, Daugavas daudzinātāju sveica F. Krusa. Dziļi aizkustināts runāja prof. J. Kuga sirsnīgi pateikdamies apsveicējiem par novēlējumiem. It zīmīgi bija viņa vārdi: „Atnāca ienaidnieks no austrumiem un paņēma mūsu vērtības, tad atnāca otrs ienaidnieks no rietumiem un paņēma atkal visu to, kas vēl bija pāri palicis. Mums vairs nava vērtību no Latvijas, ar kuŗām varētu uzturēt latviešu garu. Kas tad ir šī vērtība? Tas ir šis dienas darbs, ko veicam par labu latviešu izturībai. Un pirmā kārtā tā ir latviešu māksla — teātris. No jums, jauniem mākslinieciem, atkarājas palikt vai zust. Jūs esat deguši paši uz šī mākslas altāŗa, un liesmas, kas sniedzas līdz debesīm, redzēs pats Dievs un glābs latviešu izturīgo garu. Esmu sasniedzis tos gadus, kad nespēju vairs jums staigāt līdzi. Dzīvojiet jūs!"

Telegrafiski bija sveicinājis Latvijas sūtnis Londonā K. Zariņš, prof. A. Annuss, prof. J. Siliņš, E. J. Sternbergi, prof. L. Liberts, prof. B. Dzenis, prof. Prīmanis, J. Miesnieks, S. J. Neimanis, J. Goldmanis, A. Vinklers, Toronto mākslinieku kopa un daudzi citi, vairāk par 50 apsveicēju ar vēstulēm.

Osvalds Akmentiņš

Edmunds Zirnītis

ZIEMASSVĒTKOS

Vieglās un burvīgās atmiņu kamanās
Šovakar visi lai iesēsties pamanās!
Slīdoši viegli pār sniegaino plašumu
Aizšūpot ļauties ar alkainu ašumu,
Aizšūpot ļauties uz bērnības zemīti,
Skaistākie sapņi kur barbaru nemīti.
Kumeļi strauji trauks, trauksmaini traukdami,
Varenā skrējienā, kupenas jaukdami;
Joņos pa liepu un ozolu alejām,
Silājiem cauri un lidzenām palejām,
Auļos pa sniegiem tik vizmaini mirdzošiem,
Ūdeņiem pāri, zem ledvāka irdzošiem.
Piekārsim zvaniņu zīlotā pakarā,
Skaisti lai skanētu tālumi vakarā!
Liksies, ka eņģeļi debesis dziesmotu,
Svecīšu ugunīs dievnami liesmotu.
Malienā mājas mās, mājīgi mādamas,
Kamanas apstāsies, sēvtidū stādamas.
Lielajā lākturī lampiņu degusi,
Māmuļa izstiegsies, segu sev segusi,
Steidzīgi vedinās ciemiņus gaidītos.
Siltajos mājokļos, skujiņām svaidītos.
Smaržos pēc plāceņa, skujām un vīraka
Māmuļas istaba gaišāka, tīrāka.
Šņukuru vārītu galdā cels smaidīga,
Neredzēs īgna neviena un naidīga.
Dvēsele atmirdzēs bērndienu zvilumā
Māmuļas dziesmu un valodu mīļumā,
Valodu mīļumā, gaišumā, jaukumā,
Cilvēku sirsnības krāšņākā plaukumā.
Skatoties egļzarā pēdējo svecīti,
Gaidīsim sērstības Ziemsvētku vecīti.
Nākot ar maišeļi, dāvanām pildītu,
Drebošās sirsniņas priekā lai sildītu.
Circeņi aiskrāsnē miegu kad iezvanīs,
Pagalvi pīlnu tie pasakām piezvanīs...
Ļaunajai pasaulei novērsies nicīgi,
Tici, kā bērni tic pasakām ticīgi!
Tālāk no pasaules tirdziņa lētākā
Ciemos pie bērnības sapņa vissvētākā
Aizbrauksim ātrā un burvīgā braucienā.
Gaviles izskan lai saulainā saucienā!
Šovakar visi lai iesēsties pamanās
Bērnības Ziemsvētku atmiņu kamanās!

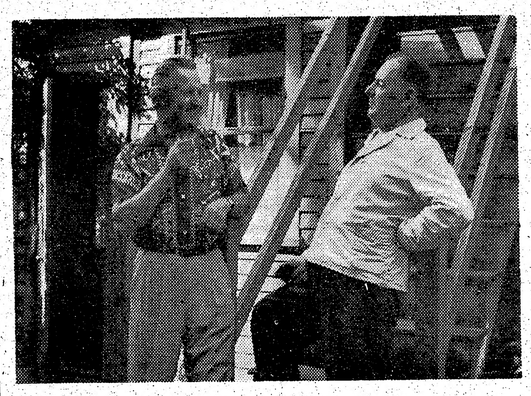

Gaviļnieks prof. Jānis Kuga (pa labi) un režisors Jānis Lejiņš... pie mākslinieka mājas kāpnēm. Uzņēmumā prof. J. Kuga redzams vasarīgā vidē sarunājoties ar savu kaimiņu Jāni Lejiņu.
Foto O. Akmentiņš

INGUS NĀRUNS KONCERTĒ CBC

Ingus Nāruns kā pirmais latviešu mākslinieks 15. dec. vakarā koncertēja CBC koncertzāles raidījumā. Piesakot Nāruna koncertu, spīkers aizrādīja, ka šai raidījumu ciklā koncertē tikai visievērojamākie ASV un Kanadas mākslinieki, pie kādiem pieskaitāms arī izcilais latviešu čellists Ingus Nāruns no Ņujorkas. Blakus klasiķu darbiem Nāruns programmā bija uzņēmis arī divus T. Ķeniņa darbus, par kuŗiem spīkers piezīmēja, ka to autors ir solista draugs, arī latvietis. Nāruna koncerts radiofonā guvis ļoti atzinīgas atsauksmes, un kā CBC tā arī CFNR raidītāju producenti ievadījuši ar N sarunas par koncertiem nākotnē.

DIŽAJAM KULTŪRAS DARBINIEKAM TEODORAM REITERAM

ORGANIZĒ KOPĒJU TAUTAS PATEICĪBU

Nāk. g. 23. martā viņam paiet 70 mūža gadu un 50 gadu, kopš Teodors Reiters darbojas koŗu diriģenta mākslā. Zviedrijā, kur pašreiz Teodors Reiters dzīvo, noorganizēta Teodora Reitera jubilejas komiteja, kuŗa uzsākusi darbu un aicina tautiešus brīvajā pasaulē kopīgi izteikt pateicību mūsu dižajam kultūras darbiniekam.

Teodora Reitera mūžs uz visiem laikiem ir ierakstīts latviešu tautas kultūras vēsturē un viņa vārds ir saistīts ar diža un ražena darba veikumu latviešu tautas labā. Teodors Reiters ir viens no mūsu visizcilākajiem kultūras darbiniekiem, par kuŗu nodod liecību nevis vārdi, vienalga, rakstīti, vai runāti, bet viņa paša darbs. Ir grūti aprakstīt Teodora Reitera nopelnus latviešu tautas labā, lai ar vārdiem nemazinātu viņa darbu patieso dižumu. Lai pieminam tikai, ka Teodora Reitera nopelni nav saprotami tikai kā mūsu koŗu dziedāšanas mākslas izcilākie sasniegumi, bet ka Teodors Reiters ar latviešu koŗu dziesmas mākslu ir panācis starptautisku atzīšanu un augstvērtīgu kvalifikāciju latviešu tautas kultūras dzīvei.

Tagad šī dižā vīra mūžs ir nostaigāts tik tālu, ka Dievam jāpateicas par tik gaŗu gājumu un vēl stipru, modru garu, viņam pārkāpjot septiņdesmito dzīves gadu.

Teodora Reitera tuvākie līdzstrādnieki vēlas viņam pateikties, apzinādamies, cik daudz dižais meistars no savas gara bagātības ir viņiem devis. Bet ne tikai viņiem — kopējais darbs ir bijis veltīts visai latviešu tautai, un devums ir bijis patiesi liels. Tādēļ, darīsim tā, kā to Teodors Reiters ir darījis, ne ar vārdiem, bet ar darbiem pierādīsim, ka mēs protam cienīt darbu savas tautas labā un atzīt nopelnus, tādēļ atsauksimies visi, kā katram tas iespējams, pateicoties mūsu dižajam Teodoram Reiteram.

Zviedrijā ir sastādījusies Teodora Reitera jubilejas komiteja, kuŗas priekšsēdis ir prof. Arvīds Norītis, vicepr-sēdis Jānis Grīns, sekretāre Veronika Strēlerte un kasieris A. Kancāns.

Bez tam kontinentos un atsevišķās valstīs ir izraudzīti vicepr-sēži komitejas darba veikšanai. Komitejas vicepriekšsēži ir: ASV — Artūrs Lācis, Kanadā — V. Kaļiņš, Anglijā — komp. A. Jērums, Vācijā — H. Pavasars, Austrālijā — prāv. Grosbachs.

Komitejas uzdevums ir organizēti vākt līdzekļus trimdas latviešu tautas balvai, kā tautas pateicība Teodoram Reiteram, lai kopējiem spēkiem darītu viņam vieglākas un skaistākas trimdas dzīves dienas, atzīstot, ka Teodors Reiters ir pietiekami pūlējies latviešu kultūras labā

Pagājušo sestdien Latviešu draudzes namā, Ņujorkā, jubilejas komitejas vicepriekšsēža un pārstāvja ASV Artūra Lāča aicināti bija pulcējušies Teodora Reitera tuvākie draugi un līdzstrādnieki, kas tagad dzīvo Ņujorkā un tuvākā apkārtnē, lai īstenotu jubilejas komitejas uzdevumus. Technisko darbu sekmīgākai veikšanai sanāksmes dalībnieki izraudzīja īpašu komiteju ASV šādā sastāvā:

Komitejas priekšsēdis ir jubilejas komitejas vicepriekšsēdis Sav. Valstīs Artūrs Lācis(locekļi: Herta Lūse, Izolde Pulciņa, Elza Zebranska, prof. P. Sakss, prof. V. Stots, izdev. H. Rudzītis, diriģents Bruno Skulte, rež. Osvalds Uršteins, un bij. reiterieši: Ellija Druva, Lilija Āboltiņa un Jānis Bērziņš.

Komitejai grūtības rada tas apstāklis, ka Teodoram Reiteram ir tik daudz draugu un cienītāju, ka var viegli rasties pārpratums, jo laika nav daudz, lai visus apzinātu, tādēļ jau izraudzītie komitejas locekļi vienojās aicināt vēl darboties līdz tos, kuŗu adreses zināmas un ātri varētu uzsākt darbību. Kā ārpus Ņujorkas dzīvojošos nolēma aicināt komitejas darbā vēl šādas personas, par kuŗām ir zināms, ka tām bijis tuvāks un ilgāks kontakts ar Teodora Reitera personisko dzīvi un darbu: Ādolfs Kaktiņš, prof. K. Kundziņš, komp. Jēk. Poruks, rūpn. Rob. Hiršs ar kundzi, prof. J. Kuga, prof. L. Liberts, Amanda Liberts-Rebaņe, Emīls Mauriņš, Otto Krolls.

Komiteja lūdz tautiešus ievērot, ka neatkarīgi no komitejas organizētā darba un aicinājuma darboties līdz ikviens tautietis ir mīļi lūgts ar pašierosmi veicināt šo dižo uzdevumu, lai patiesi tas izvērstos kā latviešu tautas nacionāls pateicības kopdarbs un tāpēc arī katrs ir mīļi lūgts sazināties ar komiteju vai arī pats tieši sveicināt Teodoru Reiteru un nodot viņam savu pateicību.

Komiteja visā drīzumā saņems īpašas listes kopējam apsveikumam un atsevišķi veltei. Šīs listes izsūtīs komitejas locekļiem ASV.

Katra informācija, apsveikumi, ziedojumi un ierosinājumi organizētai darbībai sūtāmi ar šādu adresi:

Mr. Art. Lācis, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, New York, tel. NI 8-9369.

Skruņdēns

DIVI GADA GRĀMATAS

Kā parasts Ziemassvētkos, latviešu grāmatnīcās parādās laba tiesu jaunu grāmatu, to starpā arī visāda veida kalendāri — kā nopietnas gada un rokas grāmatas, tā ilustrēti sienas kalendāri un arī kabatas piezīmnīcas. Šoreiz jāpakavējas pie diviem izdevumiem: J. Kadiļa apgāda Rokas grāmatas un Druvas Literārās gada grāmatas.

Rokas grāmatas redaktori Dr. J. Volmārs, mag. oec. J. Kadilis un mag. iur. A. Svenne rūpējušies visvairāk par lietišķību saturā, īpaši attiecībā uz juridiskiem un tautsaimnieciskiem jautājumiem, par cik tie skar tautiešu intereses šeit trimdā. Tā bez tiešās informācijas par iestādēm un organizācijām līdz ar to adresēm lasām lietišķus un koncentrētus rakstus par apdrošināšanās, bezdarba pabalstu, mantošanas, dokumentu kārtošanas, pavalstniecības iegūšanas un līdzīga satura jautājumiem. Rakstu autori ir pazīstami juristi, tautsaimnieki un citu nozaru speciālisti: Dr. J. Volmārs, mag. iur. A. Svenne, mag. iur. K. Vanags u. c. Rokas grāmata iespiesta uz laba papīra un bez parastās kalendārijas lasāmas ziņas par ASV katoļu un pareizticīgo svētkiem, mēriem, svariem, u. t. t. Iebildumi varētu būt pret rokas grāmatas pārslogoto vāku, kas šķiet nevajadzīgi izraibināts ar tekstu, gan rotājumiem.

Gluži pretēja saturā ir Druvas Literārā gada grāmata, kas acīmredzot grib trimdā iedzīvināt un turpināt tās tradicijas, kādas Latvijā saistījās ap Daugavas literāro gada grāmatu Annas Brigaderes redakcijā, kuŗas iznākšana katru gadu bija jau zināms literārs notikums, sniedzot plašus, vispusīgus vērtējumus un pārskatus par iepriekšējā gada kultūrālās dzīves sniegumiem. Arī Durvas Gada grāmatas redaktors Dr. H. Tichovskis ir akcentējis šo savu nodomu, pūlēdamies izdevumam piesaistīt respektējamus autorus, kuŗu vārds un spriedums garantē kvalificētu vērtējumu. Tā bez nepieciešamajām kalendāra ziņām šai gada grāmatā atrodam plašu literāro daļu, kam savus darbus devuši Zinaida Lazda, Jānis Veselis, Andrejs Eglītis u. c. autori. Pa atmiņu pēdām staigājusi Ang. Gailīte, P. Jēger - Freimane, prof. L. Bērziņš un Dr. H. Tichovskis, par gara zinātnēm rakstījuši prof. K. Kundziņš prof. Fr. Gulbis u. c. ,

Par latviešu sadzīves un kultūrālajām problēmām interesantus rakstus devuši komp. T. Ķeniņš, prof. J. Siliņš, mag. iur. V. Upeslācis. Nodaļā „Raditāja gara apcirkņos" par trimdas rakstniecību zīmīgu un plašu vērtējumu sniedz V. Kalve. Skatu pasaules literātūrā paver Zenta Maurina, par Lezbas lirikiem raksta prof. P. Ķikauka, par latviešu koŗa dziesmu komp. J. Cīrulis. Bez minētajiem gada grāmatā ir vēl daudz citu autoru vērtīgi raksti, apskats par latviešu kultūrālo dzīvi visos kontinentos, par latviešu preses organizācijām tirmdā, sīkā chronika u. t. t.

Gada grāmata izdota ļoti glīta un gaumīgi un katram, kam rūp mūsu gara dzīves attīstība, tā būs gaidīts viesis. Turpmākā darbā būtu tomēr novēršamas dziegan dauzdās sīkās iespiedkļūdas. **I. V.**

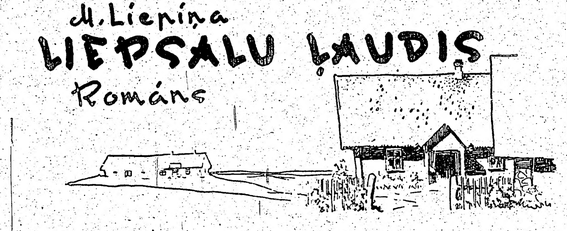

(9. turpinājums).

Volfs par visām šīm neveiksmēm bija bija tā sašutis un sarūgtināts, ka pieskrēja pie skapja un iemeta no vietas dažas glāzītes konjaka, tad atkal piesēdās pie rakstāmgalda un sāka drebulīgi zvanīt.

Ienāca Sniedze, sadrūmis un nobījies, jo visu patiesību jau bija dzirdējis no saniknotā Priedīša.

„Kādu putru jūs man te esat savārījuši?" nikni brēca Volfs, ... ja jūs mani būsit piekrāpuši, tad sargaīt savu ādu!"

„Ko tad es, lielskungs, es jau neko ... es jau tikai jūsu labā, jūs vēlējāties dzīvot Rīgā, — un lai dabūtu tur vietu, tad nospriedām pierādīt kādu amata pārkāpumu apriņķa priekšniekam. Un te nu mums radās labs padoms: ja mums izdotos pierādīt pagasta vecākā noslepkavošanu, tad baronam Kampem būtu jāatstāj vieta un to dabūtu jūs ... jūs ... jūs un neviens cits."

„Viss jau būtu labi, ja nu tas izdotos, bet ja ne, tad mums pašiem draud kauns un posts. Protokolā nav nevienas lietiškas liecības, pāpas un tenkas vien ..."

„Grāpene man šodien stāstīja par kādu tur kungu no cita pagasta; tas atklājis noziegumu.

„Ko jūs pinaties ar to muļķa sievieti? Viņa taču muld uz katra soļa."

„Viņa tomēr mūsu lietai daudz palīdzējusi," taisnojās Sniedze.

„Tiesā viņu kā plānprātiņu nemaz neievēros," piemetināja Volfs. Tagad jūsu svētais pienākums ir sameklēt to galveno liecinieku. Ja izrādītos, ka tas tiešam redzējis skrīvera zirgu, tad jau mūsu lieta būtu skaidra."

„Es lūkošu viņu sameklēt, es jau, lielskungs, strādāju dienu un nakti jūsu labā ... es ..."

„Es jau ar protu cienīt tādus ļaudis," to teikdams, viņš piecēlās, paņēma konjaku un ielēja Sniedzem pāris glāzīšu.

„Tas tik ir brangs dzēriens, tūliņ sirdi piesien," tīksminājās uradņiks, „ ... jā ... jā ... es darīšu vil su, ko spēšu jūsu labā."

„Es jau tad ar tevi nepiemirsīšu," noteica Volfs.

Uz apriņķa priekšnieka barona Kampes pavēli Goba tika atlaists no apcietinājuma. Sarūgtināts, sagrauzts viņš devās pie Volfa.

Sniedze gan pūlējās viņu aizturēt, bet viņš droši izlauza ceļu uz Volfa kabinetu.

„Es jūs neesmu aicinājis," viņu asi uzrunāja Volfs.

„Es gribu zināt, vai jūs vēl ilgi turpināsit šo cilvēku nejēdzīgo spīdzināšanu?"

„Jūsu aizrādījums šeit gluži nevietā." Tad, saraucis seju, zobgalīgā smīnā, viņš turpināja: „Vai jūs neesat dzirdējuši par mani kā par nemaldīgu nozieguma atklājēju visā tālā apkārtnē? Jā ... jā ... tāds es tiešām esmu."

„Tātad jūs esat pārliecināti, ka pagasta vecākā nāvē saskatāmas nozieguma pēdas?"

„Bez šaubām,' nekaunīgi skanēja Volfa atbilde.

„Un pēc jūsu domām, es un mans puisis, mēs abi tie vainīgie?" satraukuma pilnā balsī izdvesa Goba.

„To es vēl noteikti nevaru pasacīt, varbūt kāds cits ... Tikai laiks un rūpīga izmeklēšana apstiprinās manas aizdomas."

„Vai jūs varat iedomāties, ko nozīmē nepatiesi apvainot godīgus cilvēkus?" nelaimīgi izsaucās Goba. „Jūs esat tumšas, ļaunas varas pārņemts."

„Jūsu runa pārāk izaicinoša ... neaizmirstiet, ka es esmu jūsu priekšnieks. Jūs esat tautas musinātājs, cilvēku kūdītājs ... jā, tas jūs esat!"

„Jūs mani neķītri apmelojat, tas ir kauns," vēl vairāk iekaisa Goba.

„Kā jūs uzdrošināties ar mani tā runāt, ar mani, savu priekšnieku?" dūri sizdams uz galda, kliedza Volfs.

„Kaut jūs arī esat mans priekšnieks, es neļaušu sevi apvainot, jūs nedrīkstat manu godu aizkart!"

„Ja jums tāds būtu!" skaļi iesmējās Volfs.

„Nemiet atpakaļ savus vārdus!" dusmās kliedza Goba.

„Jūs laikam neesat pie pilna prāta?! Tagad es vairs ne mirkli nešaubos, ka jūs esat noziegumu izdarījuši, un to es visiem spēkiem ar pūlēšos pierādīt."

„Es to neciešu ... Manās krūtīs taisnības jūtas nikni brēc uz jums. Vēl te ir vārds baronam Kampem ..." to teicis, Goba kā dzelts izmetās pa durvīm.

Volfs negantās dusmās raustīja mazo, nevainīgo zvaniņu. Aizelsies, gandrīz vai kliegšus ieskrēja Sniedze.

„Kāpēc jūs laidāt pie manis to nelietīgo dumpinieku?"

„Es, lielskungs, nekā nevarēju, viņš mani neklausīja un kā viesulis iedrāzās pie jums kabinetā."

„Mūsu lieta ir zaudēta, zaudēta, un tu esi tas vainīgais ... jā, jā. Tu ar to muļķa veceni esi mani piekrāpis. Ja es kritīšu, tad kritīsi arī tu ... tu, tu, nelieti! Tev tā vajag, muļķi," ar lielu piepūli runāja Volfs, it kā tvarstīdams pēc gaisa. Varēja redzēt, ka visa šī uzsāktā izmeklēšana un neveiksme pārāk satraukusi viņa prātus. Viņš lika Sniedzem padot konjaku, dzēra glāzi pēc glāzes, līdz nevarīgi sabruka un iesnaudās turpat krēslā, mūrmindādams negantus lamu vārdus vācu valodā.

Sniedze paklusām iemeta vienu glāzi viļinošā dzēriena, tad uz pirkstu galiem izšļūca no kabineta.

Pēc šīs saraušanās ar Volfu Goba vis nebrauca uz mājām, bet tieši devās uz piestātni, sēdās vilcienā, lai Rīgā apriņķa priekšniekam Kampem izstāstītu viņam nodarītās pārestības un lūgtu viņa palīdzību. —

Par laimi līdz Kampes ausīm jau bija atlidojušas ziņas, ka lielais žūpa un izvirtulis esot nodomājis viņu izēst no vietas un, lai šo mērķi sasniegtu, gribot pierādīt barona Kampes nelikumīgo rīcību Ūdŗa nāves gadījumā. Apriņķa priekšnieks jau sen neturēja labu prātu uz Volfu, bet nu viņa dusmu mērs bija pilns, un viņš nolēma šo vīru pārmācīt.

Kad ieradās Goba un ar savu godīgo stāstu pilnīgi pārliecināja Kampi par savu nevainību, tad viņš solījās pēc iespējas drīz nobraukt pie Volfa un uz vietas noskaidrot visas aplamības. Goba priecīgs un laimīgs devās mājās.

Pa visu šo laiku Ieviņa bija tā savājējusi, ka, likās, viņa ilgi neizturēs šīs pārcilvēcīgās mokas, šo briesmīgo pazemojumu un galīgi sabruks. Tagad pie viņas dzīvoja māsa Elza, kas centās visādi viņu mierināt un stiprināt ticībā, ka beigu beigās viss būs labi un drīz pārradīsies Goba.

Un tā arī notika.

Kad viņa kādu vakaru sēdēja pie loga un saraudātām acīm visu lai ku kā hipnotizēta skatījās uz lielceļa pusi, viņa pēkšņi ieraudzīja Kārli steidzīgiem soļiem, nē — drīzāk skriešus tuvojamies mājai. Bērni pirmie, gavilēdami, metās tēvam pretim. Ieviņa nespēcīga, pārmocīta, piecēlās un ar trīsām sirdī gaidīja lielo brīdi, kad varēs pie mīļotā vīra krūtīm izraudāt visas sāpes. Pašreiz viņa brieda tāda sajūta, kāda rodas tikai cilvēkam, atdzimušam uz jaunu dzīvi. Viņai likās, ka beidzot lielais Likteņlēmējs ir iegriezies viņu mājā un viņu atpestījis no vajāšanām, no negoda, no kauna.

Lai gan tumsa ap viņiem vēl nebija galīgi izkliedēta, Ieviņa tomēr sāka cerēt, ka drīz vien viņi atbrīvosies no nejēdzīgām ciešanām. Un šai cerībā Ieva atžirga, sāka strādāt, kustējās no mājas dārzā, no dārza kūtī, tīrumā, un viņas vaigā jau sāka plaukt vecais vēlīgums kā pret vīru un bērniem, tā pret gājēju ļaudīm. Tikai viņa nevēlējās redzēt nevienu no ārpus mājas, viņai likās, ka visi nācēji nēsā sevī neuzticības dīgļus, kas ik izdevīgā mirklī var uzplaukt par nāvīgiem ziediem. Jā, viņa nevēlējās redzēt nevienu no pagasta ļaudīm vismaz pagaidām ne, tik aizvainota bija viņas dvēsele.

Vislabprātāk viņa strādāja dārzā, rūpīgi apkopa ziemciešu puķes, kas jau spraucās no zemes laukā pretim dzīvinošai pavasara saulei. Un kādu gan tur nebija puķu?

Ieva tiešām nežēloja ne naudas, ne pūļu, lai viņas dārzs izskatītos košs un iepriecētu ikviena skatu. Arī visi krūmi un ceļi tika apkopti, un to visu paveica Ieva ar bērniem, jo puisim un meitām bija darba diezgan kūtī un tīrumā.

Tagad visos aizkavētos darbos dārzā viņai cītīgi palīdzēja Elza.

Kad viņas abas kādu dienu tā cītīgi bija rosījušās dārzā, abas uz brīdi atmetās zālē mazai atpūtai.

Elza teicās iet vakarā uz māju.

„Mīļā Elziņ, neej vēl, man tik labi, ka tu esi šeit, es nezinu, ko es bez tevis būtu iesākusi," Ieva lūdzās māsu.

„Māte gaida, viņa uztraucas par mums visiem, ja nav ilgi nekādu ziņu, bez tam man katrā ziņā šovakar jābūt mājās," to teikusi, viņa nosarka pār visu savu jaunavīgo seju.

Ieva izbrīnā paraudzījās Elzā, un ar sievietes lietpratējas instinktu noskārta kaut ko noslēpumaini smeldzošu Elzas runā un skatā.

„Elziņa, vai tikai māte vien ... vai tik tev pašai nav kas steidzams kārtojams?" teica Ieva un viltīgi pavīpsnāja.

„Es nesaprotu, ko tu domā ... kas man varētu būt ... es nezinu ..." un viņa vēl vairāk pietvīka un zemu nodūra savas lielās, zilās acis.

„Nu, neliedzies, es redzu, tev man kas sakāms," Ieva viņu mudināja.

„Jā, Ieviņ, tev taisnība ... ir cilvēks, ko es mīlu, ar kuŗu es tagad pēdējā laikā bieži sarakstos un satiekos, viņš ir izglītots un cer ko dzīvē sasniegt."

„Cik tas jauki,' sirsnīgi izdvesa Ieva, „tad uzreiz visa dzīve top spilgtāka, it kā iegūst jaunu mirdzumu, vai ne tā, Elziņ?"

„Ai, cik tu labi mani saproti, ir tieši tā, kā tu saki, es esmu tik laimīga, ..." bet te viņa aprāvās, jo pēkšņi viņai tēlojās māsas ciešanas, nepelnītie uzbrukumi, visa šī lielā nelaime.

„Nebaidies, stāsti, tu drīksti būt laimīga, tu vēl esi tik jauna, manas rūpes un ciešanas nedrīkst aptumšot tavas gaišās dienas," māsas aprauto valodu noģidusi, skubināja viņu Ieva. Vai tu sen jau viņu pazīsti?"

„Mūs abus ar Arvīdu kopā iesvētīja, bet tai laikā mēs maz viens par otru likāmies zinām."

„Tu tad biji pārāk jauna, tagad tu esi skaista, nobriedusi jaunava, tev visas tiesības mīlēt un tapt mīlētai."

„Pēdējā Ziemassvētku ballē mēs daudz dejojām, daudz runājām. Viņš ir glīts vaigā un, liekas, arī būt krietns un labs cilvēks. Viņš Vasarsvētkos atbrauks pie mātes un lūgs manu roku, tāpēc es gribu, lai mūsu māja izskatītos košs un tīra."

„Es iešu kādu dienu tev palīgā sakopt puķu dārzu, un šodien pat tu paņemsi līdz visas tās ziemciešu puķes, ko es atdalīju, un tās kaut kur iestādīsi, Liepsalās jau vietas netrūkst, viena otra vēl šo pavasari uzziedēs. Ak, kaut tie ar būtu mums īstā Vasarsvētki!" nopūtās Ieva un asaras pavīdēja viņas skumjās acīs.

„Būs, Ieviņ, būs!" gavilējoši izsaucās Elza, apskāva māsu un vairākas reizes viņu noskūpstīja.

„Lai Dievs dotu!" žēli noteica Ieva.

(Turpinājums sekos).

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS
UN RAŽENU JAUNO GADU!

BENJAMIN FILM LABORATORIES

SPECIALISTS IN COLOR

51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 3-6497

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

UN LAIMĪGU

JAUNO GADU TAUTIEŠIEM VĒLĒ

BRUNO PURIŅŠ MĀJU PĀRDOŠANAS BIROJU ĪPAŠNIEKS

NOVĒLAM GAIŠUS UN PRIECĪGUS

ZIEMASSVĒTKUS MŪSU KLIENTIEM

DAINA PRESS LTD.

VĀRDĀ

VALTERS ZIEDIŅŠ,
SABIEDRĪBAS PREZIDENTS

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS UN LAIMĪGU JAUNGADU MŪSU KLIENTIEM!

IR ĻOTI PATĪKAMI

Ziemassvētkos satikties radiem,
draugiem un paziņām.

Mīlestība un draudzība iezīmē
šos svētkus.

Kanadā svētkus svinam pēc daudzām
tradicijām, daļa no tām ievesta no citām
zemēm. Kaut arī paražas ir dažādas,
visu sirdīs mājo cieta griba...

Miers lai valda pār visiem!

JOHN LABATT'S LIMITED

Labatt's
BREWERS SINCE 1832

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W., Toronto, tel. LL 6792

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA
WIDMER GROCERY
10 WIDMER ST., TORONTO, ONT.
A. Kūlainis un I. Jankovskis

Deju skolotājs N. ŠVĀNEBACHS
1 First Ave, Toronto, tel. HA 6978 un RI 5697

A. ROZE
10 WIDMER ST., TORONTO, ONT.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
LOTUS — KE 3884
802 Bathurst ielā pie Bloor stūŗa

PRESES FOTOGRAFS
H. KLIGERS
1 First Ave, Toronto, tel. RI 5697

IGAUŅU KUNGU FRIZĒTAVA
VARIK'S
1261A St. Clair Ave. W., tel. KE 8820, Toronto

LEE-ROY MOTORS
435 Queen St., West.
UN
BAY - COLEGE MOTORS
770 Bay St., Toronto

RESTORĀNS
TULIP LUNCH
994 DUNDAS ST. WEST., TORONTO

V. PALMA

Sniedzu pakalpojumus latviešu valodā

MĀJU PIRKŠANAS — PĀRDOŠANAS LIETĀS

Tel. RI 3670 līdz plkst. 8.30 pr. p., pārējā laikā **HU 9-7848**

Piedāvāju:

MĀJAS TORONTO VISDAŽĀDĀKOS PILSĒTAS RAJONOS PLAŠA IZVĒLE: DZĪVOJAMĀS MĀJAS, KOPNIECĪBAS UZŅĒMUMUS, VEIKALUS utt.

LAUKU ĪPAŠUMUS TORONTO TUVĀKĀ UN TĀLĀKĀ APKĀRTNĒ. NESAISTOŠA LAUKU MĀJU, APBŪVES GABALU APSKATE IK SVĒTDIENAS. JA DARĪJUMUS IZDARA PIE MANIS, PALĪDZU

AIZDEVUMU SAGĀDĒ NEKUSTAMU ĪPAŠUMU PIRKŠANAS IEMAKSĀM PAR 3% G. UZ 2 GADIEM

bez proc. — uz 3 gadiem
Aizdevums līdz $500.00

M. J. CAMPBELL & Co REAL ESTATE Members of Toronto Real Estate Board
81 ERSKIN AVE. TORONTO

Kuru ellas apkuri labāk pirkt?
RUDOLF HEATING, tel. JU 1594,
dos jums atbildi. Laipna apkalpošana 24 stundas dienā
(446)

†

Pēc ilgām un grūtām ciešanām Dieva mierā aizgājis

Jānis - Alberts Viskops,

dzimis 1911. g. 4. oktobrī Slokā,
miris 1953. g. 8. decembrī Montreālā

Montreālas Latviešu Otrā ev.-lut. draudze un mācītājs

„Labo cīņu es esmu izcīnījis"
2. Tim. 4.7

†

Mūsu mīļā vecmāmiņa

KATRĪNE ZALCS, dzim. SUZE,

dzim. 1874. g. 18. martā Rīgā,
mirusi 1953. gada 18. decembrī Toronto

Apbedīta 21. decembrī Park Lawn kapos Toronto

Saldu dusu ..

Dziļās sērās meita, dēls un mazbērni

†

Š. g. 7. decembrī Ņujorkā nāvē miris mūsu

ONUFRIJS ŠMANIS,

dzimis 1916. g. 7. jūlijā Viškos

Viņu mīļā piemiņā paturēs

P. Koluža ģimene Montreālā

†

Š. g. 7. decembrī miris mūsu vienības loceklis

ONUFRIJS ŠMANIS,

dzimis 1916. g. 7. jūlijā Viškos

Viņu mīļā piemiņā paturēs

LKKCK Montreālas Vienība

TONE
FIFTY PLATES PUBLISHED by M. GOPPERS
— The Golden Appletree
Kartonēts $12, audekla mapē $15
Pārstāvis VALTERS ZIEDIŅŠ,
218 Greenwood Ave, Toronto Ont.

FAIRBENKS-MORSE
Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu eļļas apkures (burner)
sākot ar $340.00
uz nomaksu 6%
Gada garantija.
Tiem, kas vēlētos pasūtināt eļļu dodu 50 galonu par brīvu.
Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs.
Kanadas inženieru atbildība
A. LAGUNS
964 Bathurst St., Toronto
Tel. ME 6583

DEJU STUNDAS
N. ŠVĀNEBACHS
1 First Ave, Toronto, Ont.
HA 6978 RI 5697
— TANGO — FOKSTROTS — VALSIS — LĒNAIS VALSIS — RUMBA — JITTERBOOG —
PRIVĀTSTUNDAS
Pieteikšanās katrā laikā

Latviešu dāmas! Eiropas frizdere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

SPORTS

APSVEIKUMI

Visās pasaules malās esošiem sportistiem un sporta draugiem vēlam gaišus Ziemassvētkus.
LSPT

*

Latviski sirsnīgus Ziemassvētkus.
LSAK

*

Gaišus un līksmus Ziemassvētkus.
Kvebekas un Ontario apg. sp. vad.

Vienotus, latviskus svētkus.
Redakcija

PAZIŅOJUMI

Sportistiem un sporta draugiem TLSK rīko Jaungada sagaidīšanu Sir Curie Hall greznajās telpās, 41 Isabella ielā (Bloor un Yong rajonā), 31. decembrī, plkst. 21 — 2,30. Galdiņi, deja, atspirdzinājumi, baloni, cepures un dažādi pārsteigumi. Nelielā skaitā atlikušās biļetes reģistrējamas pa tālruņiem MI 2382 Ādminis vai LL 6275 Pērkons.
TLSK

ANGLIJAS MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ

Anglijas latviešu meistarsacīkstes galda tenisā risinājās Londonā.

A klasē pagājušā gada meistars Freibergs (Konventrijas SK) veiksmīgi aizstāvēja savu meistartituli, pārspējot visus savus pretiniekus. Tālākās vietās ierindojās Muša, Bērziņš un Riekstiņš.

B klasē bez zaudējumiem uzvarēja Bērziņš (KSK), atstājot otrā vietā Straumi.

Dubultspēlē Bērziņš un Tailors izcīnīja pirmo vietu.

Jaunatnes klasē uzvarēja Bergmanis. Otrā vietā ierindojās Liepiņš.

LATVIEŠU BASKETBOLISTI ANGLIJĀ

Londonas basketbola meistarības spēlēs DVF uzvarēja Politechnic, kas ir viena no labākām Londonas basketbola vienībām. Uzvara skaitļos izteicās 40:31 (27:11).

Londonas LSK, kas bija guvis labus panākumus pirmajās spēļu kārtās zaudēja Istburijai 59:49 (21:17).

Latviešu basketbolisti Anglijā tiek skaitīti labāko vidū un tā katrai vienībai ir jāparāda visa sava spēles māka sacensībai ar latviešiem.

ŠACHA ŽURNĀLS

Vācijā ar novembra mēnesi sācis iznākt šacha žurnāls latviešu valodā un saucās Latvju šachs. Zurnāls iespiests fototechnikā un to paredzēts izdot reizi mēnesī.

Kā redaktori darbojās: E. Zemgalis, K. Ozols un A. Adlers.

Izdevēja un techniskā redaktora pienākumus uzņēmies Berkmanis.

Pirmais žurnāls ir 8 lpp. biezs un iznācis 14,5 reiz 20,5 cm formātā.

Labas sekmes!

†

No Latvijas saņemta vēsts, ka pagājušā pavasarī Ērgļu Spēliņos 80 gadu vecumā miris mūsu tēvs

JĀNIS ŠREIBERS

Apglabāts Ērgļu pareizticīgo draudzes kapsētā

Šī saulīte visiem laba,
Viņa laba mūžiņam.

Bērni Latvijā un Amerikā

EDITES TIMERMANES-OZOLAS STUDIJA
Pieteikšanās uz klavieru un repetīcijas stundām ceturtdienās no 18 — 20 un sestdienās no 11 — 13.
83 CLENDENAN AVE, TORONTO

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC

A. MASINGS
26 Woodside Ave, tel. MU 8365, zvanīt pēc plkst. 9 vak.

GRĀMATVEDĪBAS UN NODOKĻU LIETAS
MURRAY M. HAHN
Zvērināts grāmatvedis
514 Dundas St., W., Toronto
LL 7483 EM 8-8707

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba, pusvirtuves lietošana ar atsevišķu gāzes plīti Danforth — Carlaw rajonā. Lūdz zvanīt pēc pl. 6 vak. HA 6796, Toronto. (730)

IZĪRĒJAMA liela istaba ielas pusē, pirmā stāvā ar vai bez pansijas Danforth — Broadview rajonā. Tel. RI 5516. (726)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS —
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANIT OL 1403, Toronto

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze.

Ziemassvētku vakarā, 24. decembrī liturģiski dievkalpojumi pl. 7 vak. Betlemes baznīcā, Bruklinā un plkst. 6.30 sv. Toma baznīcā Bronksā. Tas pats paredzēts arī Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Svētku dievkalpojums Ziemassvētku dienā, 25. decembrī, pl. 11 Betlemes baznīcā, Bruklīnā, Spredikos mācītājs P. Zariņš.

Ziemassvētku eglīte svētdien, 27. decembrī, plkst. 3 pp. Betlēmes baznīcā dievkalpojums ar dievgaldu; māc. R. **Zariņš.** Svētdienas skolas eglīte ar priekšnesumiem.

Plkst. 6 sv. Toma bazn. Bronksā, māc. A. Ozols. Pēc tam skolas vakars.

Vecgada vakarā, dievkalpojums, 31. decembrī, plkst. 8 draudzes namā. Māc. R. Zariņš.

Detroita (Mich.) Kristus draudzes dievkalpojums Pirmos Ziemassvētkos, 25. dec., plkst. 2-os pēc pusd., Sv. Marka baznīcā, 1045 E. Grand Blvd. Dievkalpojumam sekos bērnu apdāvināšana.

Indiānapole, Ind., ASV.

Māc. Pēteris Nesaule — 2228 N. Park Ave, Indianapolis 5, Ind.; tel. HI 0110. Indiānāpoles latviešu ev.-lut. draudzes kārtējie dievkalpojumi decembra mēnesī notiks svētdienās, 6., 13. un 27. decembrī, plkst. 15.00 Sutherland presbiteriāņu baznīcā, 2801 N. Guilford Ave.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arhibīsk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St. Port Arthur, Ont.

Ceturtdien, 24. decembrī, pl. 4.30 p. p. Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

Piektdien, 1. janvārī, pl. 3 p.p. Jaungada dievkalpojums.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Londonā, 24. dec., plkst. 6 vak. Ziemassvētku vakara dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

St. Katarines, 25. dec., plkst. 12 d. Kristus baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums.

Wellandā, 25. dec., plkst. 3 p. p. Ungāru baznīcā Ziemassvētku dievkalpojums.

Londonā, 31. dec., plkst. 6 vak. Trīsvienības baznīcā Veca gada vakara dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā, Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South) ceturtdien, 24. decembrī, plkst. 6.30 vakarā Ziemassvētku vakara dievkalpojums. Piedalās: Hamiltonas latviešu biedrības koris komp. J. Ciruļa vadībā. Dziesmu lapiņas.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto, tel.: OL 8171.

24. decembrī — Ziemassvētku svētvakarā plkst. 6 vakarā dievkalpojumi vienlaicīgi abās baznīcās — (Sv. Jāņa baznīcā māc. A. Lūsis, Trīsvienības baznīcā māc. A. Briedis).

31. decembrī — Vecā gada vakarā, plkst. 8 vak. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā (māc. A. Lūsis un māc A. Briedis).

Māc. A. Briedis Bramptonā.

Ziemassvētku eglītes svētdien, 27. decembrī, plkst. 1 dienā vietējā anglikāņu baznīcā. Dziedās BLB koris diriģenta V. Rundāna vadībā.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st., tel.: PR 1563).

Ziemassvētku vakara dievkalpojums 24. dec., pl. 7.00 vak. Dziedās draudzes koris.

Pirmajos Ziemassvētkos, 25 decembrī, pl. 10 rītā dievkalpojums.

Vecgada vakarā, 31. dec., plkst. 8 vakarā, dievkalpojums.

Jaungada dienā, 1. janvārī, plkst. 10.30 rītā dievkalpojums.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreāl, P. Q. tel. DE 8394)

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā — Outremout un Blair Ave stūrī:

24. dec., plkst. 6.15 pp. — Ziemassvētku vakara dievkalpojums.

Otavā sv. Pāvila baznīcā, 210 Vilbrod St.

26. dec, plkst. 11 no rīta — Ziemassvētku dievkalpojums.

Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Drive, Sudbury, Ont., tel. 3-3284.

Sadberijā. ceturtdien, 24. decembrī, plkst. 17,45 Ziemassvētku vakara dievkalpojums (238 Pine St.).

Norsbejā 25. decembrī, plkst. 17 Ziemassvētku dievkalpojums lut. bazn.

Māc. E. Lange, Billings Bridge, P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojums Sv. Pētera baznīcā, 250 Lyon ielā.

24. dec. Ziemassvētku dievkalpojums plkst. 6 vak.

25. dec. I Ziemassvētku dievkalpojums pl. 3 p. p.

31. decembrī Vecgada vakarā Jaungada dievkalpojums ar dievgaldu plkst. 9 vakarā.

Māc. K. Avotiņš (1174 West Ave. Vancouver, B. C.).

Vankuverās ev.-lut. latviešu draudzes

Ziemassvētku svētvakara dievkalpojums Vankuverā 24. decembrī, pl. 7 vakarā, Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā.

Māc. F. Ruperts, 159 Maryland St., t. 35463. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera b-cā, Ellice un Sherbrooke krustojumā.

Ziemassvētku vakara dievkalpojums ceturtdien, 24. dec., pl. 5 p. p. Dziesmu lapiņas.

Vecgada vakara dievkalpojums ceturtdien, 31. dec., pl. 8 vakarā. Dz. grām.

Māc. A. Voitkus, Hamiltonā, Pāvila ev.-lut. draudzē. Dievkalpojumi Ziemassvētku — Jaungada laikā: Ziemassvētku svētvakarā, 24. decembrī, plkst. 17.30; Ziemassvētku dienā, 25. decembrī, pl. 10 no rīta; svētdien, 27. decembrī, plkst. 17.30; Vecgada vakarā, 31. decembrī, plkst. 7 vakarā.

Māc. Elmārs Caune, 10166-107th St., tel. 41890, Edmonton, Alta.

Edmontonā

Ziemassvētku dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, 25. dec., plkst. 4 pp., dziedās dubultkvartets. Baznīcas adrese: 10759 - 96 St.

Novembrī Edmontonā laulāti: Vilnis Olģerts Butulis ar Rutu Margaretu Tomu no Vankuveras.

Kalgārijā Ziemassvētku dievkalpojums un eglītes vakars Otros svētkos, 26. dec., Pirmā Luterāņu baznīcā 9-ās ielas un 7 Ave W. stūrī.

Lethbridžā Ziemassvētku dievkalpojums Kristus baznīcā, 24. decembrī, plkst. 6 vakarā.

KATOĻU DIEVKALPOJUMS

Nākošais latviešu dievkalpojums Toronto notiks pirmos Ziemassvētkos plkst. 11.30, Newman kluba baznīcā, 89 St. George ielā.

Otros Ziemassvētkos 26. dec., pl. 4 p.p. Mikeļa katedrāles zālē (Bond un Shuter ielu stūrī) eglītes vakars Toronto, Hamiltonas un Bramptonas vieniem. Pēc eglītes groziņu vakars pieaugušiem ar saviesīgu dzīvi.

BAVĀRIEŠU TAUTISKAIS TĒRPS

Bavārieši valkā īsas briežādas bikses, zaļganā krāsā, ap jostas vietu un pie apakšas bagātīgi izrotātas. Bikses nostiprinātas ar ādas bikšturiem, kas priekšpusē izrotāti ornāmentiem. Baltais krekls ar apaļu krādziņu izrotāts ar sarkanu izšuvumu. Virs krekla valkā jaku ar kaula pogām, pogcaurumi izšūti ar melniem diegiem. Jaka ir gaiši pelēka. Bavārietis valkā platmali, izrotātu ar platu lenti un garu baltu spalvu. Viņi valkā ģaras rokām adītas baltas vilnas zeķes, līdz ceļiem. Zābaki ir stipri un nagloti.

PUBLICĒTS UZ SABIEDRĪBAS VĒLĒŠANOS

BRADING'S
Cincinnati Cream
BRADING'S izcenā BREDINGS

Priecīgus Ziemassvētkus

un panākumiem bagātu

Jauno gadu novēlu

visiem maniem latviešu klientiem

RIDOUT

REAL ESTATE, LTD., REALTORS

Lielākais nekustamo īpašumu birojs Toronto un visā Kanadā.

Katra māja fotografēta. — Ērta māju apskate un informācija bez laika zaudējumiem. — Izmantojiet Ridout foto reģistrāciju

Birojs atvērts ik dienas līdz plkst. 10 vakarā
VISU NEDĒĻU

Sekojiet ik dienas RIDOUTA sludinājumiem vietējos laikrakstos un pēc tuvākas informācijas par sludinājumos minētām mājām zvaniet jūsu latviešu pārstāvim

A. BĒRZIŅŠ

Birojā tel. PR 5761 — 1172 Bay St., Toronto

Tel. mājās LA 6569

E. BĀLIŅŠ

Tel. 9-4121 — 913 Main St., E., Hamilton

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

UN LAIMĪGU JAUNO GADU!

vēlē visiem tās atbalstītājiem

Daugavas Vanagu grāmatnīca

123 Huron St., Toronto, tel. EM 8-0792

LA 8000 — **J. J. ELLIS** — OL 6321

REAL ESTATE LTD.

383 Roncevalles Ave, Toronto

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

LIEPIŅŠ	HENIŠS	STEINHARDS
LL6170	JU 1046	LA 4028

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS UN LAIMĪGU JAUNO GADU

VERAS KEIŠS Latviešu Baleta skola

Toronto un Hamiltonā novēl audzēkņiem, viņu vecākiem un baleta draugiem

---

Pirmais latviešu autotirdzniecības uzņēmums Toronto

874 DUNDAS ST., WEST.

Birojā: EM 4-6732 — Mājās: RE 7869

ED. ZEMĪTIS

apsveic visus tautiešus

ZIEMASSVĒTKOS UN NOVĒL LAIMĪGU JAUNO GADU!

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

UN LAIMĪGU JAUNO GADU!

manu latvisko gardumu cienītājiem vēl

ZELMA BELTE

MODERN DELICATESSEN

281 Danforth Ave, Toronto, GE 3331

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

un LAIMĪGU JAUNO GADU saviem klientiem

A. FLAUMS

331 Bay St., ist. 117., tel. EM 8-5790, Toronto

BYERS MOTORS Ltd.

Crysler, Plymouth, Fargo

213 DANFORTH AVE, TORONTO

VĒLĒ

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS VISIEM LATVIEŠIEM

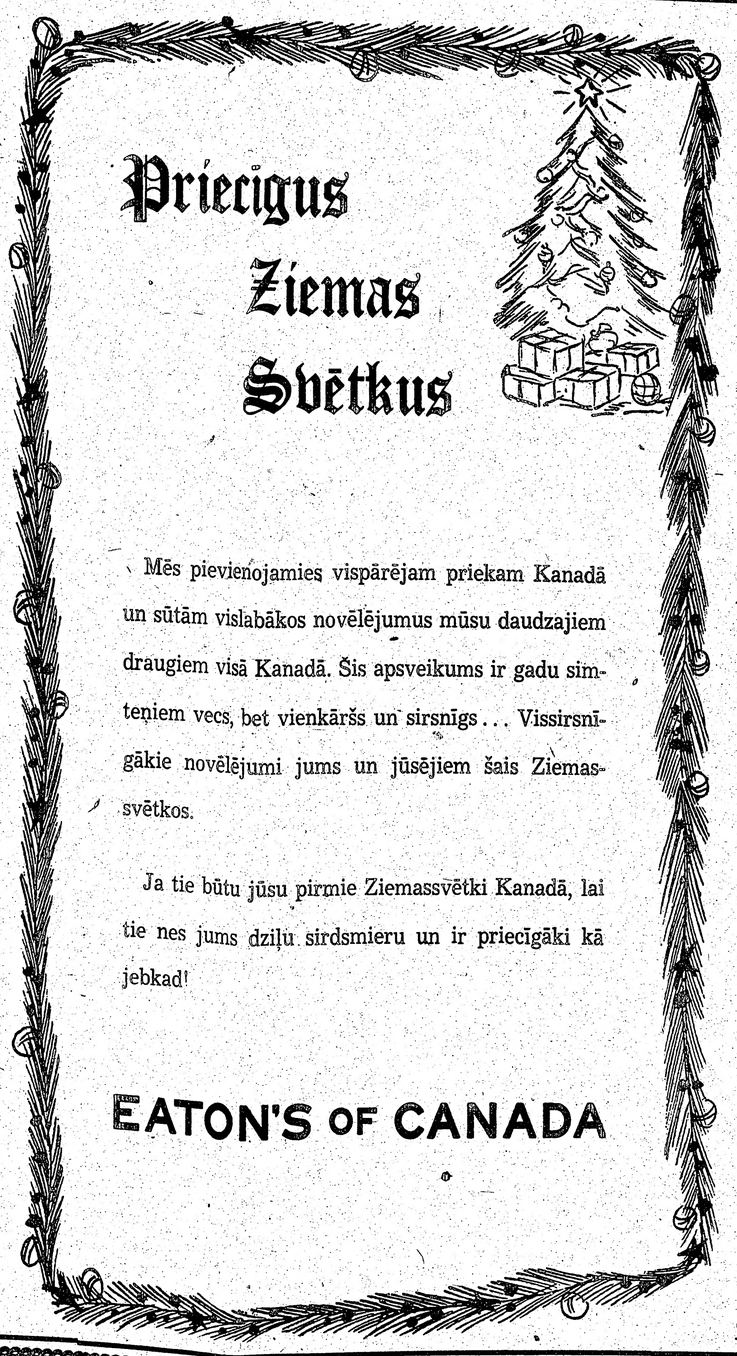

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS!

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED

1543 BLOOR ST., WEST, TORONTO

Pārstāvis P. BERNĀTS

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS
UN LAIMĪGU JAUNO GADU!

vēlu tiem, kas uzticējuši man veikt darbus, tāpat tiem, kas to darīs nākošajā gadā.

A. LAGUNS

964 Bathurst St., Toronto, tel. ME 6583

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

un sekmēm bagātu JAUNO GADU saviem pircējiem vēlē I R I S puķu salons

588 Bloor St., West., Toronto, tel. ME 5665

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS
UN LAIMĪGU JAUNO GADU!

R. EGLĪTIS

1382A Bathurst St., Toronto, tel. ME 9711

PRIECĪGUS ZIEMASSVĒTKUS

un panākumiem bagātu JAUNO GADU!

URBA LINDE, Dipl. Hair Stylist

34 Austin Terrace, Toronto, LL 9690